24 שעות
יום שלישי, י"ז בסיון, תשמ"ו 24.6.86

היום במוסף

מירה אברך מספרת

למה דולצ'ין סרב לנאום

עמוד 18

חשר גד יעקובי:

„יש לישראל יתרונות שאין למדינה אחרת"

מאת אלי תבור

עמוד 22

„בבית יהיה לכם יותר טוב" אמרו הרופאים לחולים

גם אלישבע תמיר שוחררה אתמול מהכירורגית ב„בלינסון". „הודיעו לי שעלי לקחת את אמא מיד הביתה. כך, עם רגל חבושה, דימום וזיהום. מי יטפל בה במצב כזה בביתו" אמרה בתה. (צילום: אילן מאירי)

„אחות! אחות!" - ואין אחות

דיקלה בת ה־6, עם דלקת כליות חריפה, נשלחה אתמול הביתה, מצויידת בסירופ אנטיביוטי ■ בשיטת הסרט הנע, הכינו אתמול הרופאים מכתבי־שחרור ל־50 אחוז מהחולים, ומדי פעם באו למטה השביתה כדי לבקש אחות לצינתור־לב דחוף או לטיפול בחולי־סרטן

מאת דבורה נמיר

המחזות שנראו אתמול בבתי־חולים הזכירו את שביתת־הרופאים, לפני ארבע שנים: מחלקות כמעט ריקות. חולים סובלים. תחושה כבדה. רק חדרי־המיון פעלו כרגיל. אלא שכבר בשעות הראשונות לשביתה הכללית של אחיות בתי־החולים, התברר שהפגיעה בחולים אף קשה יותר.

אז, בשביתת הרופאים, קיבלו אחיות אחראיות סמכויות־חירום לבצע חלק מתפקידי הרופאים. אתמול, ביום הראשון לשביתת האחיות, לא כל הרופאים נחלצו לעזרה, וחלקם לא היו מוכנים כלל למלא תפקידי אחיות. „כל שעה מידרדר המצב", זרמו הדיווחים למטה המאבק, מכל בתי־החולים.

עד שעות הצהריים התרוקנו המחלקות בבתי־החולים בקצב מסחרר. עירויים נותקו, וחולים נשלחו לקבל תרופות בבית־המרקחת. 50 אחוז מהמאושפזים, שוחררו לפני תום הטיפול. „בבית יהיה לכם יותר טוב", אמרו להם. בחולים שנותרו, טיפלו קרובים ומתנדבים.

הרופאים שנאלצו לשחרר חולים בשיטת הסרט הנע, עשו זאת בלב כבד ועם הרבה חששות. חולים זעקו „אחות", אך היא לא היתה. „הלוואי שזה ייגמר מהר, לפני שיקרה אסון. זה לא יילך כך אפילו יום אחד נוסף. אנחנו והחולים ניגמר כאן", אמר ד"ר אביגדור וליקובסקי, מנתח בכיר במחלקה הכירורגית בביה"ח „בלינסון", שעסק בחלוקת־תרופות, במקום בניתוחים. „אין לנו את ההכשרה המקצועית של האחיות", אמר.

דיקלה אלגבי, בת 6, מפרדס־כץ, אושפזה במוצ"ש בגלל דלקת־כליות חריפה, וחוברה מיד לעירוי. אתמול, יממה אחת לאחר אישפוז מתוכנן של 10 ימים, אמרו לסבתא שלה, לקחת אותה הביתה, כאשר העירוי ייגמר. ציידו את הסבתא בשני בקבוקי סירופ אנטיביוטי, והורו לה לחזור לבדיקות, כאשר השביתה תסתיים. „מה הילדה הקטנה אשמה? לנסוע כך, הביתה? למה לא השאירו אותה?", התמרמרה.

טענות קשות היו גם לישישה אלישבע תמיר, המאושפזת במחלקה הכירורגית ב' ב„בלינסון", כשרגלה עטופה בתחבושת אדומה מדם והפרשות. אחיות להחליף תחבושות לא היו. הרופאים לא עשו זאת. „כן, אני מעריכה את עבודת האחיות, אך מה הרופאים עושים? זו אחריות?" אמרה בתה של הישישה. „באתי לאמי, והודיעו לי שעלי לקחת אותה מיד הביתה. כך, עם רגל חבושה, דימום וזיהום. מי יטפל בה במצב כזה בבית? איזו מין שביתה זו?"

זיסמן יצחק לא האמין כאשר הודיעו לו שעליו ללכת הביתה בגלל השביתה. רק לפני יומיים ניתקו אותו מכל המיכשור, אחרי ניתוח שבר. עור אין לו כוח לעמוד על הרגליים. אבל, למרות הכל, הוא קיבל בהבנה את ההוראה ללכת הביתה: „לאחיות מגיע הכל. שכבתי כאן שבועיים, וראיתי אותן ביום ובלילה. עבודה קשה. כל הכבוד איך שהחזיקו מעמד עד עכשיו. אי אפשר היה לפתור את הבעיה בלי שישבתו?"

למטה האחיות הגיעו מדי פעם רופאים, וביקשו אחיות למקרים מיוחדים. ממכון־הלב ביקשו אחות לצינתור־לב, לחולה שמצבו החמיר. ביחידה האונקולוגית ביקשו אחות, לטיפול בילדים חולי סרטן. מרי פינטו אישרה את הבקשות.

בצהריים, הגיעה למטה־התירום ב„בלינסון" בקשה מיוחדת, מד"ר יונה תדיר, האחראי על הפריות המבחנה. הגיעה אשה המקבלת טיפול הורמונלי לגרימת ביוץ. אתמול היה יום הביוץ שלה. כל איחור בטיפול היה גורם לאובדן חודש טיפולים. האחיות נענו גם הפעם לבקשה.

נאווה קרוצ'רו: „חבל שעל הדגל שלנו יש טיפות דם"

האחות נאווה, 22 שנות ותק, 490 שקל נטו

נאווה קרוצ'רו, בת 42, ותק של 22 שנה. סגנית־אחראית בחדרי־לידה. בית־החולים „הלל יפה" בחדרה. חשכר החודשי האחרון, כולל עשרות שעות נוספות, תוספות קבועות של כוננות־מחלקה וכוננות־מינהלית: 490 שקל נטו.

„אני מרגישה מתוסכלת, כי נטשתי חולות. אבל עם היד על הלב, אני לא מתחרטת על דרך זו, כי לא נותרה לנו דרך אחרת. יצאתי למאבק, עם מצפון נקי ומתוך רגש אחריות. אני לא מסוגלת לשאת יותר בעול. אנו, האחיות הוותיקות, עדיין סוחבות, אך הצעירות נשחקות מהר יותר, ונושרות יותר. אין להן כוח סבל.

„פעם הייתי אידיאליסטית. אני מאוד אוהבת את העבודה שלי, למרות השחיקה והעייפות הנפשית והפיזית. אבל אני לא יכולה למצות את כל מה שלמדתי. בחדרי־הלידה, שעליהם אני מופקדת, צריך להעניק לא רק טיפול רפואי. צריך ללטף פנים מיוסרות, להחזיק יד, לומר מלת עידוד טובה. בשנה האחרונה נוכחתי לדעת שבגלל המצוקה אני בקושי זוכרת את הפנים שלהן.

„המעסיקים והמימסד גרמו לנו להצטברות תחושה של בגידה. כל יום שעבדתי – בגדתי בערכים שעליהם חונכתי. אחיות שאינן מסוגלות להעניק את הטיפול הטוב לחולים, חשות בשובן הביתה רגשי אשמה.

„אף פעם לא חשבתי שאצטרך לנטוש חולים. תמיד הייתי בעד פשרות, ובלבד שלא ייפגעו החולים. כל המשפחה שלי סובלת. אני מגיעה מותשת, לעיתים אחרי 10 שעות עבודה במשמרות. פעם נחשבתי חזקה. אך כנראה שגם לסבל יש גבול. חבל שעל הדגל האדום של השביתה שלנו יש טיפות־דם".

אם אתה קבלן, יצרן, ספק בענף הבניה

אין הזדמנות שניה.

פרסם במדריך הבניה.

במדריך "הבניה" מקבוצת דפי זהב, מופיעים כל הקבלנים, הספקים ונותני השרותים בענף הבניה. וכן, זה כולל גם את המתחרים שלך. המדריך מופץ בכ-30,000 עותקים לכל הגורמים הקשורים בענף. אם עדיין לא הסדרת את יצוגך במדריך החדש, נא פנה בהקדם לטל. 03-7532241-2

דפי זהב · ישראל · מרכז הבניה הישראלי

רשימת הטלפונים של "אגד תיור" תל-אביב: רח' בן-יהודה 59, 03-242271-6, רח' פרישמן 15, 03-242271-6, כיכר אתרים, 283191-3, 03-284491, דיזנגוף סנטר, שער 5, 03-200826 • חיפה: רח' נורדאו 4, 04-643131-2, תחנה מרכזית, 549549, 04-510893 • ירושלים: תחנה מרכזית, ...
בית בעש, 02-531286-8, רח' יפו, 02-534596, כיכר ציון, 02-223454, בית סאנוס, שער יפו, 02-247783 • אילת: תחנה מרכזית, 75161, 059-73148-9 • אשדוד: מרכז מסחרי ד', 055-61097 • אשקלון: תחנה מרכזית, 051-29111 • באר-שבע: תחנה מרכזית, 74341, 057-75262 ...
• חדרה: תחנה מרכזית, 063-37722 • חולון: רח' שנקר 47, 882797, 03-883385 • טבריה: תחנה מרכזית, 067-91080-4 • נהריה: תחנה מרכזית, 922656, 04-923444-6 • נתניה: כיכר העצמאות 5, 37296, 053-28333, רח' הרצל 28, 38881, 053-37052 • עפולה: תחנה מרכזית, ...
קרית-חיים: תחנה מרכזית, 04-727166 • ראשון-לציון: תחנה מרכזית, 03-999111 • רמלה: תחנה מרכזית, 08-220222-4 • רחובות: תחנה מרכזית, 452520, 08-452525-8 • לוד: שדה התעופה, 03-9711070-9.

ישר לעניין

עם: ח"כ פנחס גולדשטיין, ליברלים
על: ההוראה שניתנה לשדרני הכדורגל במכסיקו להמעיט בדיבורים

„לפעמים זה ממש מגוחך"

ש. מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, הורה לשדרי הספורט לדבר פחות בעת משחקי גביע העולם. גם לך זה הפריע?
ת. יכול להיות שלאלה שמבינים בכדורגל זה נשמע אחרת, אבל יש ציבור שנהנה מזה. אני באופן אישי מתרגז לפעמים. קורה שהשדר טועה בצורה ממש מצחיקה. לפעמים אתה רואה פנדל או אאוט והשדר אומר לך שיש שם עבירה אחרת.
ש. ואז אתה יושב בסלון וצועק על השדרן?
ת. ברוב המקרים אני נהנה מאוד, במיוחד מיורם ארבל. אבל לפעמים ביטויים מפרצים מרי, שעו־שים השוואות בין מה שקורה שם לבין ארץ־ישראל בשמעים מגוחכים. מה שייך מאראדונה לבית"ר ירושלים? חוץ מזה, אני באמת מקווה שהשדרים נמצאים על המגרש ולא באיזה בית־מלון.
ש. ואיזו נבחרת זכתה שתהיה בין אוהדיה?
ת. כמו את יוסי שריד, גם אותי משעמם הכדורגל האנגלי והגרמני. איות שאני רוצה שקבוצה אירו־פית תזכה, אני מקווה לגמר של ארגנטינה נגד צרפת, עם תקווה עבור הצרפתים. יש להם שילוב של ברק דרום־אמריקני עם תיחכום אירופי

■ גבי ניצן

מירה אברך מספרת

למה דולצ'ין סרב לנאום?

אריה דולצ'ין, לשוחח על כוס קפה

כשמזמינים אותך להיות אחד הנואמים באירוע, כדאי שתבדוק קודם באיזה מקום אתה ברשימה. אחרת יקרה לך מה שקרה ליו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצ'ין.

בערב הגדול – העצרת ה־14 של הסוכנות – אולם בנייני האומה בירושלים היה מלא קהל.

אחד אחד נאמו שם בחגיגיות, בשילוב עם חזיון אור־קולי. ראשון בלט במקטורן הוורוד שלו ג'ראלד הופברג, יו"ר חבר הנ־אמנים של הסוכנות. אחריו נשיא המדינה חיים הרצוג, אחריו טדי קולק, ראש עירית ירושלים. לאחר מקהלות, חזיונות אור־קוליים ונואמים נוספים, הוזמן סוף סוף לבמה יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית העולמית אריה דולצ'ין.

אבל מה לעשות שהנשיא כבר הלך, וגם שר הקליטה יעקב צור כבר עזבו. דולצ'ין סרב לנאום: „עם הקהל שנשאר באולם אני יכול לדבר במשרד על כוס קפה..."

יש גם נחמות

רפאל רקנאטי

רק גברים. רק הם מוצאים לנכון לצלצל, לכתוב, לשלוח מברק כדי לחזק את ידיו של מנכ"ל בנק דיסקונט רפאל רקנאטי. הזרם הוא בלתי פוסק.
מגיעות אליו תגובות גם מבעלי חשבונות בבנק אבל לא רק מהם: תעשיינים, רופאים, עורכי־דין ואפילו תת־[illegible] מהפלמ"ח, יהודה דראל, שאמר לו „שמחתי אותך [illegible] – ואני עומד לשירותך גם היום נגד כל המשמיצים".
עו"ד ראובן רוזנסקי: „אינני בעל חשבון, לא שייך לשום זרם פוליטי, סבלתי ממשבר המניות, אבל ועדת החקירה לא חלה על אדם פרטי".
ואלוף במילואים, שביקש להישאר בעילום־שם כתב לו: „והי ארץ אוכלת יושביה".

ראש בריא במיטות משונות

דן מיכאלי

איכשהו, הם תמיד סוטים מן העיקר בישיבות הממשלה. והפעם?
פרופ' דן מיכאלי, מנכ"ל משרד־הבריאות, מדווח על מספר המיטות בבתי־החולים.
השר יצחק נבון: „מיתות? או מיטות?"
מיכאלי: „זה מזכיר לי את הרב שסבל מכאבי [illegible] רופא רשם לו במירשם: 'מיתה קשה' והתכוון ל[illegible] חות למורון. הרבה גלולות הרגעה היה צריך לספק [illegible] הרב ולהסביר להם, שהרופא מתקשה בעברית..."

סע לשלום, פנחס

פנחס אילון

מזל טוב, ראש עיריית חולון נוהג במכונית חדשה – תתחדש, פנחס אילון, על הפז'ו 504 [illegible] שלך. ומה גרוע כל־כך בפז'ו 504 שנת 81', שהחלפת?
פנחס אילון: „היא היתה אחרי שתי תאונות קשות, אותה לפני שנתיים ואותה לפני שנה וחצי. היא לא [illegible] פקרה. למה אני צריך לחשוש מביקורת?
„מה הסיפור? קניתי וולבו ב.מ.וו. למה את חוקרת אותי? זה לא רכוש פרטי שלי, זה רכוש העירייה. אני לא מתרגז אבל זה מרגיז אותי. רק בלילה אני מגיע [illegible] תה. אני עובד קשה, מה רוצים ממני?"

גם הצגה, גם כדורגל

יונה אליאן

מישל פלטיני ונבחרת צרפת הכריעו את ברזיל [illegible] דולה על מגרש הכדורגל. יונה אליאן וששון גבאי ניצחו את שתי הנבחרות גם יחד על קרשי הבמה.
במוצאי שבת, כשהמדינה כולה התחברה אל מכשירי הטלוויזיה, הציגה יונה אליאן במתח מאחורי המסך [illegible] האולם בהצגה „זוג פתוח". „הייתי המומה", היא מספרת. „ראיתי אולם מפוצץ וקיבלתי פיק ברכיים. מאות אנשים ויתרו על כדורגל בשבילנו איזו אחריות!"
בכל זאת, הקהל קיבל גם הצגה וגם כדורגל. בין מערכה למערכה יצא השחקן יעקב איילי לבמה והכריז על תוצאות־הביניים במשחק.

נחיתה רטובה

כמה ימים בנגבה והשר משה קצב שכח כבר את הצרות במדינה.
רק נחת בביתו וכבר הסתגר שעה ארוכה בחדר האמבטיה. המים זרמו וזרמו שם עד שנשמעה נקישה תובענית על הדלת. קולו של בועז, בנו בן החמש של השר נשמע מאחוריה: „אבא! שכחת שצריך לחסוך במים?"

בהיעדרה של מירה אברך מהארץ
כותבות את המדור רותי סירון ופנינה מרקו

חדש! ללקוחות בנק הפועלים

חידושים והטבות בחודש יוני

בנק הפועלים מציע לך עכשיו אפיקי השקעה חדשים ומגוון של מסלולי חסכון בתנאים מיוחדים: כאלה המבטיחים הצמדה מלאה לכספך, כאלה המעניקים לך נזילות גבוהה וכאלה המאפשרים לך לקבל הכנסה חודשית שוטפת.

היכנס עכשיו לכל אחד מסניפי בנק הפועלים ותקבל מידע מפורט על מגוון החידושים וההטבות הניתנים בחודש יוני.

שרות כמו שצריך

שרות השקעות מקיף

בנק הפועלים

„ידו! איזה ידו!"

בעיניו של תייק

ד"ר רם ישי

משבר האחיות: נחוץ טיפול נמרץ

רופאים שעובדים עם האחיות בבתי־החולים, אנו יודעים להעריך, עד כמה חשובה עבודתן, ומעריכים את מסירותן. לכן גם אנו, בהסתדרות הרפואית, תומכים במאבקן, ולא ניכנס לשאלות הארגוניות של המאבק.

האחיות בבתי־החולים עובדות בצורה שוחקת ובתנאים קשים. אם לא ייעשה צעד משמעותי לפתרון המצוקה, נגיע עוד מאוד למצב, שבו בתי־החולים לא יוכלו לתפקד. בלי אחיות אין רפואה. נטישת בתי־החולים היא צעד חמור – אך לפעמים אין ברירה, אלא לזעוק את המדינה וקברניטיה.

מפליא שדעת הקהל סובלת את המצב. מאבקן של אחיות בתי־החולים נמשך כבר כשלושה שבועות, בשביתת־שבת ליד מעונו של ראש־הממשלה. לא נראה לי שזה עורר את דעת הקהל. בשביתת הרופאים אמרו שמדינה נמדדת על־פי היחס שלה לרופאים. אמירה זו חלה גם על האחיות.

אילו היה בארץ משקל לדעת הקהל, והיתה קמה סערה ציבורית על רקע תנאי עבודתן של אחיות בתי־החולים, זה היה אולי מזעזע את קובעי המדיניות. אלא שפוליטיקאים פועלים על־פי סדר עדיפויות שלהם. לא תמיד מדריכות אותם העובדות המוצגות לפניהם, חמורות ככל שיהיו. וכך הם מגיעים להחלטות שבהן מעורבים שיקולים פוליטיים ואלקטורליים, הקשורים במעמדם.

שאננות זו היא שהביאה למשבר. גם נוכח מצוקה אמיתית, שאיש אינו כופר בה, מנסה הממסד לאחוז בפתרונות שיגר־תיים. הוא מכבה שריפות, מבלי לפתור את הבעיה האמיתית. במקום לשבת עם האחיות, פשוט התעלמו מהן.

נוכח העובדות בשטח מצטייר עתיד שירותי האשפוז בת־שנה עגומה. קרוב היום שבו בתי־החולים הציבוריים יפסיקו לתפקד, בגלל המחסור באחיות. במקביל תתפתח „רפואה שחו־רה" או „רפואה אפורה" בקרב האחיות. אנשים לא מבינים, שתוספת של 10־12 אחוז לא תפתור את המצוקה ולא תחזיר לבתי־החולים כוח־אדם מיומן. חייב לבוא כאן טיפול שורש.

ולעצם הנטישה: ייתכן שהמאבק יהיה ממושך. אבל גם כאשר הרופאים נטשו את בתי־החולים ושבתו, הם לא נטשו נטי־שה כללית. כך גם אצל האחיות. פועל אצלן, כפי שפעל אצל הרופאים, שיקול אנושי ומוסרי. לכן הן השאירו שירותים חיו־ניים בסיסיים בכל בית־חולים.

חבל שלא קיים אצל הממסד אותו הדחף המנחה את האח־יות – לפתור את המצוקה האמיתית בבתי־החולים, ומיד, לפני שתתחולל טרגדיה.

(הכותב הוא יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל).

זלמן שובל

אנחנו לא דרום־אפריקה

עיני העולם נשואות לדרום־אפריקה ולמאבק המתחולל שם בין רוב שחור מדוכא התובע את זכויותיו, למיעוט לבן השליט, המבקש לקיים את ייחודו ואת אורח־חייו.

קיים הבדל עקרוני חשוב ביותר בין דרום־אפריקה וישראל: המתיישבים ה„בורים" ביססו את כל קיומם הכלכלי על ניצול עבודתם הזולה של השחורים. לא כן אצלנו. התנועה הציונית ברובה הבינה בזמנו, שאין לבסס עצמאות מדינית על עמלו של עם אחר — לא רק מפני שזה פסול מבחינה מוסרית, אלא גם מפני שזה הרסני ומסוכן מבחינה מעשית. במוקדם או במאוחר, חוטבי־העצים ושואבי־המים חייבים להגיע למודעות בקשר למעמדם האמיתי, ולהכרת שאדוניהם אינם יכולים להסתדר בלעדיהם מבחינה כלכלית — ושלכן מגיעה להם גם הבכורה הפוליטית והשלטונית.

יתכן שאותם פועלים יהודים, ודוד בן־גוריון ביניהם, ש־נאבקו בראשית המאה נגד איכרי פתח־תקוה על עקרון „העבודה העברית" (מושג, שע"פ „חוק הגזענות" המוצע יתכן שיש בו משום עבירה...), הניחו את היסודות האמיתיים לעצמאותה של מדינת־ישראל!

גם היום תושבי ה„שטחים" מהווים פחות מ־10 אחוזים מכוח העבודה בארץ ואולם, אם לא נפעל בעוד מועד עלולים להיווצר גם אצלנו „סימפטומים דרום־אפריקניים" — כאשר חלק הולך וגדל מן העבודות המבוצעות בישראל יהיה נחלתם הבלעדית של ערביי־ה„שטחים" — ובפרט בענפים מסויימים, כגון, בניה. אגב, גם אם נתעלם מן ההיבט הפוליטי — ממילא ענף הבניה, אם חפץ חיים הוא, חייב להתייעל ולהתמכן — ולשם־כך יהיה עליו לפטר עשרות אלפי פועלים, רובם תושבי יו"ש ועזה.

וכאן הדילמה האמיתית שלנו — והיא לא רק זו של אנשי „ארץ ישראל השלמה", אלא גם של אותו רוב בציבור — ואני בתוכו — הסבור, שאף שאין לספח את יו"ש ועזה למדינת־ישראל — גם אין להסכים שגבול מדיני הרמטי יחצוץ עוד לעולם בינינו לבין שטחי ארץ־ישראל האחרים שממערב לירדן.

יש לחפש פתרונות לדילמה הזאת טרם שנגיע לנקודה שאין חזרה ממנה. „אינטגרציה כלכלית" אין פירושה בהכרח מעבר חופשי ובלתי מבוקר של כוח־עבודה (עובדה שב„שוק המשותף" יש מיגבלות ומחסומים בהקשר זה). אני, כמובן, מודע לכך שכתוצאה מהצבת מחסומים כאלה, תיווצר אבטלה ב„שטחים" ושזו עלולה להוות פצצת־זמן פוליטית ובטחונית. אולם פצצת־זמן זו בכל זאת תמורה פחות מהסכנות האורבות לנו אם לא נעשה כלום.

אחד האמצעים להקטין את סכנת האבטלה ב„שטחים" — הוא בהסבת כוח־העבודה העודף לירדן. אמנם גם את ירדן עצמה פוקד היום מיתון הנובע מירידת מחירי־הנפט. אולם אם המערב, ובעיקר ארה"ב, יגדילו את השקעותיהם במדינה זו (וזה יכול להיות טעמה העיקרי של „תוכנית מרשל" למזה"ת המוצעת ע"י מר פרס) — אפשר יהיה לגרום להתאוששות כלכלתה — ולהגדלת כושרה לקלוט עובדים מה„שטחים". מכל מקום, ישראל שנבנית בזיעת־אפיהם של בני עם אחר, תהיה פגומה מבחינה לאומית וחברתית – אף מעבר לכך, היא גם תסכן את עצמאותה.

אורה שם־אור

הצהרות בלי כיסוי

לפעמים מוצאים בהכרזות השמאל המוצהר שלנו היגיון מסויים – אם מסכימים עם הנחות היסוד שלה: מדובר, סוף־סוף, באנשים אינטליגנטים, חושבים, היודעים להציג את תורתם. אבל קורה גם שדבריהם לא רק גובלים באבסורד, אלא אף עוברים את גבולו. כוונתי במקרה זה לדברי ח"כ שולמית אלוני: היא הכריזה בפומבי מיספר פעמים, ש„יהודי" הוא זה שמצהיר על עצמו כבעל „יהודי". סיסמה זו התנוססה גם על המודעות אשר קראו לציבור להפגין נגד כפייה דתית.

מה פירוש מי שמצהיר? מחר אסע לאיטליה ואצהיר על עצמי שאני קתולית ועל סמך הצהרתי זו אדרוש אזרחות איטלקית. (באיטליה דת הקתולית היא דת המדינה). הפקיד שבפניו אצהיר את הצהרתי זו יביט עלי כבעל אדם בלתי שפוי.
שום „הצהרה" לא תקנה לי אזרחות בשום מדינה בעולם. אוכל להצהיר בקולי קולות, מבוקר עד ערב, שאני אמריקנית או שווייצרית. – המדינות לא יעניקו לי את האזרחות. באותה מידה אוכל להצהיר שאני רופאה, עורכת־דין, מורה או אחות מוסמכת – ללא תעודות שיאשרו זאת, לא רק שלא יתחשבו בהצהרתי, אלא שאף יביאו אותי לדין בעוון התחזות.

מחר יצהירו מיליון רומנים שהם יהודים – הסגנוניות, כך קראנו, כבר התאזרחו אצלנו. מחר־מחרתיים יצהירו שני מליון קמבודים רעבים ותשושים שהם יהודים ועל סמך הצהרתם זו ידרשו – בהתאם לסעיפי חוק שבות – לקבל אזרחות ישראלית. ומה ימנע מתושבי מחנות הפליטים, באשר הם, להצהיר שהם יהודים ובמקביל לדרוש ולקבל היתר כניסה חופשית לישראל ואזרחות ישראלית?

ח"כ אלוני צריכה לדעת, ש„הצהרות" ללא כיסוי עובדתי או תעודתי, אין להן תוקף.

תגובות

אם תרצו אין זו הגדה

במילים „אם תרצו אין זו אגדה" פנה הרצל לעמו זמן רב לפני קום המדינה. והנה אחרי 38 שנות עצמאות דווקא ערביי א"י מאמצים אימרה זו.
בכך יכלו להיווכח צופי „כלבוטק" (17 ביוני), שבה ניתן היה לראות בבירור כיצד אלפי דונם אדמת לאום נגזלת בידי האוכלוסיה הערבית, ועליה נבנו אלפי בתים. אפשר לראות בכך תשתית למדינה פלשתינית בתחומי הקו הירוק – עוד לפני שקמה (אם אכן תקום) ביו"ש.
הצעתי לממשלה לא להיות צמחונית להתייחס לתופעה זו ברצינות הראויה, כי בנפשנו הדבר...

חיפה — יוסף הרמן

■ ניגוח פוליטי

בתגובה תחת הכותרת „עקרונות ומציאות" („ידיעות אחרונות", 4 ביוני) מתפלא הכותב, ג. פני־ני, על הגיבוי והתמיכה שהעניקו נציגי „שינוי" במועצת רמת־השרון לראש המועצה משה ורבין, נגד הצעת האופוזיציה להשעות את עצמו בעקבות בג"צ שהוגש נגדו על ידה.
הח"מ, נציגי „שינוי" במועצת רמת השרון, סרבנו לתת יד להצעת האופוזיציה, משום שלדעתנו הוגשה מטעמים של ניגוח פוליטי.
לאחר התייעצות והסכמה עם יתר השותפים לקואליציה (מערך וכ"ך) החלטנו במשותף להוריד מסדר היום את הצעת האופוזיציה, מאחר שהנושא נמצא בהליכים משפטיים שטרם ידוע כיצד יסתיימו, מה גם שמדובר בראש מועצה שנבחר בבחירות אישיות.
הכרעת הדין בנושא הנדון קרובה ועם קבלתה תתייחס סיעת „שינוי" לנושא ללא משוא פנים.

רמת־השרון — דנה שעשוע־חסון, גדעון אורהוד

■ לא הכל זהב

מכירים את תשדיר השרות של „אגד", המבטיח שלווה ונוחיות לנוסעים? נסיוני האישי מלמד כי המפרסמים שכחו כמה פרטים „חסרי חשיבות":

– ההמתנה לאוטובוס היא לעתים מעל ומעבר לזמן המובטח. לדוגמא: המתנתי בתחנה המרכזית של חיפה כ־40 דקות עד שיצא אוטובוס לתל־אביב, למרות שהוא אמור לצאת בתדירות של 10־20 דקות.
– הצפיפות באוטובוסים רבה ומאחר שלא תמיד מפעילים את המזגנים הנוסעים מרגישים כמו בסאונה.

נשר — רבקה יערי

■ התרגשתי לך ארצי

לשלמה ארצי יש תוכנית שבועית בגלי צה"ל. ביום ששי האחרון יצא לי לשמוע אותה. קודם כל סיפר ארצי מדוע סירב להשתתף בהפגנה נגד הכפייה לאלימות והדתית. הוא אפילו המשיל משל על כך שאפשר לפעמים לוותר על עקרונות, ולהטביע אותם בים. משום כך, אין ודאי גם טעם להיאבק בכיבוש, או באפרטהייד, או בכהניזם...
קולו הפך להלוחי במיוחד, כשסיפר כיצד עבר עם מכוניתו ליד ישיבת הרי"ם, וראה בעיני רוחו את המלאכים מחלום יעקב עולים במדרגות... במשך מספר פעמים הוא אף קרא לעצמו לא להשתתף, אך היה לו קשה לעמוד במשימה. מול שלא ראה שם את המלאך גבריאל.
בשלב זה עברתי לתחנה אחרת. שלמה ארצי הוא ללא ספק בחור נחמד, ואולי אפילו עם כוונות טובות. אבל תעצומות הרגש שלו שייכות לאופרה אחרת. אולי כדאי שהוא יישאר יפה ושתוק.

תל־אביב — מירי ברכמן

■ נוקטים בכל אמצעי הזהירות

קשה להבין מה טעם ראה נתן ברון לפרסם דברים, שיש בהם כדי לסייע לאותם גורמים המעוניינים להרע שמו בקרב התיירים המבקשים עדיין לבקר בישראל („ידיעות אחרונות", 12 במאי).
הכותב טעה והטעה את הקוראים:
1. כל המזוודות הנמסרות בנמל התעופה בוינה לטיסות בישראל נבדקות בדיקה יסודית.
2. הטיפול הבטחוני בנוסעים ובתיקיהם האישיים נעשה בוינה כמו בנמל התעופה בן־גוריון: כל התיקים עוברים שיקוף.
3. הנוסעים אינם יכולים להגיע למטוס בלי שעברו תחילה דרך מתקן לגילוי מתכות.
חברת נתיבי אוויר אוסטריים נוקטת בכל האמצעים הדרושים כדי להבטיח שלום הנוסעים והצוות.

תל־אביב — א. מטר
נתיבי אוויר אוסטריים בישראל

רווקים מתים צעירים יותר

– מאת דבורה נמיר, כתבת „ידיעות אחרונות" –

הסיכון הגדול ביותר לשל הגבר למות בגיל צעיר, הוא לא עודף משקל או עישון, אלא המצב המשפחתי. מי שאינו מתחתן, אלא מעדיף להישאר רווק – ימות בגיל צעיר יותר.

במאמר שפורסם בגליון האחרון של „מדע", כתב־עת שיוצא לאור בארה"ב, פורסמה טבלת הסיכונים למוות בגיל צעיר אצל גברים. עולה, שבממוצע מקצרת הרווקות את תוחלת החיים של הגבר ב־10 שנים, לעומת גבר אחר, באותו גיל, משקל והרגלי־חיים, שהוא נשוי.

בטבלת הסיכונים מופיעות, במקום השני, מחלות־לב, כמקצרות חיי גברים של רווקים, ורק במקום השלישי – עישון ועודף משקל, המגדילים את הסיכון. סיכונים אחרים, אם כי בממדים נמוכים: שתית קפה, נטילת סמים, ועבודה הכרוכה בסיכונים פיזיים.

או בבקשה, כל רווק הרוצה להאריך חיים, אפילו שהם חיים קשים – שימהר ויתחתן.

סרט נע עשרים זוגות יהודיים שהו... רית־המועצות לארה"ב... שלשום טקס נישואין יהודי, דבר שלא יכלו... בארץ מוצאם. בתמונה: הזוגות ממתינים להח... (תצלום־רדיו...)

רוח חדשה עושה צרות לפורנוגרפיה

– מאת פסקל טאיאנדיה, כתבת סי"צ –

זמנים קשים עוברים על פורנוגרפיה בארה"ב. בת חשיבה לפוריטניזם מסויים מעוררת שוב את הפולמוס הישן לגבי הקשרים בין הפורנוגרפיה לבין האלימות, ולהתעלמותם של הפרסומים הללו מקיוסקים ומחנויות ספרים רבות.

„רוח חדשה החלה נושבת", אומר בקורת־רוח כולטת הכומר דונאלד וילמון, נשיא הפדרציה הארצית למען הצניעות והמוסר, הנלחמת נגד „תעשיית הפורנוגרפיה", הגורפת כמה מיליארדי דולרים לשנה.

הוא גם מרוצה מהמסקנות של ועדה ממשלתית, לפיה קיים קשר בין פורנוגרפיה לבין אלימות מינית, בייחוד נגד ילדים. דו"ח זה, שעדיין לא פורסם רשמית, סותר את המסקנות של הוועדה הקודמת, אשר הרחיקה לכת ב־1970 עד כדי להמליץ ולבטל את כל ההגבלות על מכירת חומר פורנוגרפי למבוגרים. אולם, הזמנים השתנו, הערכים המשפחתיים נמצאים בעליה וה„מין הפקר" שוב זוכה לכבוד.

אגודה דתית במדינת מיין הצליחה לא מכבר להביא במדינה זו לאירגון מישאל עם ראשון של פורנוגרפיה, לאחר שדרשה לגזור מאסר בפועל על המוכרים של חומר פורנוגרפי.

אולם, הבוחרים גרסו, כי חשר אינגו כה איום, וכנראה התחשבו באזהרות של אירגונים למען זכויות האזרח, לפיהן חופש הפירסום נמצא בסכנה.

אולם, בשביל התומכים בהחרפת החוקים נגד הפורנוגרפיה, המלחמה נמשכת.

„אין זו שאלה להחליט מה צריכים לעשות האזרחים ומה אסור להם לעשות, אלא שאלה של הגנת על חפים מפשע", אמר אחד היוזמים של משאל העם במדינת מיין. הם גם מבקשים בראש וראשונה „לנקות" שכונות מסויימות המתמחות בפורנוגרפיה, כגון רחוב 42 בניו־יורק, בנימוק כי בכל מקום שדבר כזה נעשה, בין היתר בסינסינאטי, פחת מספר הפשעים.

נימוקיהם זוכים לחיזוק על ידי המסקנות של הוועדה הממשלתית אחר מהם אמר, כי „האלימות הפורנוגרפית" היא לעתים תכופות שורש של „האלימות המינית", והם החליטו להמליץ על חיזוק החוקים נגד הפורנוגרפיה בכל מדינות ארה"ב.

„פנטהאוז" וכן „פלייבוי", שהודו כי הלה ירידה במכירות, החליטו לפתוח בהתקפה נגדית. הם הגישו תביעה נגד הוועדה הממשלתית, בטענה כי היא „מלבה את אש הצנזורה".

מזון רדיואקטיבי נמכר בבריטניה

מאת יוחנן לחב, כתבנו בלונדון

שערוריה חדשה פרצה בבריטניה: משרד החקלאות אסר בסוף השבוע את שיווק הטלאים במדינה אחרי שנתגלה זיהום רדיואקטיבי מנשורת צ'רנוביל בעדרים במחוז ווילס. אבל חקירת ה„אובזרבר" גילתה, שבשר כבשים מזוהם נמכר בבריטניה זה חודש ימים ומליונים אכלו אותו.

משרד החקלאות מאשר את העובדה, אבל טוען שכמות הזיהום אין בה כדי לסכן את האוכל בסכנה ממשית: מידת הזיהום שבה מדובר עלתה בחלק מהמקרים ב־400 אחוז על המותר.

סגור ושמור!

עצות לחסכון במים

בקצת מאמץ כל אחד יכול לחסוך טיפה.

ביחד זה הרבה!

עבור למשמעת מים!

לשכת הפרסום הממשלתית

הבריטים האזינו לשיחותיו הפרטיות של כרושצ'וב

– מאת יוחנן לחב, כתבנו בלונדון –

מכשירי האזנה הותקנו בסוויטה של ניקיטה כרושצ'וב במלון „קלריג'ס", כשהוא ביקר בלונדון בשנת 1956 – זאת מגלה ספר חדש על שירותי הריגול הבריטיים, שמחברו, פיטר רייט, מפקד בכיר לשעבר בשירותים אלה, כתב באוסטרליה, וממשלת בריטניה מנסה למנוע את פירסומו.

גילוי אחר של רייט: גיי ברג'ס, המרגל הסובייטי בצמרת שירותי הביטחון בבריטניה, נכשל במשימה אחת שהטילו עליו אדוניו הרוסיים. הוא לא הצליח לפתות את בתו של וינסטון צ'רצ'יל. הפיתוי נועד לספק עוד ערוץ של מידע על הנעשה בצמרת השלטון.

ההתנגדות העיקשת של ממשלת בריטניה לפרסום הספר, שתידון השבוע בבית משפט באוסטרליה, אינה בגלל גילויים ישנים אלה. יש להניח שגם שמעון פרס היה ער לעובדה שמאזינים לדבריו כשהתארח בסוויטה המלכותית במלון „קלריג'ס" בראשית שנה זו.

הסיבה להתנגדות היא טענתו של המחבר, שלא כל המרגלים הסובייטיים בצמרת שירותי הריגול נחשפו.

מדיטציה ראש ממשלת יפאן, יאסוהירו נקאסונה, עוצם עיניים בעת כשביקר שלשום במינזר זן־בודהיסטי ליד טוקיו, במהלך מסע התעמולה לקראת הבחירות בשישה ביולי. (תצלום־רדיו „רויטר")

מה חושבים האוסטרים על השפעת היהודים

– מאת כתב סי"צ בווינה –

13 אחוזים מהאוסטרים סבורים, כי השפעת היהודים בעולם „גדולה מדי" – נמצא בסקר שערך מכון מחקר בלתי תלוי בווינה.

3% סבורים, כי השפעת היהודים קטנה משחושבים בדרך כלל; 33 סבורים, כי ההשפעה היא „כפי שצריכה להיות"; ול־51 אחוז אין כלל דעה בשאלה.

הסקר נערך בראשית מארס, עוד לפני שפרשת ואלדהיים צברה תאוצה.

על־פי סקר אחר, שערך אותו מכון במועד מאוחר יותר, סבורים 68 אחוז מהאוסטרים, כי ההאשמות שהעלה הקונגרס היהודי העולמי נגד ואלדהיים היו בבחינת „התערבות בלתי מוסמכת בענייניה הפנימיים של אוסטריה"; 10 אחוזים אמרו, כי התערבותו של הקונגרס היהודי העולמי היתה מוצדקת מבחינה עקרונית; ואילו 22 אחוז אמרו, שאין להם דעה מגובשת.

הזיהום בבריטניה חיסל את מיצפה גריניץ'

במקום יושארו כמה טלסקופים והוא ישמש רק כמוזיאון

– מאת כתב „רויטר" בלונדון –

האסטרונומים הבריטיים נחלו מפלה במערכה שניהלו למען הצלתו של מיצפה הכוכבים בן מאות השנים בגריניץ', שם שבר, כידוע, קו־האורך היס.

דובר המועצה למחקר מדעי אמר, כי המיצפה המלכותי העתיק נפל קורבן לצורך להשקיף על הכוכבים ועל היקום ממקומות, שהאוויר בהם צלול יותר; בריטניה מוזהמת מכדי שאפשר יהיה לערוך בה תצפיות מדוייקות.

„מבריטניה אי־אפשר לראות כהלכה. יש בה עננות גדולה מדי וכן זיהום אוויר גובר", אמר הדובר.

המיצפה כבר הועבר ב־1948 ממקומו המקורי בגריניץ' לארמון הרסטמונסו בסאסכס, ואולם גם כאן לא היתה התצפית די יעילה. בארמון יושארו כמה טלסקופים וישמשו כמוזיאון.

האסטרונומים מחו נגד הכוונה לחסל את המיצפה בטענה, שאין לבטל מסורת של 300 שנה, שבהן שימש המיצפה בגריניץ' כמרכז עולמי של המחקר האסטרונומי.

הסתו תיירות גאוגרפית

מספר המקומות מוגבל*

ספרד ופורטוגל $ 1084 16 ימים לטורסים לטו לטורמוליטוס ועד מדריד. תאריכי יציאה: 8.10, 3.9, 6.8

מזרח תורכיה $ 942 17 ימים לאיסטנבול למרכז אנטוליה ועד לתרבויות הארדט. תאריכי יציאה: 8.10, 13.8

תורכיה $ 872 15 ימים לאיסטנבול לקפדוקיה, הרי הטאורוס והים האגאי. תאריכי יציאה: 15.10, 6.10, 18.8, 28.7

סקנדינביה $ 1537 15 ימים לפיורדים של נורבגיה, סטוקהולם ואוסלו. תאריכי יציאה: 6.8

יוון $ 749 12 ימים למטאורה לגבול אלבניה והאיים הספורדיים. תאריכי יציאה: 18.8, 28.7

יוגוסלביה $ 1165 16 ימים לאלפים היוליים ושערות הבכ שראסט, דוברובניק והחוף הדלמטי, הרי סלובניה, סרייבו, זאגרב. תאריכי יציאה: 7.9, 17.8, 3.8, 20.7

טיולים לכל העולם. הכל המשפחה.

*רק לתאריכים המודגשים

משרד ראשי: רח' בן־יהודה 97 ת"א. טל: 03-226061

מרשים בסוכנים: תל־אביב, רח' בן־יהודה 32 טל. (03)299281 ירושלים, רח' הלל 8, טל. (02)224171-2 • חיפה, רח' נורדאו 14, טל. (04)671313-5 רמת־גן, רח' ביאליק 47, טל. (03)721343 לרון טורס בע"מ, רח' אחד העם 11, טל. (03)656665, 652167-9

צהוב טרי!

תחנת פז חדשה בקרית-ארבע

תחנה נוספת של חברת האנרגיה הגדולה בישראל.

פז קרית-ארבע - תחנת התדלוק הראשונה והיחידה באזור קרית-ארבע.
זוהי תחנה חדשה וחדשנית, המעמידה לרשותך כמו תמיד, את השירות האדיב והיעיל, וכמובן את שמני המנוע המעולים של פז.

תענוג לתדלק בתחנת פז החדשה,
פז קרית-ארבע - עוד נקודת פז על המפה.

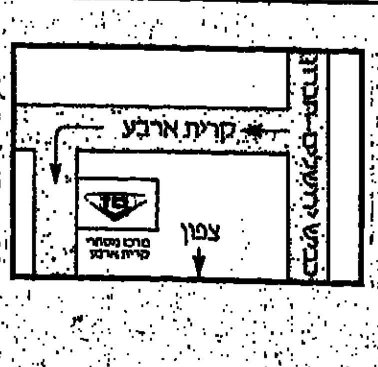

תענוג לעצור בצהוב

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקובי, על הקמת החברה האמריקנית החדשה להשקעות בישראל:

„יש לישראל יתרונות שאין למדינות אחרות"

מאת אלי תבור, ניו־יורק

השר גד יעקובי חוזר לישראל, מביקור בארצות־הברית. הוא מביא איתו שי צנוע למשק הישראלי, מהסוג שבו לא פונק זמן רב: חברה חדשה להשקעות בישראל. ההון הראשוני שלה – 100 מיליון דולר, והיא אמורה לגייס מאות מיליוני דולרים נוספים לפיתוח תעשייתי בישראל.

בשבוע שעבר ייצג גד יעקובי את ממשלת ישראל בכנס הייסוד של החברה החדשה, המשותפת לאנשי עסקים יהודים, בעיקר מדרום־אמריקה (80 אחוז) ולקבוצת „כלל" (20 אחוז). בכנס, שנערך במיאמי שבפלורידה, נרכשו מניות בסכום של 25 מיליון דולר.

מר יעקובי, מה משמעות הקמתה של החברה החדשה?

ישראל ללא ספק חייבת להיות מעוניינת שוב בהשקעות, במיוחד כשמדובר בהשקעות שיוזמים גופים כלכליים־עסקיים, ולא הממשלה. אולם גופים כאלה, הבאים להשקיע בישראל, חייבים לדעת אם הדבר כדאי להם אם לאו, לפני שהם מזרימים כספים למדינה. אנחנו לא מצפים מהם לפעול שלא בהתאם לאינטרסים הכלכליים שלהם. אם אנשי עסקים מוכנים לבוא ולהשקיע בישראל – סימן שהם סבורים שזה כדאי להם עכשיו. וזה כדאי גם לנו, משום שאנחנו חייבים לעבור הן לשלב הבא של התוכנית הכלכלית של הממשלה הנוכחית, והן לשלב הבא של היחסים שלנו עם יהודי התפוצות.

בנושא ההשקעות, נפגשים שני התחומים הללו. עד לפני זמן קצר, היתה התוכנית הכלכלית תוכנית של בלימה וייצוב. אחרי שהממשלה הנוכחית קיבלה מידי הממשלה הקודמת משק בוער, על סף תהום, היינו חייבים קודם כל לכבות את הבעירה, וליצור תנאי יציבות כלכלית. אלה הם תנאים ראשוניים ליכולת התרחבות וצמיחה של כל משק.

ההצלחה העיקרית של התוכנית הכלכלית היתה בהשגת יציבות יחסית במשק, אם כי גם בנושא זה אני סבור, שהטפיחה

„אני פונה למשקיעים ואומר להם: עכשיו הזמן להשקיע בישראל, אפשר גם להרוויח כאן. וזה עובד"

העצמית על השכם מוקדמת מדי. עדיין עומדות בפנינו סכנות לא קטנות. אבל היציבות שהושגה היא המאפשרת חידוש ההשקעות במשק. שכן, בתנאים ששררו בתקופה המטורפת של „הכלכלה הנכונה", עם אינפלציה של מאות אחוזים בשנה, רק משוגע היה בא להשקיע במשק הישראלי.

אתה מרבה לדבר על הסכנות האורבות לכלכלה הישראלית. איך זה מסתדר עם התחזית והאופטימיות שלך למשקיעים?

התחזית האופטימית מבוססת על האמונה ביכולת של המשק הישראלי לפעול כדי לבטל את הסכנות האורבות לו. הסכנה העיקרית, לדעתי, נמצאת בתחום יתרות מטבע החוץ. בשנה האחרונה, למשל, שיפרנו את מצבנו בתחום זה. יתרות מטבע החוץ עלו פי שלושה, ועומדים עכשיו על כשלושה מיליארד דולר. בשנת התקציב 1986 יהיה לישראל עודף של כמיליארד דולר במאזן התשלומים (להבדיל מגידול בגרעון המסחרי, בגלל אי־גידול בייצוא ועליה בייבוא). וזהו מצב שעלול להתגלות מהר מאוד כמצב זמני.

מצב יתרות החוץ של ישראל השתפר בגלל שלושה גורמים, שלא היו תלויים כלל בנו: ירידת מחירי הדלק בשוק העולמי, הסיוע האמריקני המוגבר בשנתיים האחרונות וירידת שער הדולר האמריקני בהשוואה למטבעות האירופאיים, ירידה ששיפרה את כושר התחרות של הייצוא הישראלי. צריך לזכור, שרק בשל ירידת מחירי הדלק חסכה ישראל בשנת 1985־86 כשני מיליארד דולר לעומת 1984.

סיוע החירום האמריקני ניתן לנו מראש לתקופה של שנתיים בלבד, ולא יחודש בשנה הבאה. יש להניח, שהירידה במחירי הדלק לא תימשך, ואילו השינוי בשערי המטבעות כבר נעצר. כל זה יביא להחמרת מצבה של ישראל בתחום מטבע החוץ.

התחום השני המעורר דאגה הוא מצב האבטלה. אם מסתמנת עצירה בנושא האבטלה, יש לייחס אותה, לדעתי, לגידול הירידה מהארץ ולעובדה שאלפי מובטלים נואשו מלחפש עבודה. זו הסיבה לירידה בשיעור של 18 אלף איש במספר המשתתפים בכוח העבודה בישראל.

סכנות אלו מחייבות את חידוש וצמיחה הכלכלית. כי הדרך היחידה להגדלת יתרות מטבע החוץ ולצמצום האבטלה – היא אך ורק הגברת הייצוא.

אדוני השר, הרשה לי לשאול: מה לך ולנושא זה? קיימת רשות השקעות במשרד האוצר, שהיא במעמד משותקת. קיים מרכז השקעות במשרד התעשייה והמסחר. עכשיו גם אתה עוסק בכך, באמצעות כוח המשימה הכלכלי בנושא

השר גד יעקובי. „אם אנשי עסקים מוכנים לבוא ולהשקיע בישראל – סימן שהם סבורים שזה כדאי להם"

ההשקעות. האם ריבוי הרשויות העוסקות בהשקעות אינו לרעת הנושא?

הופקדתי מטעם הממשלה על [illegible] כוח המשימה הכלכלי, ואני משמש [illegible] המתאם את פעולות הגוף הזה מטעם הממשלה. לשמחתי, הצלחנו להביא לכך שכוח המשימה הוקם כמסגרת משותפת לאנשי כלכלה ועסקים, מכל המגזרים בישראל ובחו"ל, מבלי שהממשלה מפעילה או מממנת אותו. הממשלה לא הופרטה בכוח המשימה. כוח המשימה הוא ביטוי למעורבות הישירה של יהודי התפוצות בישראל, ביטוי למה שאני מכנה „השותפות החדשה" בין יהודי הגולה לבין יהודי ישראל. וזוהי שותפות השונה מן המסגרות הישנות של מעורבות על בסיס פילנטרופי בלבד.

אבל צריך לזכור, שאינני [illegible] משרד ביצועי. אני שר־מטה [illegible] טי, ומתוקף כך אני מעורב בנושא [illegible] המדיניות הכלכלית.

האם קל לגייס השקעות לישראל? [illegible] אתה אומר למשקיע, כשאתה מנסה לשכנע אותו להשקיע מכספו בישראל?

אני אומר למשקיעים בפשטות [illegible] כל אני מניח, שאם לא הייתי יהודי, היה לי קשה יותר לפנות אליכם. אני יודע, שגורם הרגשי קיים בתהליך קבלת החלטות של כל אדם. אבל אני מדבר [illegible] מעבר למישור הזה – במישור [illegible] העסקי־כלכלי. ואז אני מציג בפניהם את הפוטנציאל של המשק הישראלי, [illegible] וזהו פוטנציאל אדיר.

יש לנו יתרונות, שאין למדינות אחרות [illegible]

„אנחנו חלק מהעם היהודי, המשכיל והמפותח בעמים, שלא לדבר על העוצמה הפיננסית כלכלית שלו"

אנחנו המדינה היחידה בעולם [illegible] הסכמי־סחר מועדפים גם עם השוק המשותף האירופאי וגם עם ארצות־הברית, הסכמים המאפשרים לנו להוות גשר כלכלי בין שני הגושים הכלכליים הגדולים בעולם. [illegible] לה ממחצית התפוקה שלנו [illegible] היום לייצוא. יש לנו יכולת [illegible] האדם המקצועי, בין השאר בגלל [illegible] הגבוהה שלנו בתחום הבטחון. [illegible] נו חלק מהעם היהודי – שהוא המשכיל והמפותח בעמים, שלא לדבר על העוצמה הפיננסית־כלכלית שלו.

על סמך האמור לעיל, אני פונה [illegible] קיעים היהודים ואומר להם: עכשיו הזמן להשקיע בישראל! עכשיו הזמן [illegible] מות משותפות עם תעשיינים [illegible] ראליים, ללא כל קשר למעורבותם [illegible] נטרופית או היהודית. וזה עובד. [illegible] במיאמי זה בא לידי ביטוי. אנשים [illegible] להשקיע כספים בחברה שתשקיע בישראל אחרי ששוכנעו שהם יכולים לעשות [illegible] קים טובים במדינת ישראל, ולהרוויח.

ניתחתי תגובות של גורמים שונים [illegible] צו לפעול במשק הישראלי. רובם התלוננו על התהליכים הביורוקרטיים בישראל. [illegible] בא לידי ביטוי גם בשיחתי עם מזכיר המדינה האמריקני, ג'ורג' שולץ. הוא אמר לי, [illegible] אנשי עסקים אמריקניים מספרים לו, [illegible] יורוקרטיה הישראלית קשה מדי. [illegible] וייטהד, הוזמן לשיחה 30 אנשי עסקים [illegible] רים שניסו לעשות עסקים עם ישראל, [illegible] אל אותם: מה מפריע לכם לעשות עסקים בישראל? וייטהד ושולץ עשו זאת, [illegible] שהם מגדולי המסייעים לכוח המשימה [illegible] לכלי. הם רואים בו תנאי חיוני [illegible] של ישראל על דרך אי־התלות הכלכלית [illegible] והם צודקים.

SCOTSMAN

כשהקוקטייל מחייב 24 קראט

למלונות, מסעדות, פאבים ובארים

מאחורי היופי והשקיפות של כל קובית קרח של SCOTSMAN מסתתרת טכנולוגיה מתקדמת.
בגלל צורתן המיוחדת (קונית ועגולה), הקוביות אינן נדבקות זו לזו ואינן נמסות בקלות.
ל־SCOTSMAN מכונות לקוביות קרח בדגמים שונים המיוצרות מ־16 קילוגרם ועד 2.4 טונות קרח ליממה.
לרשותכם קוביות קרח או פתיתי קרח.
חברת SCOTSMAN מיצרת אך ורק מכונות לקוביות קרח. התמחות בלעדית זו הפכה אותה לחברה המובילה בעולם.

"ברון ופרל", יבואני SCOTSMAN, יעניקו לכם יעוץ, שרות וחלקי חילוף אשר ילוו אתכם זמן רב לאחר רכישת המכונה.
עם קוביות של SCOTSMAN כיף למזוג כוס קוקטייל או משקה. תשאלו את אלה שכבר רכשו מכונות המיצרות 24 קראט.

SCOTSMAN ICE SYSTEMS

מספר 1 בעולם

"ברון ופרל" – מכונות גלידה, מדיחים, מכונות קפה, מקפיאים, מכונות שתיה, מקררי תצוגה, מכונות לקוביות קרח וכל הציוד למטבח המוסדי, מהפירמות המובילות בעולם.

יבואן ומפיץ בלעדי
חברת ברון ופרל
בית מרכזים – אזור התעשיה הרצליה
טל. 052־556822, 556943

AGENCIES
ברון ופרל יבוא ושיווק בע"מ

"אני ארקוד סביב קרש הגיהוץ"

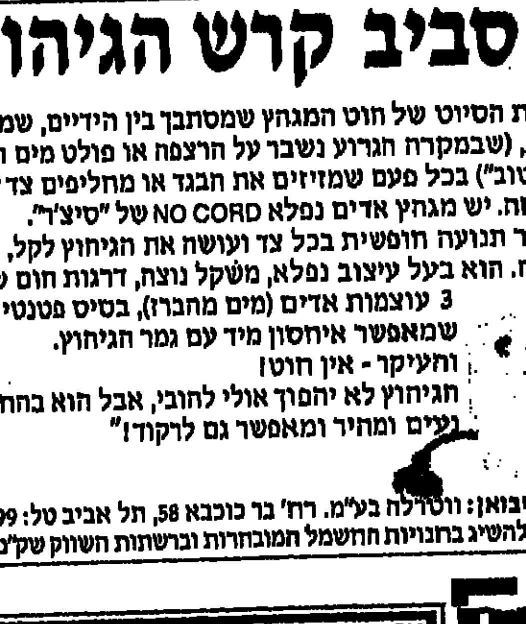

"מכירים את הסיוט של חוט המגהץ שמסתבך בין הידיים, שמפיל את המגהץ, (שבמקרה הגרוע נשבר על הרצפה או פולט מים רותחים במקרה ה"טוב") בכל פעם שמזיזים את הבגד או מחליפים צד? אני גמרתי עם זה. יש מגהץ אדים נפלא NO CORD של "סיצ'ר".
הוא מאפשר תנועה חופשית בכל צד ועושה את הגיהוץ לקל, מהיר ובטוח. הוא בעל עיצוב נפלא, משקל נוצה, דרגות חום שונות, 3 עוצמות אדים (מים מהברז), בסיס פטנטי שמאפשר איחסון מיד עם גמר הגיהוץ.
והעיקר - אין חוט!
הגיהוץ לא יהפוך אולי להובי, אבל הוא בהחלט נעים ומהיר ומאפשר גם לרקוד!"

sicer

לאנשים ששונאים לגהץ.

יבואן: ווטרלה בע"מ. רח' בר כוכבא 58, תל אביב טל: 03-294099
להשיג ברשתות החשמל המובחרות וברשתות השווק שק"ם ומ.ת.מ.

99 ש"ח במזומן או 3x36 ש"ח

אוניברסיטת בר־אילן

הפקולטה למדעי החברה

הטקס המרכזי להענקת תארים לבוגרי הפקולטה למדעי החברה
(תואר ראשון)

יתקיים אי"ה ביום שני, כ"ג בסיון תשמ"ו (30.6.86), בשעה 18.00 ברחבה המרכזית בקרית־האוניברסיטה.

לאחר הטקס המרכזי יתקיימו טקסים מחלקתיים לחלוקת התעודות
הזמנות אישיות נשלחו לבוגרים (הבוגרים הוזמנו לשעה 18.00)

לב סכוע בע"מ

גרירה · התנעות · תיקוני דרך
· מועדון מנויים ·

התרחבנו!

אנו שמחים להודיע על פתיחת בית לב־מנוע בת"א בו יפעלו משרד ראשי ומוקד תיפעול ארצי (24 שעות ביממה).

בית לב־מנוע
שד' יהודית 17 ת"א, ת.ד. 32182
טלפונים: 03־339922 (10 קווים)
מחלקת מכירות:
03־268181 (רב קווי)
סניפים ברחבי הארץ:
ירושלים, קריית המוסכים אזור התעשיה
תלפיות מוקד תיפעול, טלפונים:
02־714608, 02־716106 (רב קווי)
מחלקת מכירות, טלפונים:
02־714585, 02־714637
חיפה, צומת וולקן, טל' 04־723582/3/4
באר־שבע, רח' המלאכה 16, טל' 057־79941

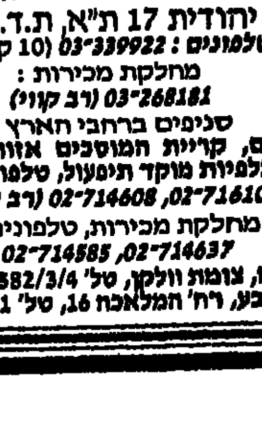

מראה צעיר ורענן

היום אנו מסוגלים ואחראים להעניק לך מראה צעיר וטבעי כפי שהיית רוצה להיות.

המכון לשיער
בן־יהודה 146 תל־אביב,
טלפון 03־239207

אשת העתיד

כדאי להיות אשה במאה ה־21 • בגיל 70 היא תיראה ותרגיש כמו בת 30 • את כל עבודות הבית והקניות, יעשו רובוטים • המחלות כמעט ייעלמו • המלה דיאטה תאבד מהפופולריות שלה, כי כולן יהיו חטובות • אפשר יהיה ללדת גם בגיל 60

נשים לובשות צורה ומחליפות צורה, מתעדכנות בצווי היופי והאופנה, נהנות מתוחלת־חיים גבוהה יותר מהגבר, ומסתייעות בחידושי הרפואה. אולם מה תהיה דמותה של אשת העתיד במאה ה־21?

זו התחזית שפורסמה על־ידי ירחון „אומני" למדע־בדיוני, בארה"ב.

אשת־המחר תהיה רזה יותר, גבוהה יותר, חזקה יותר. ספרי התזונה והדיאטה של ימינו יעוררו גיחוך. בגיל 70 היא תיראה כמו צעירה בת 30, ותוכל להרות וללדת בגיל שבו נשים בדורנו הן סבתות.

זוהי התחזית של קאטי קיטון, עורכת הירחון „אומני". היא טוענת שמאה הבאה, האשה תהיה גם בריאה יותר, בעלת יותר מרץ מהאשה העייפה בימינו, היא תעסוק יותר בספורט, כי יהיה לה הרבה זמן פנוי, כושרה יהיה מצויין והיא כמעט לא תהיה חולה.

במאה הבאה יעמדו לרשות האשה גלולות לכל דבר. לא תהיה יותר דיאטה. אפשר יהיה לשמור על גיזרה דקה בעזרת גלולות למניעת השמנה. המחשב יכין לכל אשה את הדיאטה האישית המתאימה. כל תוכנה כזו תבטיח תזונה נכונה ובריאות, בלי תוספת משקל.

הודות לתזונה בריאה יותר, וההתקדמות המהירה, בשטח הניתוחים־הפלאסטיים, תוכל כל אשה בגיל 70 להיראות, ולהרגיש כמו צעירה בת 30, ללא קמטים ומלאת כוח.

הרפואה תתקדם עד כדי כך שבמאה ה־21 אפשר יהיה להחליף חלקים בלויים בגוף, באברים חדשים מלאכותיים. מחלות כמו סרטן, התקף־לב ומחלות אחרות המאיימות על החיים כמעט יעלמו. ויהיו גלולות לעצירת ההזדקנות.

הודות לכל חידושי המאה הבאה, תאריך אשת העתיד חיים עד גיל 150 ויותר. לפיכך תוכל לדחות, אם תרצה, את התחלת תקופת הפוריות שלה, וללדת ילדים גם בגיל 60־70. המדע והטכנולוגיה יספקו גם רחם מלאכותית לכל דורש, ומי שתרצה, תוכל לקבל ילדים מרחם כזו, ללא הכרח לעבור תהליך של הריון בגופה שלה.

בבית, ינהלו את כל מלאכת־הבית והמיטבח, רובוטים קטנים, שיהיו בהישג־יד של כל עקרת־בית ואשה עסוקה. הרובוטים והמחשבים יכתבו צ'קים לתשלומים שוטפים, יזמינו מזון בסופרמרקט לפי הצריכה המישפחתית, ויבחרו את המציאות מתוך קטלוגים. הרובוטים ינקו את הבית, יכבסו ויגהצו. בגלל שהאשה תנוח יותר, היא תעסוק יותר במין.

מוסד הנישואין יקבל צורה אחרת. בתחילה יתגורר זוג ביחד, תקופה מסויימת, לפי הסכם. כל צד יוכל לבטל את ההסכם. רק כאשר זוג יחליט שהוא רוצה ילדים, יבוצע טקס־נישואין מישפחתי מחייב. ביטול ההסכם הזה, כלומר להתגרש, יהיה קשה מאוד.

התיאור המרתק הזה, גורם לנו לסקרנות רצינית לגבי דמותו של הגבר במאה ה־21.

■ דבורה נמיר

אפשר לרזות בלי דיאטה?

ד"ר טוביה לרר, מדבר על שיטה חדישה להרזייה, ללא דיאטה • מדובר בשינוי צורת החשיבה: אין מאכלים אסורים ומותרים, אין ספירת קלוריות • מנתקים את האכילה מהרגשות • לומדים לעשות את זה בקורס שמחירו 207 שקל

בפירסומים בעיתונות הבטיח ד"ר טוביה לרר לדבר על שיטה חדישה להרזייה ללא דיאטה – משהו שהקהל הרב שהגיע לבית־ציוני־אמריקה בתל־אביב, רק העז לחלום עליו, אחרי שניסה הכל כדי להיפטר מעודפי הקילוגרמים.

טוביה לרר
בינתיים עסק לא רווחי

תופעת ההשמנה בחברה המודרנית היא נפשית־פסיכולוגית ולא פיסיו־לוגית, פותח ד"ר לרר, האחראי [illegible] חינוך לבריאות במשרד־הבריאות. שמנים אוכלים בעיקר לצרכים חברתיים נפשיים. לכן, דיאטות אינן התשובה. על־פי מחקרים, 98 אחוזים מהמרזים חוזרים למשקלם הקודם, כ־20 אחוז מהאוכלוסיה מכורים לאוכל ולדיאטות כאחד. אני מכיר כמה סוגי שמנים, אומר לרר. יש מי שאוכלים בהיסח־הדעת. חוטפים מבלי לחיות מודעים לאכילה. אחרים אוכלים אכילה תחליפית. וולדים כשהם עצבנים, משועממים, עייפים או מתוחים. הם אוכלים כשהם זקוקים לאתנחתא או לבילוי, ובמצבי חסך כמו חוסר־סיפוק בעבודה במישפחה או במין.

האכלנים הבעייתיים הם מי שהאכילה קשורה אצלם אסוציאטיבית לרגשות. התלות הפסיכולוגית מתחילה אצל התינוק, שאמו מרגיעה אותו עם בקבוק, ונמשכת אצל הילד הזוכה לאהבה כשהוא אוכל. אין פלא שבבגרותו הוא רץ לשוקולד כשהוא בודד או מדוכא.

הבעייה היא איך מפסיקים לאכול?

החשוב מכל, אומר לרר לקהל, הוא לשנות את צורת החשיבה. אין יותר מאכלים אסורים ורגשות־אשמה, אין קלוריות ואין דיאטות. אין לפחד מאוכל משמין. אחר־כך יש לשקם את מנגנוני הרעב והשובע, ולספק לגוף את צרכיו, לרבות דברי מתיקה. במקביל צריך לפתח מודעות להרגלי־אכילה. לא לאכול בהיסח־הדעת, אלא באופן מתוכנן. כדי להימנע מאכילה־תחליפית יש לאתר צורך באתנחתא או בילוי, חוסר־סיפוק ושעמום, ולנתק אותם מהאוכל באמצעות תרגילי־הרפייה, נשימה, פעילות־גופנית, מוסיקה. יש לנתק את האכילה מהרגשות, על־ידי פיתרון הבעיה.

ביצוע המטלות מתורגל בקורס להרזייה־ללא־דיאטה (207 שקל). 5 פגישות להבנת התיאוריה, 7 פגישות לתירגול, ו־7 פגישות רשות בקבוצות־תמיכה. בסך־הכל כארבעה חודשים עד הרגע, שבו מצליחים לאכול כמו רזים, כשרעבים בלבד.

לרר, ד"ר לרפואה־חברתית, יצא אל הציבור לפני 15 שנה. או ייסד את האגודה־למניעת־עישון, והחל מעביר קורסים להפסקת עישון בשיטה משלו. את הידע שאב מהשכלתו בפסיכולוגיה־חברתית, ובהתמחותו בהתמכרויות. אלפים הפסיקו לעשן בעזרתו.

באחרונה החליט ליישם את שיטתו להפחתת מישקל. בשני המקרים מדובר, לדעתו, בהתמכרות על רקע נפשי־פסיכולוגי. אבל עד מהרה גילה שוני משמעותי בין שתי הבעיות.

„נדהמתי לגלות עד כמה עודף־מישקל מציק ומדכא. מגיעים אלי אנשים שבורים. הם ניסו הכל, כולל פסיכיאטר, ביזבזו הון – ולשווא. נשים אפילו מאיימות בהתאבדות. כל פעם אני נדהם מחדש מהסבל של הציבור הזה, מהצורך הנואש שלו בפיתרון".

בקורסים למניעת עישון זוקף ד"ר לרר לזכותו קרוב ל־100 אחוז הצלחה. בדיאטות הוא מדבר על 70 אחוז. נכשלים מי שרוצים ש„יעשו" להם דיאטה. שידקרו, שיהפנטו, ללא מאמץ מצידם. אחרים מתקשים להשתחרר מדיבוק הקלוריות והאיסורים. אינם מסוגלים לבצע בקורס את תרגיל הזלילה־ללא־הגבלה של המאכל האהוב עליהם.

את הקורסים להרזייה מנהל לרר יחד עם הפירסומאי אורי בן־משה המספק עורף לוגיסטי. בינתיים, לדבריו, העסק אינו רווחי. אך אם לשפוט לפי התנפלות הקהל על דוכני ההרשמה, הוא עשוי להיות. האומנם באה ישועה לשמנים? צריך לתת ללרר זמן להוכיח.

■ עדנה איס

שחור ולבן: עיצוב מילי ליכטנברג־שטוקפיש

ריטה: הקול והבגד

מעצבי־אופנה אוהבים להלביש כוכבות. כוכבות אוהבות להתלבש אצל מעצבי־אופנה נודעים או לפחות מוכשרים. מהאהבה ההדדית הזאת יכול לצאת פיצוץ. בארץ הוא לא כל־כך קורה. למה?

הניחוש שלנו הוא שהמעצבים חושבים לפעמים בכיוון של מה הזמרת יכולה לעשות למען הבגד שלי, ולא בכיוון של מה בגד שלי יכול לעשות למען הזמרת. בלשון אחרת: הם אינם מקפידים להתייחס לנתוניה הטיבעיים של הכוכבת. לא טורחים להבליט את מעלותיה ולהעלים את חסרונותיה. להציגה במיטבה. להראות כמה חזקה/סקסית/מהממת/אלוהית היא מסוגלת להיות, ממש כמו הצלילים שהיא מפיקה.

לכוכבות־תקשורת אחרות זה כבר קרה. עכשיו זה קורה לריטה. לקראת אחת מהופעותיה ב„להיט בראש" פנתה ריטה למעצבת מילי ליכטנברג־שטוקפיש שלפעמים מלבישה גם את עופרה חזה ושלוה ברטי. מילי ליכטנברג־שטוקפיש היא מעצבת מבטיחה, שאחרים מדגמיה מעוצבים עם שאר־רוח ומשקפים ייחודיות, פיקנטיות. אבל עבור המערכת שהתאימה לריטה (בתצלום) לא היינו נותנים לה פרס. הדו־צבעוניות בשחור־לבן מחלקת ומקצרת את קומתה. הקווים השמוטים־רחבים של העליונית הזרוקה רחוקים מלהתאים למבנה גופה.

אחרי ליכטנברג־שטוקפיש פנתה ריטה לגרשון ברם. נחזיק להם אצבעות ונקווה שמעצב זה כן יצור איתה קליק. ברם הוא האיש שאצלו הצטיידה גלי עטרי במלתחת־הנסיעה שלה עבור הסיור באירופה מטעם מכון־הייצוא ומישרד־התיירות. גם רבות מהדוגמניות, שיחד עם גלי עטרי, ייצגו את ישראל במופעי אופנה וזמר בבירות אירופה, רכשו אצל ברם את בגדי שעות־הפנאי שלהן לנסיעה.

■ נורית בת־יער

מה חדש

שירות לשכחנים

שירות מיוחד, שמטרתו להציל שכחנים מאי נעימות: תזכורות אישיות למנויים, לפי רשימה מוכנה מראש.

אם את או אתה מאלה, ששוכח את יום־הולדתה של האשה, או לחדש את רשיון־הנהיגה שלך, לשלם ביטוח או להזמין גן, הרי ששירות כזה נועד עבורכם.

הוגה הרעיון הוא יצחק פרנקנטל, מי שהיה הבעלים של מיפעל־הגלידה סנוקרסט, שנמכר בשעתו לתנובה. מאוחר יותר פתח מיפעל לתחליפי־בשר שגם אותו מכר ל„טבעול". עכשיו הוא בעל הון המחפש תעסוקה מעניינת.

חת"ז ומסחר בע"מ, זה השם של חברת־התזכורות, שמוכנה לתזכר לך עשר תזכורות בשנה תמורת 65 ש"ח. כל תזכורת נוספת תעלה לנו עוד 5 ש"ח. התזכורות ייעשו בטלפון, כמה ימים לפני המועד, כפי שייקבע מראש בין שני הצדדים. התזכורת תימסר למי שמעוניינים. אם לא תהיה תשובה מהטלפון עד לשעת הש', יישלח מיברק. אם במיקרה חברת חת"ז תשכח להזכיר לך למשל את יום־הולדתה של החברה שלך, היא תשלם לך פיצוי בסך 100 דולר.

לדברי פרנקנטל יש לו כבר היום למעלה מ־100 מנויים. המחשב שלו יכול לקלוט 30 אלף מנויים לפחות. „אחרת אין בזה אתגר ניהולי", הוא מודה.

■ נורית ארד

רעל בגן־הילדים

בשבוע שעבר ניסו להרעיל את לירון ביטון בת ה־4. מרחו לה את הסנדוויץ׳ בחומר דמוי ריבה. המזל שלה היה שהיא לא אוהבת ריבה

ביום רביעי שעבר, בשעה 7.30 בבוקר, יצאה לירון ביטון, תושבת כרמיאל, אל גן הילדים. אימה, תמי ביטון, ציידה אותה בתיק עם סנדוויץ׳. „לירון אוהבת מאוד קו־טג׳, ולכן מרחתי לה את הפרוסות עם גבינה לבנה", סיפרה תמי.

לירון ביטון ואמא. „מה היה קורה אם היא היתה לוקחת ביס"

הילדה הביישנית, בת 4, לא משכה את תשומת ליבה של הגננת. באותו בוקר היא לא אכלה את הסנדוויץ׳ שנתנה לה אימה. „כשחזרתי הביתה רצתי לאמא, ושאלתי אותה למה היא מרחה לי את הסנדוויץ׳ עם ריבה", אמרה אתמול לירון. „אני לא אוהבת ריבה ואוהבת קוטג׳. כשה־יתי בגן אפילו לא נגעתי בסנדוויץ׳".

האם המופתעת פתחה את הסנדוויץ׳, והבחינה באבקה ארומה שהיתה מפוזרת על גבינת הקוטג׳. „היה לזה ריח נורא של נפטלין. כשבעלי חזר הביתה הוא ירד עם הילד־דה והסנדוויץ׳ לתחנת המשטרה. הייתי ממש מבוהלת".

משטרת כרמיאל שלחה את „החומר הארום" שדומה לחומר לניקוי אסלות, לבדיקה במעבדות המטה הארצי של המשטרה בירושלים.

חקירת משטרת כרמיאל העלתה כי ביום רביעי, בעת ששהו הילדים בגן, נכנסה אליו אחת האימהות, חיטטה בתיקי־האוכל, ונטלה את התיק של לירון ביטון. מסיבה בלתי־מוסברת פיזרה חומר הדברה כלשהו על הסנדוויץ׳. בחקירה הודתה האישה כי היא ביצעה את המעשה. ביום שישי נשלחה ל־15 ימי הסתכלות בפקודת צו של בית משפט בעכו.

גן הילדים, השוכן לא הרחק מבית משפחת ביטון, שר־קק חיים. לומדים בו 35 ילדים וילדות, שאינם רגילים ל„אירוע הרעלה תקשורתי".

אימה של לירון עדיין מבוהלת. „אני לא יודעת אם לשלוח את הילדה לגן. האמא החשודה גרה לא רחוק מכאן. לא היו לנו אף פעם סכסוכים איתה. היא נראית מורה, אבל לא הסתכסכנו. אני באמת מבוהלת. מה היה קורה אם הייתי מורחת ריבה והבת היתה לוקחת ביס".

■ **אריה קיזל**
□ צילם: צבי רוגר

ציידת הנאצים של הוליבוד

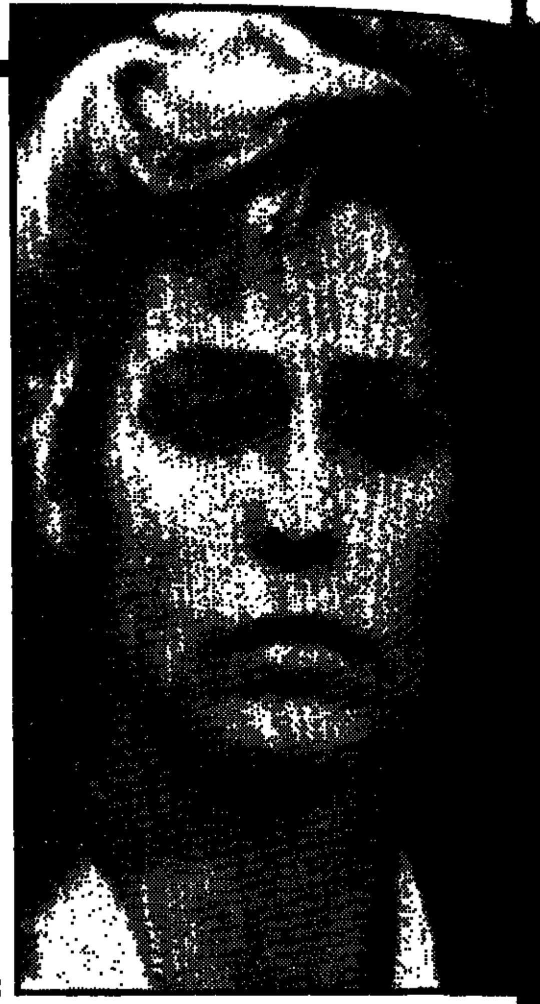

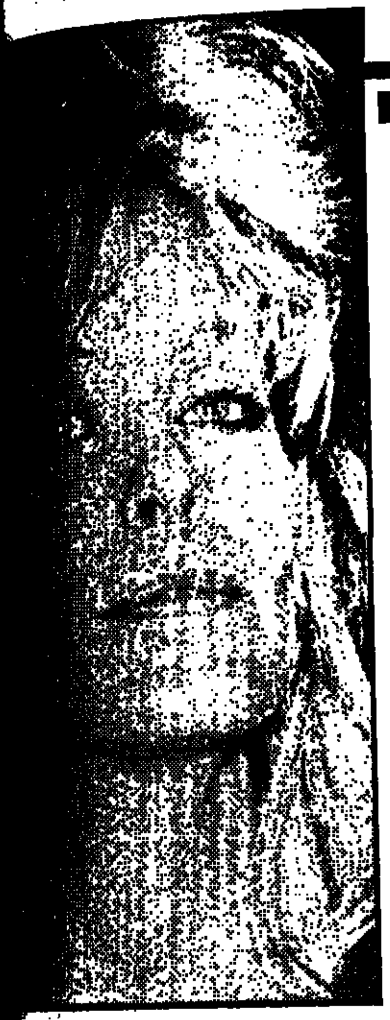

מדהים כמה שהן דומות. מימין: פארה פוסט, הכוכבת של סדרת הטלוויזיה „המלאכים של צ׳ארלי". הרומנים שלה זכו לכיסוי תקשורתי נרחב. בין היתר, דובר על רומן קצר שלה עם איש הביטחון הישראלי, בני טל. משמאל: ביאטה קלארספלד, האשה שזכתה לכינוי „ציידת הנאצים". במרכז: פארה מגלמת את דמותה של ביאטה. כל זאת, במסגרת סרט הוליבודי חדש: „סיפורה של ביאטה קלארספלד".

הצעה עם שיניים

שתחסוך לך הרבה כסף

טיפול שיניים כמעט בחצי המחיר באירופה + כרטיס הטיסה על חשבוננו! במעבדות ברום קרמיקס, קלן, גרמניה

חברת ברום קרמיקס מביאה לארץ הצעה שקשה לסרב לה!
טיפול שיניים (כתרים, גשרים, בניות וכו׳) כמעט בחצי המחיר במעבדות הטיפוליות המיוחדות שבקלן, גרמניה.
כשכרטיס הטיסה על חשבון החברה!
מעבדות ברום קרמיקס הינן מהמשוכללות והמתקדמות באירופה ומציעות טיפול ברמה גבוהה ובאיכות מעולה.

מה תהליך הטיפול?
צילום פנורמי של שינייך יערך בארץ וישלח למעבדות בגרמניה.
אתה תקבל הצעת מחיר ופירוט הטיפול הדרוש.
במקרה של טיפול מעל $1500 חברת ברום קרמיקס תשלם עבור כרטיס הטיסה שלך ותעזור לך בהסדרים מיוחדים עם בתי מלון בגרמניה במחירים נמוכים.

BROOM ceramics

בדבר פרטים נא לפנות למשרדנו בארץ ברום קרמיקס בע״מ, דיזנגוף 72, תל־אביב
בימים א׳־ה׳ בין השעות 10.00-16.00 טלפון: 286215.

צלופח במקום „גפילטע פיש"

את היצור שבתמונה מגדלים כבר שנים בבריכות הדגים של קיבוץ עמיר ומלכיה. בינתיים, נשלחת כמעט כל הכמות לאירופה. לגבי הנחש, החי במים מתוקים, יש ביקוש עצום בחו״ל.

עכשיו יש סיכוי שכל עקרת בית תאבת־הרפתקאות תוכל לטעום...

ד״ר אלכסנדר גלמן ממעבדת ... בחיפה, פנה אל הרבנות בבקשה ... לצלופחים. לדבריו, הם עונים על ... אים הדרושים לשם כך: יש להם ... וסנפירים, והוט השדרה שלהם ... ולא מסתוס.

„אם זה באמת כך", אמר לי ... הכהן, „ועדת הכשרות של הרבנות ... אותו תוך 5 דקות".

האם זו אופנה לחדשה? מתברר ש... תמים, וכן המשק של קיבוץ מלכיה ... שאצלם הצלופח הוא כבר אורח ...

לופחים שלנו חיים בבריכות מים מתוקים, שמכוסות באמצעות ... וזכים לטיפול מסור של שלושה אנשים שמטפלים רק בהם. ... סאסה. הצלופחים הם להיט באירופה, ואני מאמין שיהיו להיט גם בארץ".

האם באמת יביס הצלופח את ה„גפילטע פיש"? במסעדת ... מוריס בן זכרי, שהוא כבר הכיס. „אני מגיש צלופחים בשלוש ... נים, בעשבי תיבול, ובחמאה ולימון. למנה זו יש ביקוש רב, ... לחכנה – חמישה צלופחים ועירים שוחים בתוך ציר ... לימון ושום, חצי כוס יין לבן, מלח, פלפל, ופטרוזיליה".

הצלופחים מוגשים כמות שהם, על הצלחת, והסועד צריך ... מעליהם. אומרים שהטעם נפלא.

■ **יעל ...**

המספר של הרמטכ"ל נשאר חסוי

בפעם הראשונה יש לקיבוצים ספר טלפונים

ב־130 קיבוצים ברחבי הארץ כבר הותקנו טלפונים בכל בית ... יש למנויים קו חיוג ישיר. עכשיו, כהמשך טבעי, יש לקיבוצים ... ספר טלפונים משלהם.

מדריך הטלפונים החדש, „קול הקיבוצים", יצא השבוע. הוא ... עמודים, קרוב ל־50 אלף שמות מנויים, ועוד כעשרת אלפים ... של משרדים ומוסדות. את השטח הגדול ביותר בספר תופס ... העמודים של יגור מכילים כאלף מספרי טלפון.

את הספר הוציא איש המירסום אלי בן־מרדכי. במשך ... לנדנד לקיבוצים כדי שישלחו את מספרי הטלפון של חבריהם ... צים – משמר־הנגב, געש ומזרע – אף סירבו למסור את המספרים ... מבקשים למנוע הטרדות ופגיעה בפרטיות של החברים. קיבוץ ... לאלי בן־מרדכי רשימה שמכילה רק את שמות הגברים ... בן־מרדכי לחץ, וקיבל גם את השמות של הנשים.

במדריך מופיעים כמה ערכים בלתי שגרתיים. למשל, „אבא של ... אנשי ציבור אחרים ביקשו לשמור על חיסיון מספרי הטלפון ... למשל, לא תמצאו ב„קול הקיבוצים" את מספרו הישיר של ... תושב קיבוץ בית־אלפא.

■ **שלומית ...**

הצנזורה המצרית התירה את הקרנתו של סרט אנטי־ישראלי קיצוני. באחת הסצינות –

הנשיא סאדאת שר „הבה נגילה"

„הכנופייה", סרט אנטי־ישראלי קיצוני, יוצא בימים אלה למסכי הקולנוע ברחבי מצרים. הוועדה העליונה לערעורים בצנזורה המצרית התירה בשבוע שעבר את הקרנתו, לאחר ויכוח ציבורי סוער. כבר לפני יציאתו לקהל הרחב הוא נחשב לסיפור הצלחה, ומה שברור, שאת היחסים הקרים השוררים בין ישראל למצרים, הסרט הזה אינו עומד לחמם.

ד״ר הישאם אבו־נאסר, מי שביים והפיק את „הכנופייה" (בערבית – „אל־עיסאבה"), ידוע בדעותיו השמאלניות ובאיבתו הגלויה לישראל. גיבורי הסרט, המתוארים כפטריוטים מצריים, חושדים במצרים אחרים כי הם עושי דברה של ישראל. הפטריוטים מחליטים לעלות על עקבות אנשי הכנופייה, כפי שאלה מכונים לאורך כל הסרט. מתפתח מאבק בין ה„טובים" לבין ה„רעים", המסתיים, לאחר מירדף, בנצחון הפטריוטים המצריים ובחיסולה של הכנופייה הפרו־ישראלית.

הסרט רצוף סצנות אנטי־ישראליות. באחת מהן, קוראים הפטריוטים למ־משלה לבטל את הסכמי קמפ־דיוויד, גם במחיר מלחמה נוספת עם ישראל.

סמאח אנואר, גיבורת הסרט „הכנופיה". נגד הסכמי קמפ דיוויד

בסצנה אחרת, מופיע פסיכיאטר הנושא על צווארו שרשרת עם מגן־דוד. הדמות מוצגת באור שלילי ביותר.

יוצרי הסרט לא היססו לפגוע גם בזיכרו של הנשיא המנוח, אנואר סאדאת, הנערץ עד היום על־ידי רבים במצרים. בקטע דוקומנטרי ששולב בסרט נראה סאדאת נואם בכנסת, בעת ביקורו בירושלים. במקום פס־הקול המקורי, מושמע לאורך כל הקטע הזה השיר הישראלי „הבה נגילה", המתמ־זג במחיאות הכפיים הסוערות של חברי הכנסת...

בראיון לאחד העיתונים הסביר הבמאי, כי בסרט משולבים קטעים ממלח־מת יום־כיפור. המטרה היא ליצור את התחושה, שמלחמת ה„פטריוטים" המצרים מהווה המשך טבעי למלחמתה של מצרים באויב הציוני.

כאשר נאסרה הקרנת הסרט על־ידי הצנזורה, לפני שלושה חודשים, התנהל ויכוח ציבורי סוער סביב ההחלטה. נערכו הקרנות פרטיות לעיתונ־אים ואנשי קולנוע, ועיתוני מצרים פירסמו פרטים רבים אודותיו. אחד השיקולים העיקריים שהביאו, ככל הנראה, להחלטה המתירה את הפצתו – היה החשש מפני הביקוש הרב, הצפוי לקלטות מחתריות של הסרט לוא היו משאירים את האיסור על כנו.

מכל מקום, כוכבי הסרט, – בראשם אחמד מוהר, סמאח אנוואר, סנא יוניס ומרים פחר־אדין – כבר צברו פופולריות רבה, בעקבות ההמולה סביב הסרט.

■ **יעקב למדן**

מי שרעב יאכל את התמונה

מסעדת „פאר" היתה המסעדה המפוא־רת ביותר בירושלים. בשבת האחרונה היא הפכה לגלריה. היתה זאת הפעם הראשונה שהירושלמים קיבלו את פתיחתה של גלריה לאמנות ברגשות מעורבים.

המסעדה „פאר" היתה קטנה ואינטי־מית. ארוחה שם היתה בילוי לערב שלם. בעל המסעדה, מואיז פאר, לא היסס לגרש לקוח שביקש סטייק עם ציפס. בתמונה הוא נראה ליד ציור של ארנסט פוקס.

פאר הוא סיפור בפני עצמו. שף, חובב אמנות ויודאיקה, ואספן יינות עם אוסף מרשים של בקבוקים עתיקים ויקרים. האמנות הראשונה שלו היא אמנות המטבח. במרתף שלו ליבלבו גבינות צרפתיות, קתלי־חזיר מפארמה, חסה שגודלה במיוחד בשבילו, ומה לא.

„פאר" הגלריה, ברחוב בן־שטח פינת הסורג, מציגה ומוכרת חלק מאוספו הפרטי של פאר. יש מה לראות, אבל הקיבה והחיך, אבוי, נותרים יתומים.

■ **נעמי גל**

2,000,000 צרפתים כבר רכשו את רב־המכר

ריקה זראי

הרפואה הטבעית שלי

עכשיו – גם בעברית

בין פרקי הספר:
■ איך להיות מקסימה לאחר 12 שעות
■ הצילו את השיניים שלכם!
■ תרגילי שערות למניעת נשירה
■ כיצד לגבור על הזיעה
■ איך מורידים חום
■ הלאה העצירות!
■ איך ניתן להירפא מצהבת ומדלקת ויראלית של הכבד
■ כיצד לטפל בדכאון
■ הוויטאמינים – מצברי־החיים
■ שולחן־ערוך של חיי בריאות
■ תפריטים ומתכונים לכל השנה

354 עמודים ■ המחיר 24 ש"ח (בחודש יוני – 18 ש"ח כולל המשלוח)

ספרי ידיעות אחרונות / עידנים

להשיג בחנויות הספרים ובאמצעות תלוש זה

אל מחלקת הספרים
„ידיעות אחרונות"
ת.ד. 37744, תל־אביב 61376

נא לשלוח אלי את
„הרפואה הטבעית שלי"
מצורפים המחאה/המחאות־דואר
בסך .... ש"ח
השם ....
הכתובת ....
מיקוד ....

לילות השבוע

איינשטיין וגבריאלוב: פגישה מחודשת

השניים עובדים יחד על תקליט חדש

איינשטיין. תגלית

גבריאלוב. לבטים

בימים אלה הגיע לתחנות הרדיו תקליט שדרים חדש של אריק איינשטיין – "השיר על התוכי יוסי". מילים: אברהם חלפי; לחן ועיבוד: מיקי גבריאלוב.

השיר עצמו הוא סנונית ראשונה מתוך תקליט חדש של איינשטיין, שאמור לצאת לקראת ראש השנה. העבודה עליו נמשכת כבר חצי שנה. רוב השירים בתקליט נכתבו על־ידי אריק, אך יש גם שירים של אברהם חלפי ושל יעקב אורלנד. הלחנים והעיבודים, ברובם של מיקי גבריאלוב, וגם של יצחק קלפטר ושם טוב לוי, שעבדו עם אריק בשנים האחרונות. לאיינשטיין ולגבריאלוב זו פגישה מחודשת, מאז עבודתם המשותפת על התקליט "חמוש במשקפיים".

איינשטיין הוא זה שגילה את גבריאלוב לקהל המאזינים לפני 15 שנה עם התקליט "בדשא אצל אביגדור" ("אני אוהב לישון", "קפה תורכי", "אני רואה אותה בדרך לגימנסיה", "אני ואתה"). מיקי מספר שזו הרגשה טובה לחזור ולעבוד עם אריק, למרות שכיום יש יותר לבטים וחיפושים מבעבר.

צוות הנגנים בתקליט כולל את מאיר ישראל, תופים וכלי הקשה; יצחק קלפטר, גיטרה חשמלית; אלון אולארצ'יק, באס; יוני רכטר, פסנתרן רביב גוזית, סינקלוויר וגבריאלוב, גיטרה אקוסטית.

גבריאלוב עובד עכשיו על עוד שני פרוייקטים: האחד – תקליט הסולו השני של הראלה בר, שיר ראשון מתוכו נוכל לשמוע כבר בחודש יולי. והפרוייקט השני – תקליט הסולו השני של גבריאלוב עצמו, שיר ראשון, "היא חשבה שהכסף", יישמע מעל גלי האתר כבר בשבוע הבא. את המילים כתבה מיכל, אשתו של מיקי.

■ אבישי מתיה

לסלאו. טיפוסים מהרחוב

חנה לסלאו: לא על הלוטו לבדו

תוכנית יחיד ראשונה ל"סבתא זפטא"

לפני שהיתה "סבתא זפטא" וכוכבת תשדירי הלוטו, טיפחה חנה לסלאו קאריירה מקצועית די מגוונת. אחרי הלהקה הצבאית (פיקוד דרום) וביקור קצר בתיאטרון הרפרטוארי ("שלושה הנמכר" ב"קאמרי"), נחתה לסלאו בתיאטרון המסחרי. תחילה עם תוכנית הבידור "החיים הם לא ירח דבש", לצידו של גדי יגיל, ובעיקבותיה בקומדיה "למה לא הלילה".

אחר־כך באו השלאגרים שעשו אותה לכוכבת – "ברנשים וחלומות" ו"הללויה הוליווד" – והפקת הכיף "בין הצילצולים". מלבד הופעות טלוויזיוניות וגיחות פסטיבליות (לילדים בעיקר), "נחה" לסלאו בשנים האחרונות, העדיפה להתחתן וללדת.

עתה היא חוזרת ועוד איך. בסוף יולי, תצא לדרך תוכנית היחיד הראשונה שלה – "חנה לסלאו בחיוך ישיר". המתכונת מוכרת: מערכונים ופזמונים הכוללים מונולוגים ופארודיות של טיפוסים מן הרחוב הישראלי. לסלאו: "זה אתגר גדול בשבילי לעמוד שעה וחצי על הבמה, לשחק, לשיר ולשעשע".

יוסי בנאי כתב ומביים; מוסיקה: מתי כספי, חנן יובל, אלון אולארצ'יק ויוני רכטר, שגם אחראי על הניהול המוסיקלי. את המופע תלווה תזמורת של חמישה נגנים. תפאורה עיצבה גילה שקין ותלבושות – מאירה שפי. הפקה: מרים עציוני, "תיאטרון יובל".

■ עמוס אורן

סיבה למסיבה: סנדרה קים, חוה אלברשטיין, לילית נגר

את תוכנית הטלוויזיה הבאה של "סיבה למסיבה" (4 ביולי), תנחה לילית נגר. לילית, מנחה קבועה של התוכנית "אורח באולפן" בטלוויזיה בערבית. אורחיה של לילית יהיו חוה אלברשטיין והזמרת הבלגית הצעירה (15) סנדרה קים, שזכתה השנה במקום הראשון באירוויזיון עם השיר "אני אוהבת לחיות".

■ תחיה אדיר

הערב בבתי הקולנוע

■ **תל־אביב יפו**
9.30 – 7.30–5
אוריו: "הבוסטונים" 9.30, 7.15, 4.30
אלנבי: "הטנגו האחרון בפריז"
אסתר: "חופשה מטורפת באירופה" 9.40, 7.30, 5
קולנוע: "רכבת אל החופש" 9.30, 7.15, 5
בית לסין: "מבראנגו" 11.15
גורדון המחודש: "הסיפור האמיתי" 9.30, 7.15, 5
גת: "שגעון של לילה"
דיזנגוף 1: "נשיקת אשת העכביש" 11, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 2: "3 רווקים ותינוק" 11, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 3: "ראן" 11, 2, 6.30, 9.30
הוד: "רומן בברלין" 9.30, 7.15
הוליווד: "לוב משוגע" 10, 8; "ספר" 12
חן: "תתיך, תתיך"
הסינמטק הישראלי: "מלחמה ושלום ב'" 7; "מספר" 9.45
חן 1: "מרגלים שבאלה" 9.40, 7.20, 5
חן 2: "סלבדור" 9.45, 7.20, 5
חן 3: "תרגיל לרופאים מתחילים" 9.45, 7.20, 5
חן 4: "מונטי פייטון הוגגים בהוליווד" 1, 10.30; "גאקי זאן" 9.45, 7.25, 5
חן 5: "סימורה של אננס" 9.45, 7.30, 5, 1.30, 10.30
לב 1: "אהבות משתנות" 9.50, 7.40, 5, 1.35
לב 2: "גבירתי המאמן" 9.50, 7.30, 5, 1.45
לימור: "שיכרון חושים" 9.30, 7.15, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון ת"א: "שואה" (חלק ב') 1; (חלק א') 6.30
מקסים: "תום התמימות"
מרכז התיירות הישראלית: "מטרופוליס" 5
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 1: "מקסי"
סינמה 2: "קאמורה"
פאר: "צעירים וקשוחים" 9.30, 7.30, 4.30
פריז: "מונטי פייטון בריאן כוכב עליון" 12, 2, 4, 7.30, 9.30; "1001 שקרים על פיקסו" 12.00 (בלילה)
צוותא: "סופו של מילטון לוי" 8
צפון: "אהבה על הוולגה" 9.30, 6.45, 4
צליל: "אהבה והרעה" (הודי) 8, 5.30; 2 סרטים בכרטיס אחד: "מקס הזועם" 10, 8; "זאב בודד" 2, 12, 10
שחף: "זכרונות מאפריקה" 9.15, 6.45
תכלת: "גאריה" 9.40, 7.30, 5
תל־אביב: "מחנה שבויים" 9.30, 7.15, 5
תמוז (רמת־אביב): "כתום הגוף" 9.30, 7.15
פאר: "חופשה מטורפת באירופה"
קרן אור: "מסע עסקים של אבא" 9, 6.30, 4
רב גת 1: "שגעון של לילה"
רב גת 2: "סימורה של אננס"
רון: "רכבת אל החופש" 9, 6.45, 4
שביט: "נשיקת אשת העכביש" 9.15, 7
כפיר: "שלושה רווקים וילד"
מיטשל: "נשיקת אשת העכביש" 9.30, 7.15
סמדר: "גאריה" 9.30, 7.30
עדן: "מחנה שבויים"
רון: "שגעון של לילה"

■ **חיפה**
9.15–7–4.30
אורה: "שיכרון חושים"
אורות: "רמר" 9.15, 7
אמפי: "מחנה שבויים"
אורלי: "קאוס" 9, 6
ארמון: "מה ראו עיני התחול"
חן: "בשר הברזל"
סינמטק: "המקשר" 7.00; "הגיידר" 9.30
עממי: "פנטסיה" 7, 5; "אהבה בציריך" 9.15
עצמון: "שודדי השחקים"

■ **ירושלים**
9.30–7.30–4.30
אדיסון: "רכבת אל החופש"
אורגיון אור 1: "סלבדור" 9.15, 6.45, 4
אור 3: "בשר הברזל" 9.30, 7, 4.30
אורנע: "כתום הגוף" 9.15, 7, 4.30
אוריגיל: "פנטזיה" 9.30, 7.15, 4.30
בנייני האומה (האולם הקטן): "זכרונות מאפריקה" 9, 6.15
בית אגרון: "הנותים" 4; "לילות לבנים" 6; "הכבוד של פריצי" 9.30; "לילות לבנים" 12 (בלילה)
חביריה: "תתיך תתיך"

■ **ר"ג גבעתיים**
9.30–7.15–5
אואזיס: "בעקבות אוצר הנילוס" 9.30, 7.15, 5
ארמון: "מורשת הולקרופט" 9.30, 7.15
אורדע: "אינדיאנה ג'ונס" 9.30, 7.15, 4.30
גן 1: "שגעון של לילה" 9.40, 7.30, 5
גן 2: "מסע העסקים של אבא" 9.30, 6.30, 4.15
גן 3: "בתר בי" 9.40, 7.30, 5
גן 4: "היפופוזה והיחסן" 5; "הסיפור האמיתי" 9.45, 7.20
הדר: "זכרונות מאפריקה" 9, 6
לילי: "מטרה" 9.30, 7.15
מוקש (כפר המכביה): "שושנת קהיר הסגולה" 9.30, 7

שביט: "גבירתי המאמן" 9.30, 7.15

■ **אשדוד**
אסתר: "נשים בוגרות" 6; "רמר" 9.30, 7.30
אשדוד: "בשר הברזל" 9.30

■ **אשקלון**
אסתר: "שוטר מגהוזן" 9.45, 7.45
מאור: "גאריה" 9.30, 7.30, 5
רחל: "בשר הברזל" 9.30, 7.30

■ **באר שבע**
חן: "זכרונות מאפריקה" 9.15, 6

■ **בת־ים**
אורנים: "שנת הדרקון" 9.30, 7.30, 5
עצמאות: "לילות לבנים" 9.30, 7, 4.30

■ **בית־שמש**
תרבות: "ביטוי בצל הפחד" 10.30, 8.30

■ **הרצליה**
דוד: "שלגיה ושבעת הגמדים" 5; "שנת הדרקון" 9.30, 7.15
היכל: "חלומות מתוקים" 9.30, 7.30, 5
מלון דניאל: "בחזרה לעתיד" 9.30, 7.15
תפארת: "גאריה" 9.30, 7.30, 4.30

■ **חדרה**
חודרה: "לילות לבנים" 9.30, 7, 4.30
רוף: "צוחק מי שצוחק אחרון" 9.30, 7.15

■ **חולון**
9.30–7.30–5
ארמון: "בעקבות אוצר הנילוס"
מגדל: "גבירתי המאמן" 9.30, 7.15
סביוני: "זכרונות מאפריקה" 9, 6
רינה: "מחנה שבויים"

■ **טבריה**
אביב: "חזק יותר מחברים" 9.30, 7.45
גיל: "מרגלים שבאלה" 9.15, 7.30
חן: "גורל" 9.15, 7.30

■ **כפר־סבא**
חן: "רמר" 9.15, 7
עמל: "שורת המקהלה" 9.15, 7

■ **לוד**
אורלי: "גן העדן הכחול" 9.30, 7.30
בית זית: "מרגלים שבאלה" 9.30, 7.15

■ **נהריה**
9.15–7.15
הוד: "בי"ס לעבירות תנועה"
רון: "בירדי"

■ **נצרת**
מתנ"ים: "קיקוי" 6

■ **נתניה**
9.15–7–5
אסתר: "זכרונות מאפריקה" 9, 5.45
שמרון: "גבירתי המאמן"
שורון: "רמר"

■ **עפולה**
היכל התרבות: "סיפורו של אלוף" 9, 6.30
מאמרון: "הספינה שטה" 9

■ **עכו**
אודיטוריום: "שיכרון חושים" 9.30, 7.30

■ **פתח־תקווה**
היכל 1: "שלושה רווקים ותינוק" 9.30, 7.30, 5
היכל 2: "בעקבות אוצר הנילוס" 9.30, 7.15, 5
היכל 3: "זכרונות מאפריקה" 9, 6
שלום: "תרגיל למרגל מתחיל" 9.15, 7.15, 5

■ **ק. ביאליק**
סביון: "גאריה" 9.15, 7
ספיר: "מי מסתתר מהשכן ממול" 9.30, 7.15

■ **קרית־חיים**
9.15
בית־העם: "אהבות משתנות"
היובל: "יומו של אלוף"

■ **ק. ים**
גיאון: "השוטר מגהוזן" 9.15, 7

■ **ק. מלאכי**
צמרת: "שיכרון חושים" 8; "הסיפור שאינו נגמר" 5

■ **ק. שמונה**
שגיר: "ניפגש בסיבוב" 9, 7

■ **ראשל"צ**
נעמן: "זכרונות מאפריקה" 9.30, 6.30
ראשון: "גופות לוהטים" 9.30, 7.15
הדר (רמת־אליהו): "בחזרה לעתיד" 8.30

■ **רמלה**
אורן: "רמר" 9.45, 7.30, 5

■ **רחובות**
9.30–7.30
דוד: "פעמיים במשך החיים"
חן: "בית־ספר לאסירים" 8.30; "ספלאש" 5
בית־העם: "בי"ס לאסירים מתחילים" 7.30; "לילות לבנים" 9

■ **רמת השרון**
כוכב: "הגנב מבגדד" 4.30; "רומן על בטוח" 7; "חבו והאיש השלג" 9.30

■ **רעננה**
אורות: "פוק סוק" 9.30, 7.30, 5

■ **שדרות**
חן: מופע 9

"רומן בברלין"
סרטה של הבמאית הנודעת ליליאנה קאבאני עפ"י רב המכר
"רומן בברלין" ספור על אהבה אסורה ובגידה
בכורה ארצית "דקל" ת"א

שידורי הטלוויזיה והרדיו – היום והערב

דרמה אנגלית: תפילת ערב אחרונה (טלוויזיה 22.20)

כנסייה כפרית ישנה עומדת להימכר, ובמקומה תיבנה שכונת מגורים חדשה. קולונל זקן, אלמן, חבר ותיק בוועד הכנסייה, וגננית האורגן, רווקה זקנה, החליטו שלא לתת לתוכנית לצאת אל הפועל. שני אנשים אלה, שמתברר שלהם לא דיברו זה עם זה 20 שנה, מוצאים עצמם עכשיו במצב מיוחד שיש בו מטרה משותפת. מבעד [illegible] היחסים העוקצניים שבין האלמן לרווקה הזקנה, מובא היבט משעשע על חיי כפרי בבריטניה. מיוריאל פבלו ופרדי ג'ונס מגלמים את תפקידי השניים, השומרים על מורשת הכפר מפני ההרס של העידן המודרני. הפקה: בי. בי. סי. במאי: גזן אמיאל.

טלוויזיה

17.30 זגב לחדשות. משתתפים: שמעון כהן, צלילה ינאי ועמי וינברג (לילדים).
18.00 התלת רגליים. סדרת הרפתקות בדיונית לנוער: פרק תשיעי (לילדים).
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 בינה מלאכותית: סרט תעודה (תרגום ערבי־עברי).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 משפחה במבחן: סדרה משעשעת בת 13 פרקים. הפרק החמישי: "העבורה של פיש". לאחר שנכפתה עליו פרישה מעבודתו ארוכת־השנים במשטרה, פיש מחליט לעבוד בתור שומר לילה.
20.30 כולבוטק. מפיק ומנחה: רפי גינת. [illegible] גר.
21.00 מבט לחדשות.
21.40 מבט שני. עורך ומגיש: אורי גולדשטיין.
22.20 דראמה אנגלית: תפילת ערב אחרונה.
23.25 גלריה. תוכנית העוסקת באמנויות, [illegible] סיכום פסטיבל ישראל, ירושלים 1986. [illegible] עים הבולטים בפסטיבל, ראיונות עם [illegible] וביקורת על המופעים. משתתפים: [illegible] ויין, רונית לנד וחנוך רזן. מנחה: [illegible]
00.05 פסוקו של מקום. חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 חשבון משוט ד': שברים סקולים.
08.40 כלי טודות: שורוק 4.
09.00 אנגלית ח'.
09.20 מרעי־הטבע (ה"ו): 1. שינה: 2. לשחק בכיפות.
10.30 רחוב סומסום.
11.15 חשבון ה': בין המספרים הרציונליים.
11.30 גיאוגרפיה (ו"ט): החיים במדינות הרי הרוקי.
12.00 ארץ מולדתו בין תורכיה לבריטניה.
14.00 הקוקיה. אורחות חייהן של הקוקיות. במושגים אנושיים זוהי ציפור "חכמה ואכזרית", אך למעשה זוהי ציפור המנהלת מאבק על קיומה בדרך משלה.
14.25 לורל והרדי.
14.40 הלו ישראל.
15.00 רחוב סומסום: אלברט מחפש עבודה.
15.30 קשת וענן: מורי סאלם. פרקים מתולדותיהם [illegible] של יהודי תימן מתגלמים בשירתו [illegible] שבזי. המשורר שנתן ביטוי למצוקותיהם ולתקוותיהם [illegible] די תימן, היה לדמות נערצת ושיריו מלווים [illegible]
15.50 פרפר נחמד: מישהו אחר.
16.15 דיק טרפין (פרק 20): לוכד הגנבים.
17.00 ערב חדש – מנחה: רפי רשף.

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב.
07.30 שחרית מוסיקלית.
09.30 קונצרט בוקר.
12.05 מוסיקה קאמרית.
13.00 קונצרט צהריים. סקרלטי: סונטה ברה מג'ור (קפלק – פסנתר); [illegible] קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת (דה לרוצ'ה / [illegible] המלכותית מלונדון / ר. פריבק דה בורגוס; בטהובן: שביעייה במי במול מג'ור, אופ. 20 (להקת מלוס מלונדון); שוברט: סונטה בסי במול מג'ור, מן העזבון (ברנדל).
15.05 ממדף התקליטיה.
16.00 קונצרט מנחה. מוצרט: קונצ'רטו לכנור ותזמורת מס. 3.
18.30 אתנחתא. אני שנרך – כנור / גינה זוניס – פסנתר. הנדל: סונטה מס. 4 ברה מג'ור, אופ. 1 מס. 13 [illegible] (1970): פרוקופייב: סונטה ברה מג'ור, אופ. 94 [illegible] גוקסורן ופרנקלה, אופ. 28 (ש.ח).
20.05 ערב טוב. שוברט: מנגינה הונגרית [illegible]
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו. [illegible]
23.00 ברק הברוק (רסיטל רנסנס) (ש.ח).

רשת א'

07.30 חיו שירים.
08.05 והגה. עם בני הגדל.
09.05 השיר לא תם. שירים עבריים.
11.10 השידור היומי לבתי"ס. הולכים לקולנוע.
11.30 השכלה ודעת לכל. הקראים.
12.05 מצלילי המזרח בבקשתך.
14.45 לילדים הגדולים. חתול בשק.
15.25 השכלה ודעת לכל.
16.05 עולם יהודי. בין ישראל והתפוצות.
17.20 האוניברסיטה המשודרת. [illegible]
18.06 מנחת ערב. הווי דתי ומסורת.
18.50 פרקי היום בתנ"ך. ירמיהו, פרק ח' [illegible]
19.05 שער בתלמוד: מסכת ברכות.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 שנינו ביחד וכל אחד לחוד.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה.
07.45 יומן מכסיקו.
08.05 סע לשלום. מנחה גדעון חוה.
08.55 סמרים על הגל.
09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי.
10.05 כל צבעי הרשת. מגזין יומי.
12.10 גל פתוח. חדשות ופזמונים.
13.00 בחצי היום. חדשות ופזמונים.
14.06 יש עניין. עם גבי גזית.
15.05 רגעי קסם. בעריכת אפרים וויל.
16.05 שירים ושעורים.
17.10 יומן כלכלה. עורך: גדעון לינגר.
17.30 על מספרים ואנשים. המשק והחברה.
18.06 אצבע על הדופק. בריאות ורפואה.
18.45 היום בספורט.
19.05 היום הזה.
19.35 עולם הדיש. האדם וסביבתו.
20.05 פרקי חזנות בבקשתך. [illegible]
22.05 עוד פעם אחת, האנס כריסטיאן אנדרסן.
23.05 קפה ראשו. חיזונים מגוונים.
00.10 יומן מכסיקו.

רשת ג'

07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר חשוב – אבי אתגר.
10.05 דברים טובים. עם שמירה אימבר.
11.05 רק מוסיקה.
12.05 שעה תמימה – מלאכי חוקיה.
13.05 רק בימי חול.
14.06 לי ולך. שיר וברכה.
15.05 חדש, חריש ומחודש. עם שוש עטרי.
16.05 מוסיקה לעניין.
17.05 הצגה יומית.
18.05 מקום בצמרת. מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 ארום עתיק. שירים שלא נס ליחם.
23.05 סניני ג'אז.

גלי צה"ל

07.07 שבע אפס שבע – עם צביקה שפירא.
08.05 בוקר טוב ישראל – עם מיכה פרידמן, יצחק בדנר, אילנה דיין ויעל דן.
09.05 אילה בוקר. עם אלי ישראלי.
10.05 הפסקה 10. עורך שרון מולדאבי.
11.05 נכון לעכשיו. עם רפי רשף.
13.05 קשר רדיו. עם אברי גלעד.
14.05 דו רה יומי.
15.05 פגישה יומית. עם אורלי יניב.
16.05 ארבע אחר־הצהריים. שעה של שירים עבריים.
17.00 יומן גלי צה"ל.
17.50 יומן ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה. עם שמואל [illegible]
18.40 משירי הלהקות הצבאיות.
19.05 תוכנית מוסיקלית.
20.05 זה קורה. מגאזין מוסיקה.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת. [illegible]
22.05 על הדבש ועל [illegible]
23.05 לילה לילה. עם יואב קוטנר.
23.55 שיחות חצות. עם הפסיכולוג פרופ' יצחק לוין.

טלוויזיה ירדן

16.20 בראבא (רק בערוץ 3).
16.50 סרטים מצויירים (רק בערוץ 3).
17.40 אל תאיץ בי (רק בערוץ 3).
18.00 תוכנית בצרפתית.
19.00 חדשות בצרפתית.
19.30 חדשות בעברית.
20.30 אמבוה (קומדיה).
21.00 סדרה חדשה.
22.00 חדשות באנגלית.
22.10 האקווילייזר (סדרת מתח אמריקאית).

טלוויזיה לבנון

13.30 חיות, חיות, חיות.
14.00 מועדון 700.
14.30 התעמלות.
15.00 סרט: משעול המילים, עם אליזבט טיילור.
16.30 ספיידרמן (מצויר).
17.00 הבית המעופף.
17.30 החכובות עם טוויגי.
18.00 מלחמת הכוכבים (דמיוני).
19.00 חדשות.
20.00 רפטייד.
21.00 סיימון את סיימון.
22.30 זאב אויר [illegible]
23.00 מועדון [illegible]

ארוס ...מין זה דבר רציני – ארוס מתיחס בהתאם

לגברים שגומרים מהר!!!
רק בסניפי ארוס ובקניה ישירה תוכלו לרכוש עתה סידרת מוצרים מהפכנית בעזרתם יוכל הגבר "שגומר מהר" להנות מבטחון מחודש, שליטה מלאה במהלכי המישגל, אורגזמה מפוקחת ברגע המתאים והנאה יתר בחיי המין.

לנשים ללא אורגזמה!!!
רק בסניפי ארוס ובקניה ישירה תוכלי למצוא סידרת מוצרים מהפכנית מחו"ל בעזרתם תוכלי להגשים תשוקות מין חריפות ואורגזמות סוערות שלא חוית עד עתה.

לבעיות מין ובעיות זיקפה לנו הפתרון!!!
ללקוי בתפקוד המיני, לבעיות זיקפה, שפיכה מוקדמת ועוד... אנו נפנה אותך בסודיות מלאה אל הטיפול הנכון והיעיל. פנה לאחד מסניפי ארוס.

סנסציות מין בוידאו ארוס!!!
חדש!! מהפכני!! קסטות של 3 שעות – עם סרטי מין מדהימים מחיר ליחידה רק 55 ש"ח – כל החלפה 5 ש"ח בלבד ללא הגבלת זמן.
סרטים מהפכניים – כל סרט שעה וחצי: BLONDE FIRE מלון התשוקות רק 35 ש"ח לסרט + 2 החלפות חינם כל החלפה 4 ש"ח ללא הגבלת זמן.

מוצרים חדשניים לקניה ישירה או באמצעות הדואר
אמצעי מניעה
□ הבטוחון הכפול קונדום + משמיד זרע 30 יח' רק –.25 ש"ח
מאריכי פין
□ מאריך פין פנאומטי לתוספת משמעותית של עד 5 ס"מ רק –.50 ש"ח
□ מאריך מיוחד לפין ב־5 ס"מ רק –.18 ש"ח
לזיקפה קשוחה
□ ריצ'ארד רינג לזיקפה אדירה ולחדירה קשוחה רק –.18 ש"ח
ויברטורים סנסציוניים
□ לגרוי מכסימלי ולחוזרה מענגת בעיצוב מהפכני רק –.60 ש"ח
□ מסקולין – ויברטור לסיפוק עצמי לגבר רק –.95 ש"ח
דוש־מסג'
□ לאשה התשקנית ויברטור מים מדהים לחיבור במקלחת לחוזרה מסעירה עם זירמי מים רק –.89 ש"ח
החתול השחור
□ ויברטור עם שלט־רחוק, וחדירה בסיחרור מתפתל וגרוי הדגדגן רק –.99 ש"ח
אלבום משחקי אהבה
□ הקלאסי שבאלבומי התנוחות עם הסברים לכל תנוחה רק –.14.9 ש"ח

לרכישה באמצעות הדואר לפנות: ש.צ.מ. בע"מ
אבן־גבירול 30 ת"א, מיקוד 64078 – דמי משלוח 1.5 ש"ח

ארוס

ארוס באר־שבע	ארוס חיפה	ארוס נתניה	ארוס תל־אביב
מסג' ציון־קקל 82	הנביאים 20	רח' סמילנסקי 10	אבן־גבירול 30
057-37149	טל. 04-663242	טל. 053-37669	טל. 03-263498
פתוח 10–14, 16–19	פתוח 9–19 רצוף	פתוח 9.30–14, 16–19	פתוח רצוף 8.30–19
יום ו' 10–13	יום ו'–ו' 9–13	יום ג'–ו' 9.30–13	ביום ו' 8.30–13

מבצע מיוחד וללא תקדים של הורדת מחירים מרשימה בטיולי אירופה טורס.

להלן כמה מסלולים

סדרה	לארצות	ימים	מחיר מבצע ב-$
G	אנגליה, סקוטלנד	11	961
PH	צרפת, הולנד, אנגליה	12	994
K	איטליה, שוויצריה	10	978
D	איטליה, שוויצריה, צרפת, הולנד, אנגליה	19	1,499
E-1	אנגליה, צרפת, הולנד, גרמניה, אוסטריה, הונגריה	17	1,226
AE-1	איטליה, אוסטריה, הונגריה, גרמניה, שוויצריה	18	1,388
SP	פורטוגל, ספרד	15	1,088
YVH	וינה, הונגריה, יוגוסלביה	17	1,399
LB	דנמרק, נורבגיה, שבדיה, וינה	14	1,440
USA	ארה"ב וקנדה	27	2,436
FER	רומא, הודו, נפאל	14	1,655
FE	הודו, נפאל, תאילנד, הונג־קונג, פיליפינים, טיוון, יפן	34	3,662

• ניתנת אפשרות ל־7 תשלומים ממחיר סדורי קרקע ללא ריבית.

בטיולי אירופה טורס אתה משלם פחות ומקבל יותר!

דרוש חוברת טיולי אירופה טורס ממשרד הנסיעות שלך.

הטיול הטוב ביותר עם אירופה טורס EUROPA TOURS

הארגון, התכנון והבצוע ע"י אירופה טורס,
רח' בן־יהודה 100 ת"א, טל: 240147, 03-243224

למכירה בהזדמנות אמדה 800 רבע +ו גומרטורים 03-9223862, 03-9226821

מבנה 400 מ"ר + מלפון פתוח להצעות • באר־שבע, בעמק שרה טלפון 057-423150, 057-690050

"קו אור בע"מ - חיים סלוצקי מציגים:

חופשה על קרח 86

HOLIDAY ON ICE

בהיכל הספורט יד אליהו ת"א.
החל ב-16.7 לתקופה קצרה בלבד

מגיעה לכם חופשה על הקרח !

כל המשפחה תהנה ממופע עולמי מרהיב שטרם נראה כמוהו בישראל

80 משתתפים | 1,200 תלבושות | 180 טון ציוד | תפאורות ענק | זיקוקין

והכל על משטח קרח ענק !

לקהל הרחב : נותרו עדיין כרטיסים מוזלים במסגרת „9 הצגות מבצע" במשרדי הכרטיסים.

הכרטיסים במשרדים הם ללא עמלה. הפצה ראשית : „קסטל-הדרך" 444725, 248787, 03-248844

טלית רידינג הפקות מציגים בברכת העיר תל-אביב-יפו

10,000 כרטיסים נמכרו למופע הגדול של הקיץ אסור להחמיץ

מופע פארק

ג'טרו טול + ג'ון מרטין

+ 5 נגנים

JETHRO TULL · JOHN MARTIN

2 להקות בכרטיס אחד

לראשונה בארץ מערכת ההגברה של הפינק פלויד.

פארק גני יהושע (פארק הירקון) יום ב' 30.6 בשעה 20.00

השערים נפתחים בשעה 18.00

הפצה ראשית "ילאן" ... קסטל

חיפה והצפון קופת חיפה ... כרטיסים בכל המשרדים בארץ

20% הנחה למחזיקי תעודת תושב ת"א בלאן בלבד.

האמנים טסים אל על ELAL · האמנים מתאכסנים במלון THE CARLTON · כלי נגינה כלי זמר

תנו לנו רק 500 ש"ח במזומן וקחו הבייתה כל מה שתרצו ממבחר הגדול ביותר בישראל של: מכשירי הוידאו, הסטריאו, הטלויזיות, מכונות כביסה, מקפיאים, מדיחי כלים ועוד... השאר, בתשלומים נוחים ומפתים !!!

וידאו טייפים

וידאו נשיונל J.V.C
מ-1790 ש"ח

סטריאו

משולבות ובחלקים מהטובים בעולם החל מ-700 ש"ח

טלויזיות

14" החל מ-970 ש"ח
22" החל מ-1150 ש"ח

רדיו טייפים ניידים החל מ-190 ש"ח

במבצע קיץ מיוחד !!

כל הקונה ב-1890 ש"ח במזומן מקבל ווקמן חינם !!!

מחירי המבצע למזומן בלבד כוללים מ.ע.מ. תשלומים לבעלי ויזה-ישראכרט

המכירה גם לסוחרים

פתוח אצלנו כל השבוע ברציפות

רוניטון אלקטרוניקה בע"מ - ת"א דרך פ"ת 5

חופשה חלומית בין דן כרמל לים

במחיר מבצע 52* ש"ח ללילה בלבד

מלון מפואר על רכס הכרמל, עם ... ממשקפים מכל חדר, בריכת שחיה, מועדון ... טלויזיה צבעונית ... וידאו בכל חדר, ... מיזוג.

... נסיעה אחת הלוך ... ברכבל החדש לילדים. ... חופשית לגן החיות ... גננת (מדריכה חברתית) לילדים.

... המחיר לאדם בחדר זוגי ... כולל עם ארוחת בוקר - ... מינימום 3 לילות.

... הנחה לילדים עד גיל 12 ... בחדר ההורים.

... הנחה לילדים עד גיל 12 ... בחדר נפרד.

לכל המחירים יש להוסיף מע"מ.

המבצע בתוקף עד ל-30.9 לישראלים בלבד.

המחיר על פי חוק על מוצרים ושרותים - ... צמוד לכפיפות להיתרים על פי החוק הנ"ל.

*מספר מקומות מוגבל.

להזמנות ומידע נוסף טל' 04-386211

דן כרמל DAN CARMEL

כפר הנופש נואיבה הים תיכונית

נותרו מספר מקומות לסוף השבוע הקרוב

חוויה יוצאת דופן בכפר נופש אקזוטי ומיוחד

סוסים • סירות • ביזור • ספורט

טל. להזמנות: 282703, 204239-03

הכניסה לספר מנוסה ממערבית

טל: (053) 96397, 93113, 93114
דיזנגוף סנטר (שער 4) ת"א טל. (03)282703

רק שלום וללכת ... AND GOOD BYE

מאת - אהוד ... במאי - אילן ...

תל-אביב ... מוצ"ש ... יום ה' 3.7 ... מוצ"ש 12.7

„מחולות ..."

בקרוב בקסטל ... ציון גולן

תפוס אותה ... יום שלישי קולוסאום

נשים חיים ... חיילים בהוזה ... הכניסה ללא ...

מועדון אנרג'י ... תכניות ... ערב ערב

מלון פאלאס ת"א הירקון 277 ...

היכל התרבות חולון

האולמות המהודרים בישראל ... לחתן ולכלה ...

הולון שד' קוגל ... טל. 849218 ...

התיאטרון הלאומי הבימה	התיאטרון הקאמרי	התיאטרון העירוני חיפה	תיאטרון באר-שבע
גטו הברנזנרות הערב ב-20.30 / תבית ברחוב שינקין מחר 25.6 • יום ה' 26.6 / המודים הערב 24.6 • מחר 25.6 / צ'בוב צ'בוב - ביתרתף הערב 24.6 • מחר 25.6 / הדרך ונות יום ה' 26.6	חוות החיות - מחוזר הערב 24.6 • יום ה' 26.6; מחר 25.6 16.30, 20.30; מוצ"ש 28.6 ב-21.00 / יאקיש ופופצ'ה - קומדיה יום א' 29.6 • יום ד' 9.7 / המצים - (תיאטרון חיפה) יום ב' 30.6 • יום ג' 1.7 / קטמנו - בת"י חיפה הערב	קסטנר - בתיאטרון חיפה הערב 24.6 לסדרה 06 / שיר אהבה בדואי - ו. סאליב: הערב ס' ח'' (4) / מכבת - בתיאטרון ירושלים הערב 24.6 • ומחר 25.6 / מלך ישראל, ק. חיים: הערב ... 26.6 ו-30.6 - פומלו	עקידה לאחור הערב 24.6 בבאר-שבע / אותו ואת בגג יום ו' 26.6 ... / פלשתינאית מוצ"ש 28.6 ב-18.30 וב-21.45 / המתאבד הצגות בכורה מוצ"ש 5.7 סדרה 1

פרסום בלקין

היכל התרבות גאה להציג בחסות סגן ראש עירית ת"א-יפו מר נתן וולוך

פוגורליץ' רסיטל לפסנתר -

בתכנית: בטהובן: „לאליזה", "סונטה אופ. 90"; באך: „סוויטה אנגלית מס' 3"; שופן: „סקרצו מס' 3"; שומאן: „אטיודים סימפוניים"

תל-אביב „היכל-התרבות" יום ה' 26.6.86 בשעה 8.30 בערב	ירושלים „בנייני האומה" מוצ"ש 28.6.86 ב-9.00	חיפה „אודיטוריום" יום ב' 30.6.86 ב-8.30

פרסום גלקין

תיאטרון ביבור · תיאטרון בידור מוסיקה

הגשש החיוור
רמת-גן „אורדע" יום ו' 27.6 ב-10.00
תל-אביב „בית החייל" יום ב' 30.6 ב-9.00
אשדוד „אשדור" ... 1.7, בית 2.7 ב-9.00
אשקלון „רחל" 7.7 ב-9.00
חיפה „אורדיטוריום" מוצ"ש 12.7 ב-9.30
כרטיסי „לאן" 247373 ובמשרדים
התיאטרון העממי: 221269

יונה אליאן ששון גבאי בקומדיה זוג פתוח
עיבוד ובימוי: יוסי אלפי
בהשתתפות: יעקב איילי
תל-אביב „נחמני" הערב יום ג' 24.6 ב-9.00
תל-אביב „בית החייל" ... 25.6 ב-9.00
מוצ"ש 28.6 ב-9.30
חדרה „חוף" 27.6 ב-10.00
חולון „רינה" 4.7 ב-10.00
תודתנו למלון דיפלומט
שירו: 455654

שלום רוקדת להקת הריצה שלום 86 ת"א
תכנית חדשה
75 זמרים, רקדנים ונגנים במופע הגדול של השנה
בהשתתפות: אופירה, פוטס, חוה
ת"א „היכל התרבות" מוצ"ש 5.7 ב-9.15
כרטיסי „קסטל-הדרך" 220623, 221792 וביתר המשרדים
מנהל אמנותי וכוריאוגרף: גברי לוי
מפיק: שמואל צמח, טל. 239777

תיאטרון הומן מציג: קיץ אחרון
מבט לעולמן של נשים האוהבות נשים...
„מתוך מבריס, קל וכבר, נחור..." DYKE NEWS
כרמיאל „היכל התרבות" יום ו' 27.6 ב-10.00
אבן יהודה „בית העם" מוצ"ש 28.6 ב-9.00
תל-אביב „צוותא" יום א' 29.6 ב-9.00
דני שלם: 5463640

יהורם גאון * אמצע הדרך * אלף נשיקות
הכינו כרטיסים מראש!
תל-אביב „בית החייל" 14.7, 7.7
נתניה „שרון" 10.7
ירושלים „תיאטרון" 12.7
רמלה „היכל התרבות" 6.7, 5.7
יגור ... 19.7
עפולה „היכל התרבות" 22.7
כפר-סבא „היכל התרבות" 29.7
קרית-מלאכי „מתנ"ס" 15.7
דימונה „פ. איתי" 30.7
ת"א: 248787, חיפה: 394777, ירושלים: 667167, 240996
בידור ובמה: 03-454105

לונה פרק ביריד המזרח
בילוי נפלא לכל המשפחה במתקנים החדשים והמרתקים
פתוח כל יום (חוץ מיום ו') מהשעה 5.00 אחה"צ ועד 11.00 בלילה
הכניסה חופשית
שדי רוקח גני התערוכה ת"א
הפקה: חיים סלוצקי, 238276

ספי ריבלין בקומדיה המטורפת לבגוד או לא לבגוד
עם ברוך דוד, עות מוטול, אירים קווי, בהיה ברק, עות יוב
תל-אביב „בית החייל" הערב יום ג' 24.6 ב-9.00
טל. הקופות 5464251
כרטיסים מ-18.6 כוחם יפה
יום ד' 2.7 ב-9.00
חולון „רויאל" יום ו' 27.6 ב-10.00
ירושלים „ניראו כברי" מוצ"ש 28.6 ב-9.30
באר-שבע „גילת" 4.7 ב-10.00
כרטיסי „הדרך-קסטל" 444725, 248787
תיאטרון אורות: 288997

מועדונים

הבקתה 03-411113
הערב יום ג' דני בן-ישראל בשירים ישנים ושירים נסים
ביום ה' ראופן ארז בשירי א"י
ודני ליאונוב מדרך תקיין
הכניסה חופשית
הפקה: חיים סלוצקי

המגל מועדון זמר
פתוח עד הבוקר
הכניסה חינם - חניה בשפע
הערב יום ג' - אלון בשירי סיימון וגרפונקל
יום ד' - אלברטו לומאנו פיאסטה דרום-אמריקאית
יום ה' - דני בשירים ישנים
יום ו' - שאול עירליך
מוצ"ש - אבי בשירי החיפושיות ושנות הי"ס
ד"ר ג, (הכניסה מאבא הלל 12) טל. 03-7517889
גיורי הפקות בע"מ: 03-247746

עומר כייאם יואל שר
יפו העתיקה ערב ערב (פרט ליום א')
יואל שר „קומדיה במוסיקה" בדרו, סנטרון, זמר והומור ג י צ א ח
הזמנות בטל. 828865, 917659
טלית הפקות: 03-287253

פרסום בלקין

טלית הצינים | רידינג הפקים

משינה בהופעה חיה

מגדל העמק „מתנ"ס" הערב יום ג' 24.6, 2 הופעות ב-8.00 וב-10.30
כרטיסים במשרדים ובקופה טל. 065-41140
טל' 287253
טבעון „בריכת חשתיה חנה סנש" יום ו' 27.6 ב-9.30
עכו „חואן" יום ו' 4.7 ב-10.00
קרית-מלאכי „בריכת השחיה" מוצ"ש 5.7 ב-9.00
אשכול „אשכול" יום ג' 8.7 ב-9.00
כרטיסים במשרדים ובערבי ההופעות בקופות.

TON SUR TON

קבוצת התיאטרון נוה צדק

יריד הליצנים לזכרו של שמיל רובינשטיין

שבת 28.6.86 בשעה 4.30 אחה"צ תהלוכה

ההתכנסות במגרש החניה של הדולפינריום.

משעה 5.30 אחה"צ במרכז התיאטרוני נוה צדק

עפרא דגן, ג'וליאן שגרן, ישראל גוריון, קלוטסרו
ירום בוקר, עמירם אטיאס, מרטין פרידמן איציק ווזמן
אורי טננבאום, דובי איפור, אמנו קרטה, "אגדה חדשה"
תחרות ליצנים ארציות, סרטים וציורים
תספורת הרחוב של אמדים דה.
המודעה לכסות בוסלום.

כל האומנים מופיעים בהתנדבות. ההכנסות קודש לקרן לזכרו של שמיל.

כרטיסים במחיר 6 ש"ח להשיג ב„לאן" טל. 347373, במשרדים ובשטח. טל. 03-611441

תמרכז התיאטרוני נוה צדק שהוקם בסיוע בנק לאומי. רחוב יחיאלי 6, נוה צדק, תל-אביב

עירית חולון

מחזמר, מופע (מוסיקלי) לכבוד יובל החמישים לחולון

בהשתתפות:
200 זמרים, רקדנים ושחקנים, ילדים, נוער ומבוגרים בני-חולון
בימוי: שי לביא · כתיבה: חיים חפר
מוסיקה: רוני וייס · הפקה: אגף החינוך והתרבות העירוני

באמפיתאטרון תל-גיבורים

3.7.86 - 21.6.86

כרטיסי הזמנה: בבתי ספר, במרכזים הקהילתיים ובבית העיריה.
חיילים במדים - כניסה חופשית

מופע קולנוע דן פינגווין

★ רמי פורטיס ★ ברי סחרוב
★ איתמר ניומן ★ מקס פרנקו
אורח: יובל מסנר

קולנוע דן: הערב ב-24/6 וב-26/6 בשעה 23.00
פינגווין: מוצ"ש 28/6 בשעה 23.00

מכירת כרטיסים מוקדמת: גלריה שחור לבן בצבע בוגרשוב 23 ת"א ובערבי המופעים בקופות

בית ליסין

ויצמן 2ב ת"א
טל' הקופה 257966 216653

„כולם היו בני חוץ מאמא" / הערב, מחר יום ד' 25.6 ב־20.30

„חג פתוח" / הערב נתניה ב־21.00, מחר יום ד' 25.6 בית החייל ב־21.00

הסרט „פגדאנגו" / יוקרן הערב ב־23.15

יפת ירקוני ומלוויה / מחר יום ד' 25.6 ב־21.00

האם חידשת כבר את המנוי לעונת 1986/87 !

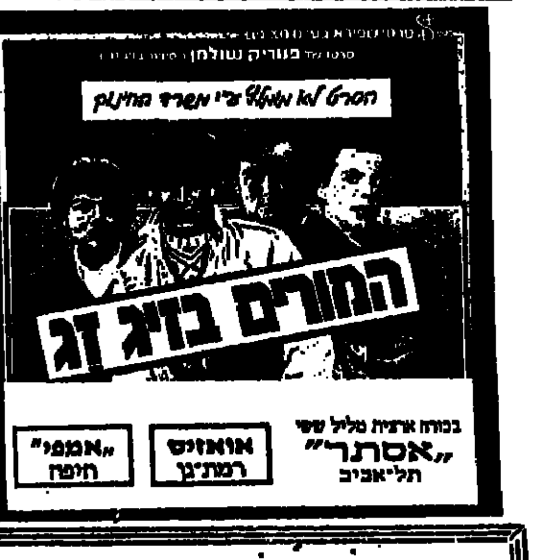

בכורה ארצית מליל שישי

„אסתר" תל־אביב | אואזיס רמת־גן | „אמפי" חיפה

קרוואן

פתוח ערב ערב פרט ליום א'

מועדון לילה

הזמרים

שימי תבורי ★ אלי עידן

ותכנית בינלאומית עשירה

הזמנות „קרוואן" כותם יפה עד 10.7 בלבד !

יפו, טל' 828255

החל ממוצ"ש

אסמור נותן לך כל מוצר

ב־50 ש"ח במזומן ויתרה

ב־12 תשלומים לבעלי אשראית

וידאו טייפים מכל הסוגים מ־1790 ש"ח

טלוויזיות מכל הסוגים מ־890 ש"ח

מערכות סטריאו

משולבות ובחלקים מ־590 ש"ח

רדיו טייפים ניידים מ־195 ש"ח

המחירים + מ.ע.מ. – תשלומים + דמי אשראי

אסמור ענקי הסטריאו

פתוח במוצ"ש מ־19.30 עד 22.00

תל־אביב: רח' חעליה 25 טל: 03-384910

רמת־גן: רח' ז'בוטינסקי 79 טל: 03-7511992

פתוח כל השבוע 9.00–19.00 רצוף.

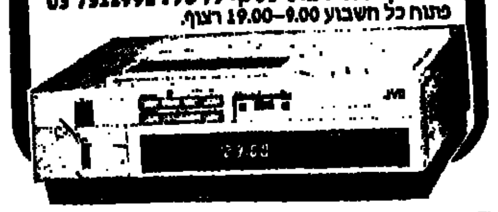

מנועים לרכב

מבצע... לרכב

להקת השן...

ערב פנויים/ות

כל יום שלישי וחמישי לגילאי 30

פ י א נ ו ב ר „אולמקה"

במלון קאונטרי קלוב תל־אביב

אווירה נעימה ואינטימית

בשישי ושבת במיוחד לגילאי 40

שגרירות קנדה

מתכבדת להזמין את הציבור לתערוכת צילום אמנותית של הצלם

דיוויד מקמילן

התערוכה תתקיים בבית לסין בימים ג' 24.6.86 — ג' 29.6.86 בשעה 8.00—23.00. כשמח בבואכם

ה צ ע ה !

רוצים לנקות את הראש ? לשבות מהבלגן ?

הערב וביום חמישי מופיעים

אבנר גדסי גילי הילל

וזמרים אורחים

במועדון המפואר **הללויה**

כמו כן כל יום בין 5—12 ארוחות דגים

בואו להנות מחפלה אמיתית !

רח' רזיאל 19, יפו, טל. 812618

מנהל החנוך הנוער והתרבות — עיריית תל־אביב־יפו

תיאטרון הסימטה

יפו העתיקה טל. 828729, 834709

היום 24.6 ב־21.00	מחר יום ד' 25.6 ב־21.00
„...ודמעה נוגה בדמעה" (לאה גולדברג — דיוקן) עריכה וביצוע: שולמית זהר „רסיטל נאה של ספרות, מוגש בשאר רוח.. ירוש רבי"	אוסקר שר מוסיקה דרום אמריקאית, ברזילאית ובשנו בנגינה על גיטרה

רד פוינט

פתרונות חדשים לשיפור החיים האישיים

אולם תצוגה עם מגוון עשיר ★ אביזרי ועזרי מין ★ קסטות כחולות ★ חוברות ... תכשירי מין ★ יעוץ אישי ★ הזמנות טלפוניות ומשלוח בדואר ★ מחלקת ...

תכשירי מין

□ ספריי השהייה לגבר שומר מחר
□ טיפות גירוי
□ משחה להגדלת האיבר
□ כדורים לזיקפה

חוברות עבות ונועזות

כולל תרגום שונים

□ מחיר חוברת

למשלוח בדואר! לדיסקרטיים!

★ אפשרות להזמנה טלפונית 03-235820, 373702 באמצעות כרטיס אשראי

★ למשלוח בדואר ...

הרשימה שלפניכם – חלקית בחנות יש עוד הרבה.

קסטות וידאו חדשות ונועזות במיוחד

V.H.S./BETA

כולל תרגום שונים

□ מחיר יחידה	35	ש"ח
□ מחיר החלפה	4	ש"ח

אביזרי מין

□ ויברטור כיס	20	ש"ח
□ מכשיר עם קשירות ותכנסת	45	ש"ח
□ מכשיר להגדלת החזה	80	ש"ח
□ תוספת 5 ס"מ	30	ש"ח
□ דמוי אבר מין נשי	95	ש"ח
□ מכשיר להגדלת האבר	150	ש"ח

לבני 18 ומעלה בלבד

400 סוגים שונים! של קסטות וידאו. הספריה הגדולה בארץ. מכשיר מדהים להגדלת האיבר!

המרכז הגדול בארץ לאביזרי מין. באולמי התצוגה של „רד פוינט", רח' בן יהודה ... ת.ד. 2022. טל. 03-235820. פתוח רצוף מ־9.00 עד 19.30. ורח' הנגב 4, התחנה המרכזית, טל. 03-373702. פתוח רצוף מ־9.00 עד 21.00. אווירה נעימה, יעוץ אישי.

רד פוינט — כל מה שרצית בסקס תחת גג אחד

קולוסאום

כל יום רביעי

המופע אמנותי של „ראש אינדיאני" עם תחרויות, הגרלות, פרסים ועוד...

החל מיום ד' 25/6/86 מחיר: 5 ש"ח

ערבי נוער קיץ 86 בראש אינדיאני

הכל פנטסיה כמו באתונה

כל ערב (פרט ליום שני)

בתוכנית החדשה

● הזמרת מאתונה סוקילדיו
● הזמר יורגו יוסיפידס (תקליטיו נמכרים במקומו)
● הבוזוקאי יאניס קלמטיאנוס

★ הזמנת אירועים עד 140 איש
★ מחיר האירוע כולל תוכנית בידור מלאה
★ קסטות וידאו: התוכנית של פנטסיה
★ הסעה והמצה בלעירות "צלילי הבוזוקי" העליה 22 ת"א

רחוב המלאכה 30 חולון

איזור התעשיה (תחנת דלק סונול)

טל: 03-800500

פרסום איתן

מועדון הבובה

דרך פ"ת 128 ת"א, טל. 252270

הערב 24/6/86 ומדי יום שלישי

ערב מזרחי משגע עם:

שימי דון

דורון מירן — סטלוס

אבי שמעיה אבנר הררי וזמרים אורחים

הרמוניה

מועדון קפה ★ מסעדה

הערב יום ג'

★ ריקודים באווירה נעימה עם הזמרת **ריקי פן**

★ **תצוגת אופנה מפוארת** בגדי ים וחוף '86

נא הזמינו מקומות מראש

30 שנה ל־ציון

לסיום חגיגות ה־30 שנה

מבצע בין 27.5.86–30.6.86

ארוחה כיד המלך

12.50 ש"ח במחיר מבצע

מבחר שיפודים

מבחר מגוון של סלטים

פיתות וחמוצים ללא הגבלה

תוספות

שתיה קלה

כשר

כוס יין וקפה על חשבון הבית ובקלואה

המסעדה ... במקום הראשון ...

15 שנות ...

כרם התימנים. הסדויים 28 תל־אביב

טל. 03-657323, 658714

אירים מערכות סטריאו

תל־אביב: אבן־גבירול 135

וידאו ● סטריאו ● טלוויזיות

קנה היום ושלם עד: 13 תשלומים + שי

לבעלי ויזה וישראכרט

וידאו J.V.C. טלפונקן, נשיונל ועוד מ־1580 ש"ח

רדיו־טייפים	טלוויזיות + שלט	מערכות סטריאו
מ־135 ש"ח	מ־980 ש"ח	סטריאו בחלקים החל מ־1020 ש"ח, מערכות משולבות מ־470

פתוח גם ביום ג' אחה"צ ובמוצ"ש

מחיר המבצע למזומן בתוספת מ.ע.מ.

ענק הבאד מברדיל

אגברטו ג'יסמונטי

הופעה נוספת ואחרונה

בית ליסין, יום ה', 26.6, בשעה 20.30

כרטי' בקופה (216653, 257966)

ובמשרדי הכרטיסים בעיר

הערב יום ג' באודיטוריום חיפה

משרד החנוך והתרבות – מערכת החנוך הטכנולוגי החנוך הימי

מודיע

על המשך ההרשמה לשנת הלימודים תשמ"ז לביה"ס הימי והטכנולוגי „אורט" — אשדוד

ע"ש י. רוגוזין

המגמות

★ מגמת אלקטרוניקה — תקשורת ימית — תעודת טכנאי/בגרות/... (מסמ"ח) ותעודת קצין רדיו ימי.
★ מגמת חשמל ובקרה — תחמומות ימית — תעודת טכנאי/בגרות/... (מסמ"ח) ותעודת קצין חשמל ובקרה ימי.
★ מגמה לחשמל לא ימית — ותעודת גמר (מסמ"ך).
★ מגמה למכונאות ימית — תעודת גמר (מסמ"ך).

המגמות לאלקטרוניקה ולחשמל ובקרה — הן 5 שנתיות (י"ג כיתות).

המגמות לחשמל ולמכונאות ימית — הן 4 שנתיות (י"ב כיתות).

ניתן ללמוד בביה"ס בתנאי פנימיה מלאים או באקסטרנים (מגורים ומלגה בבית).

במגמות לאלקטרוניקה ולחשמל — לומדות גם בנות (בתנאים אקסטרניים בלבד).

תנאי הקבלה

למסלול תיכון – (בגרות/גמר)

לכתה ט' — מתקבלים תלמידים/ות בוגרי ח', שגילם עד 15 שנה.

לכתה י' — מתקבלים תלמידים/ות בוגרי ט', שגילם עד 15 שנה.

על המועמדים לכתות ט'-י' לעמוד בהצלחה במבחני דמה, מבדקים פסיכוטכניים ולהיות בעלי נתוני בריאות מתאימים לשירות בים.

למסלול על־תיכון (טכנאים)

לכיתות י"ג מתקבלים בוגרי י"ב שלמדו במגמות אלק' — חשמל (מסמ"ח) מבי"ס טכנולוגיים.

מקום ומועדי הרשמה

ההרשמה מתקיימת במשרדי ביה"ס באשדוד, רח' אורט — ע"י גבעת ... — ת.ד. 81 אשדוד, מיקוד 77100 טל' 21255-6.

הרישום נעשה בימי א'—ה' בין השעות 09.00—12.30.

תנאי הרשמה

הנרשמים יבואו בלווית אחד ההורים ויביאו אתם:

א. תעודת שליש/סמסטר — ראשון או שני.

ב. 3 תמונות פספורט (שצולמו לאחרונה).

ג. 2 צילומי תעודת זהות של ההורה (בה רשום המועמד).

ד. אישור חברות בקופ"ח הכללית (טופס 13) — לנרשמים לפנימיה בלבד.

ה. דמי מבדק פסיכוטכני (בפו שיקבע).

פרטים נוספים — ניתן לקבל במשרדי ביה"ס (בטלפון או בדואר).

התחבורה: ניתן להגיע לביה"ס באוטובוס קווים 2 ו־4 — מתחנות המרכזית באשדוד או ברובע א' (לבאים מחוץ לאשדוד)

זמנים מודרנים

מוסף ידיעות אחרונות

קרא מחר ב: –

„זמנים מודרניים"

מוסף „ידיעות אחרונות"

עיתונות, אלימות תשובה

הפורנוגרפיה כבר לא נחלתם של מגאזינים מסויימים. כמעט בכל העיתונים אפשר לראות נשים כאובייקטים מיניים.

מאת שלומית טנא

* * *

תרפואה הטבעית שלה

פרקים נבחרים מתוך סיפורה של ריקה זראי „הרפואה הטבעית שלי".

* * *

שנה בלי שמואליק קראוס

פטריסיה אטלן חברתו הצמודה של קראוס במשך חמש שנים ● היה קשה לנתק את הקשר. ● וידוי.

מאת ג'ודי ניר־מוזס

כולל: **זמנים במטבח**

* * *

השלב הבא, חילופי מוחות

שעה שבארץ מתלבטים בהשתלות לב וכבד, בארה"ב כבר מנסים השתלות מוח. בינתיים רק בחיות. מה יקרה לבן־אדם שמוחו יוחלף ?

מאת דבורה נמיר

* * *

ילדי פח הזבל

מה שיותר מגעיל יותר טוב ● הקלפים שמשגעים את ילדי אמריקה

מאת פגי כהנא

* * *

ז מ נ י ם ב מ ט ב ח מ ג י ש :

דגים ברוטב: כדורי־דג ברוטב מיונית ● קיפרס עם רוטב שמנת חמוצה ● אצבעות הגברת (עוגיות ביסקוטים): עוגת שוקולד, לשוניות אגוזים, עוגת מוקה עשירה, עוגת תות ● מרקים צוננים: מרק גזר ותפוזים, גזפאצ'ו, מרק שזיפים ויין ● בשר למיזנון קר: חזה בקר מתובל, גלילת הודו קרה, עוף ושני רטבים ● הניגמוס מחייב: תגיד תודה ● משהו קר: רבעי תפוז וג'לי.

קראו גם את יהודית אוריין, ורדה רזיאל (ז'ילטייר), אורה שם־אור וורדה צ'צ'יק: האיש שבא לסעוד, דניאלה יקרה, כלב מי שמדבר, יש עתיד, אנשים בחברה טובה, מוצרים חדשים, בדיאות, ועוד מדורים מדליקים ומהנים.

זמנים מודרניים, המוסף שבולנו מחכים לו

ביה"ס לקציני־ים בעכו

קורא לך

נותרו מספר מקומות לכתה ט' בלבד

בוא ללמוד בבית־הספר לקציני־ים עכו

אצלנו תשלב לימודים עיוניים עם מקצועות הים במגמות שיט, מכונה ואלקטרוניקה.

שיחות הסברה להורים ולתלמידים מתקיימות מדי יום בביה"ס בשעות 08:00 עד 14:00

לפרטים נוספים יש לפנות לכ"ג יורדי הסירה, ביה"ס לקציני־ים ת.ד. 66 עכו, 24100

מבדקי כניסה יתקיימו ביום א', 13.7.86, בשעה 9.30

משרד התיירות

האגודה לפיתוח תיירות חיפה — התאחדות בתי המלון בחיפה

חופשה בחיפה

חיפה עיר יפה

3 לילות + 1 חינם

מבצע הנחות מ־30% עד 55% בחודשי הקיץ לנופשים במלונות עיר הכרמל.

עשה את חופשת הקיץ בחיפה של הר וים, רכבל וחופי רחצה, מצפורים וטיילות, "כיפת הזהב" ומערת אליהו, פארקים וגן חיות, תיאטרון ומוזיאונים...

חינם!!!

לשוהים שלושה לילות במלונות המבצע: לילה רביעי כולל ארוחת בוקר • ילד על חשבון הבית** • כרטיס טיול ברכבל לילדים*** • כרטיס כניסה למוזיאון חיפה • למוזיאון הימי הלאומי • למוזיאון טיקוטין לאמנות יפנית • כרטיס כניסה לגן החיות•

חשוהים שני לילות במלונות המבצע: ייהנו מאירוח ילד על חשבון הבית**

בונוס!!!

לכל משתתפי המבצע יינתן פנקס הנחות לשירותי בידור, מסעדות, פאבים, סיורי "אגד תיור" באיזור הצפון, השכרת רכב, תיאטרון חיפה, סינמטק חיפה, סאונה, סקווש ועוד...

בתי המלון המשתתפים במבצע

המחירים**** הנקובים להלן הם לאדם ללילה בחדר זוגי***** כולל ארוחת בוקר.

"דן־כרמל" (★★★★★ טל. 386211) 69 ש"ח; "דן פנורמה" (עדיין לא מסווג טל. 352222) פתיחה יולי 1986, 40.50 ש"ח; "נוף" (★★★★ טל. 388731) 39 ש"ח; "שולמית" (★★★★ טל. 242811) 39 ש"ח; "דביר" (★★★ טל. 389131) 28 ש"ח; "כרמליה" (★★★ טל. 521278) 30 ש"ח; "ציון" (★★★ טל. 664311) 30 ש"ח; "ורד הכרמל" (★★ טל. 389236) 23.50 ש"ח;

פרטים נוספים והזמנת מקומות בבתי המלון ואצל סוכני הנסיעות.

* המבצע נועד לישראלים בלבד על בסיס שהיית מינימום של שני לילות, לרבות סוף שבוע.

** ילד אחד בחדר ההורים, לא כולל ארוחת בוקר.

*** בוגרים, ללא ילדים, זכאים לכרטיס אחד לחדר ללא תשלום.

**** המחירים אינם כוללים מע"מ.

***** תוספת ליחיד.

הודעה ללקוחותינו

עידכון שיעורי הריבית בתפ"ס

1. החל מיום ג', 24.6.86 ישתנו שיעורי הריבית בתפ"ס לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה בשקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית אפקטיבית
מ־50–999	8	8
מ־1,000–9,999	13.25	14
מעל 10,000	15	16

2. שינוי ביתרת התפ"ס (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.

3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.

4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בנק הפועלים

אנגלית כל הרמות — מכונים אמריקאים	הנהלת חשבונות 1-2 — מכון ישראלי למינהל
	ת"א, דיזנגוף 115 טל. 228545
	חיפה, נורדאו 30 טל. 665601
	ר"ג, ביאליק 47 טל. 726132

הזמנה להגשת הצעות

המרצת פתיחה 63/86

בית משפט מחוזי ת"א/יפו

מוזמנות הצעות לרכישת קוטג' מפואר ברמת בניה גבוהה ברח' הלפיד 3 רמת השרון גוש 6598 חלקה 471 על שטח כ־380 מ"ר שתאורו:

יחידה אחת מתוך שתי יחידות זהות, הכוללת קומת מרתף, קומת קרקע, קומה א' בשטח בנוי של כ־191 מ"ר, גינה מטופחת בשטח כ־273 מ"ר, פאטיו בשטח כ־17 מ"ר, וחניה מקורה בשטח כ־19 מ"ר.

הצעות לרכישה יש להגיש לא יאוחר מיום 1.7.86 לאחד מהח.מ. בצרוף ערבות בנקאית אוטונומית צמודה בסכום השווה ל־10% מערך ההצעה.

מחיר התחלתי להצעות — השווה בשקלים ל־280,000 $ עפ"י השער היציג ביום התשלום.

אין הח.מ. מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה או הצעה כלשהי.

המכר הסופי כפוף לאישור בית המשפט המחוזי בת"א/יפו.

בנימין קריתי, עו"ד — מפרק קלרין דירות בע"מ בפרוק, הירקון 315 ת"א	רבקה גוטליב, עו"ד — סוקולוב 83 ת"א 455993—447178	ארנון גל, עו"ד — הלסינקי 19 ת"א 259807—210474

מבצע העובד המצטיין ע"ש נח מוזס

מאות אלפי עובדים בישראל כבר השתתפו במבצע העובד המצטיין '85 של „ידיעות אחרונות" במסגרת המבצע לשנת 1986 ייקבעו העובדים המצטיינים במקומות העבודה ומתוכם ייבחרו 24 עובדים מצטיינים במגזרים השונים, וכן הזוכים הראשיים, כשהפרס הראשון במבצע הוא בסך 5,000.– דולר סה"כ פרסים בסך 150.000 ש"ח
המבצע נערך בפיקוחה ושיפוטה של וועדה ציבורית שבה מיוצגים ההסתדרות הכללית של העובדים, נציבות שרות המדינה, מרכז השלטון המקומי, התאחדות התעשיינים, והמכון לפריון העבודה והייצור
מפעלים ומוסדות הרוצים להצטרף למבצע יפנו למארגני המבצע י.ש. פרסומאים
טלפונים: 03-204378, 03-203851.

נמשכת ההרשמה לשנת 1986

העובד המצטיין 1986

ידיעות אחרונות

ידיעות אחרונות

בכלכלה במשק ובבורסה

גליון מספר 189

יום שלישי, י"ז בסיון תשמ"ו, 24.6.86

מתחיל הקרב על השכר:

המנכ"לים לא גומרים את החודש...

מנכ"ל משרד התעשייה והממונה על השכר באוצר, הטוענים כי הם החליטו להתפטר בגלל השכר הנמוך שלהם, משתכרים פי־2 ויותר ממרבית עובדי הסקטור הציבורי האומרים שגם הם לא גומרים את החודש □ מרבית אירגוני העובדים מציבים תביעות שכר חריגות, כשבראש הרשימה ניצבות אחיות בתי החולים ואחריהן המורים, אנשי צבא הקבע, עובדי הרשויות המקומיות, המהנדסים והטכנאים, המרצים באוניברסיטאות ומי לא? □ גם לעובדי הסקטור הפרטי, בתעשייה ובבנקים, יש תביעות שכר ייחודיות משלהם

מאת דב גנחובסקי

היום בגליון

הפרופסורים לכלכלה יוצאים למלחמה: ת"א נגד ירושלים — עמוד [illegible]
עסקים ואנשים: עשירי העולם מגיעים לישראל — עמוד [illegible]
כלכלה עולמית: הדולר שוב מגלה סימני התאוששות — עמוד 6
פרופ' אפרים צדקה: דורשה רפורמה גם במס ערך מוסף — עמוד 7
סיפורה של מניה: חברת „דובק" מפסידה; המניות ממשיכות לעלות — עמוד 9
סקירת הבורסה — עמודים 10–11

מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יהושע פורר, והממונה על השכר באוצר, הלל דרואי, הודיעו בשבוע שעבר על כוונתם לפרוש מתפקידיהם, בגלל השכר הנמוך בסקטור הציבורי, המתבטא ב„תלוש" שלהם ב־1,100 ש"ח, או 1,300 ש"ח נטו לחודש. הודעות אלה, שתפסו כותרות שמנות בכל אמצעי התקשורת, מהוות למעשה את היריה הראשונה בקרב על שכרם של עובדי הסקטור הציבורי, הטוענים שהם הנפגעים העיקריים מהמדיניות הכלכלית של הממשלה, וכי שכרם נשחק יותר מאשר שכרם של שאר העובדים במשק.

כאשר מנכ"לים במשרדי ממשלה טוענים ובוכים בראש חוצות כי אינם מצליחים „לגמור את החודש", וזאת כאשר נוסף לשכרם יש להם רכב צמוד, חשבון הוצאות נכבד ונסיעות לחו"ל – מה יגידו איזובי הקיר, שאר עובדי השירות הציבורי?

כולם קשורים בכולם

ברור לכולנו שלא צריך להיות כל יחס בין שכרו של מנכ"ל משרד התעשייה לבין שכרם הממוצע של פועלי התעשייה. מה לו ולהם. בדיוק באותה מידה אין לקשר חלילה בין שכר מנכ"ל משרד הרווחה לבין רמת הבטחת ההכנסה, אפילו עם הקיצבה הסוציאלית. אפילו לא צריך להיות כל קשר בין שכר מנכ"ל משרד המשטרה לשכר השוטרים. מה פתאום שיהיה קשר?!

אבל כאשר אלה המצויים בראש טבלת השכר בסקטור הציבורי, ומשתכרים פי־2 ויותר ממרבית עובדי הסקטור הציבורי, מבכים על מר גורלם ואפילו מתפטרים בשל כך – הרי שיש לכך גם מסקנה מיידית אפשרית לגבי השכר בסקטור הציבורי כולו.

לפי שעה, הקו הרשמי של המעסיקים במו"מ על השכר, הוא כי לא תהיינה תוספות שכר ריאליות, למעט התאמה לגידול בפריון הייצור. וזוהי עמדת פתיחה מקובלת. אולם אם וכאשר יקבלו עובדי הסקטור הציבורי תוספות שכר, ברור כי הלחץ להתיישרות עימם בכל הסקטורים האחרים יהיה עצום. שוב יאמרו כל הציבורים על הפלייתם לרעה של עובדי הייצור וכו' וכו', ומנגנון ההתאמה ינסה לעשות את שלו להחיל את מה שינתן לעובדי הסקטור הציבורי גם על הסקטורים האחרים, שכן בישראל כולם קשורים בכולם.

גם בתוך הסקטור הציבורי עצמו, ינסו העובדים להפעיל אותו מנגנון עצמו. האחיות, למשל, קיבלו תוספת של 12 אחוזים לשכרן, לא שהן מסתפקות בכך. המרצים באוניברסיטאות התפשרו בינתיים על אותו שיעור. עוד כמה קבוצות בודדות, לרבות חלק מעובדי מערכת המסים, קיבלו אף הן תוספות שכר. ממילא, תעלינה תביעות להשוואה עמן. תשובת המעסיק, האוצר, תהיה כי מי שקיבל, קיבל, בגלל הסכמים ישנים, בוררויות, פשרות מחייבות וכיו"ב, מקרים שבהם לאוצר לא היתה ברירה אלא לתת. אבל בשאר המקרים – לא.

האם יוכל האוצר לעמוד בעמדתו זו? לו היה המדובר רק באחיות ובמרצים, אולי, אם כי בקושי. אבל קיימת קבוצה גדולה ואדירה בסקטור הציבורי המחזיקה בהתחייבויות כתובות והתר־מות המורים. אלה עדיין מחזיקים כידוע בהמלצות „וועדת עציוני" כשטרות לגבייה, והמדובר לא רק בסכומים גדולים לנפש, אלא בציבור גדול של כ־60 אלף איש. ואם לאלה ינתן, ברור כי לחצי ההתיישרות לפיהם יהיו גדולים וכבדים.

חלק מהתובעים כבר הודיעו על כך, ונרשמו בתור. לפי שעה, הללו מרוכזים רובם ככולם בסקטור הציבורי. משרתי צבא הקבע, המהנדסים והטכנאים במערכת הבטחון, עובדי החברות הממשלתיות, עובדי הרשויות המקומיות, וכיו"ב.

„חגיגת" צריכה

אבל הרשימה איננה כוללת רק את הסקטור הציבורי. מועצות הפועלים באיזור הצפון כבר הכריזו על סכסוך עבודה במפעלי המזון והטכסטיל שבאיזור, כאשר התביעה היא לתוספות שכר. נראה כי מעל אלה סר כעת טוהר האבטלה ואימתה.

עובדי רשתות השיווק הגדולות, הרואים בעיניהם את ה„חגיגה" בצריכה, תובעים אף הם תוספות. השמועה אומרת כי לעובדי הבנקים הוכחות ברורות ששכרם נשחק יותר מכל מישהו אחר, ובלי קשר למה שקורה או לא קורה בקומות העליונות של משרדי הנהלותיהם, הם יגישו תביעות, וספק אם את אלה ניתן יהיה להרגיע בשמירה על השכר הריאלי או בתוספות בהתאם לפריון. מישהו בכלל יודע איך מודדים פריון בבנקים?

ואלה, או לפחות חלקים מאלה, ממתינים לראות מה יגמר בסקטור הציבורי, כדי שמה שיוסכם שם יהיה בסיס, רצפה, לתביעותיהם שלהם. לא בכדי הופכים השנה את סדר המו"מ המסורתי, ומתחילים במו"מ בסקטור הציבורי לפני המו"מ בסקטור העסקי. ואז תתעורר במלוא עוזה בעיית ההשוואה.

לבעיה זו יש פן נוסף, שעשוי לג־

(המשך בעמוד 8)

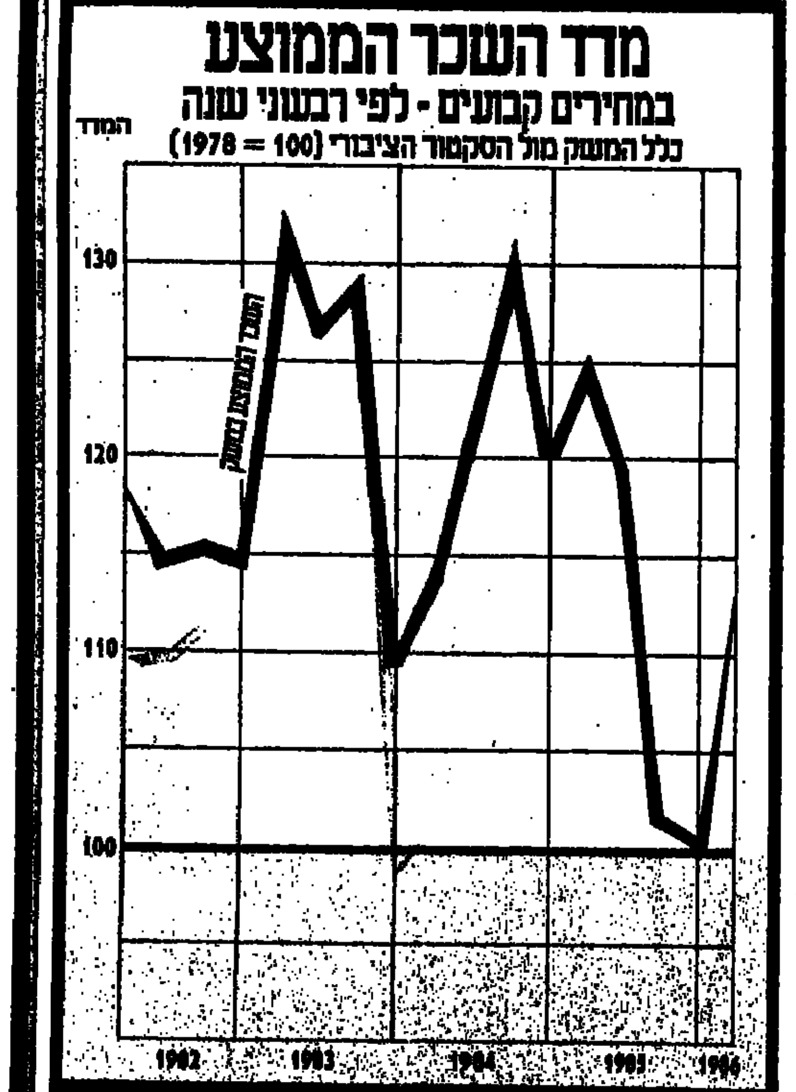

השחיקה הגבוהה יחסית בשכרם של עובדי הסקטור הציבורי, היא הדוחפת אותם כיום לראש התור של התובעים תוספות שכר.

ברבע הראשון של 1986 (ינואר – מארס), היה השכר הממוצע במשק, במחירים קבועים, נמוך בכ־10 אחוזים בהשוואה לתקופה המקבילה ב־1985, בעוד שהשכר הממוצע בענף השירותים הציבוריים היה נמוך ב־16.6 אחוזים בהשוואה ל־1985. לשם השוואה מן הראוי לציין כי השחיקה בשכר עובדי התעשייה הסתכמה בתקופה זו ב־8.6 אחוזים (בממוצע), ובשירותים פיננסיים ב־2 אחוזים בלבד.

המקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המתבססים על דיווח המעסיקים למוסד לביטוח לאומי ומקורות מנהליים.

הפרופסורים לכלכלה יוצאים למלחמה

מאת **גדעון עשת**

הויכוח בין הפרופסורים לכלכלה של אוניברסיטת תל־אביב מצד אחד, לבין הפרופסורים לכלכלה של אוניברסיטת ירושלים מצד שני, בשאלה כיצד ניתן לפתור את הבעיות הכלכליות של ישראל, הסך באחרונה לחריף ונוקשה. אפילו ישראלי השוהה שנים רבות בארצות הברית, כמו פרופ' יעקב פרנקל מאוניברסיטת שיקגו, הרגיש מיד במתח השורר בין שתי הקבוצות. פרופ' פרנקל שהשתתף בימי העיון על כלכלת ישראל שנערכו לא מכבר מטעם מכון פאלק, אמר באוזני התמסקות כי יש לו תחושה ש„הויכוח על האינפלציה בישראל יש שני מחנות".

הפערים בין הדעות של מורי הכלכלה באוניברסיטת תל אביב, לבין הדעות של מורי הכלכלה באוניברסיטת ירושלים, הגיעו למימדים של מתחים אישיים, בדיוק כפי שקורה גם בכל שאר האוניברסיטאות הגדולות בעולם. אף פרופסור תל אביבי לא הצליח לומר, במהלך ימי העיון את דבריו מבלי שלאחר מכן יבואו „עמיתיו" מירושלים עם ביקורת חריפה. „מלחמת המוחות" בין שני המוסדות הבכירים בכלכלה הישראלית הולכת ומחריפה.

הויכוח בין הכלכלנים של שתי האוניברסיטאות הוא חלק מהוויכוח הכללי הקיים כיום בין כלכלנים על הדרך בה יש להילחם באינפלציה. באוניברסיטה העברית בירושלים, המיוצגת בנושא זה בעיקר על ידי הפרופסורים ניסן ליויתן ומיכאל ברונו, גיבשו את התפיסה לפיה כדי „לשבור" את האינפלציה בישראל יש צורך בפעולה ישירה על המחירים, שער החליפין, השכר הריבית.

התל אביבים, המיוצגים בעיקר על ידי הפרופסורים אסף רזין, אפרים צדקה, אלחנן הלפמן, וליאו לידרמן, טוענים לעומתם, כי בטווח הארוך ניתן להילחם באינפלציה רק על ידי הקטנת הגרעון הממשלתי, ומדיניות מוניטרית מרסנת ולא על ידי פעולות קצרות טווח כמו הקפאת מחירים, שער חליפין ושכר.

הירושלמים: אי אפשר „לשבור" את האינפלציה רק על ידי הקטנת הגרעון הממשלתי, כפי שהמליצו התל אביבים.

כלכלני אוניברסיטת תל אביב: התפיסה של הירושלמים נותנת מעין ביסוס מדעי להשקפות של ארידור ופלסנר שהביאו לתוצאות הרסניות למשק.

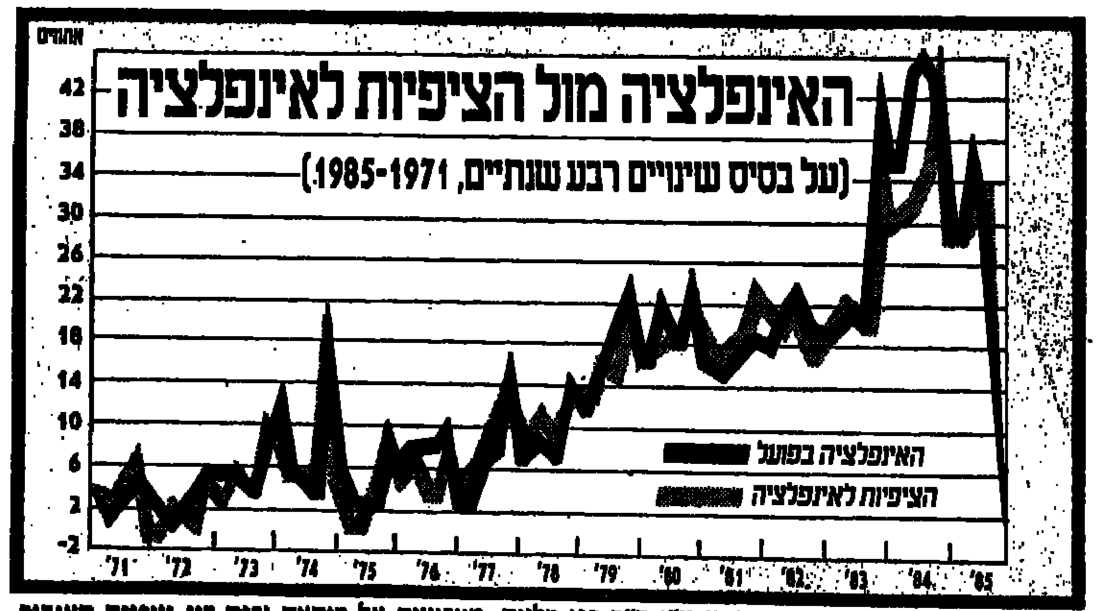

נתוני השנים האחרונות, כפי שרוכזו ע"י ד"ר רפי מלניק, מצביעים על מיתאם גבוה בין ציפיות הציבור לאינפלציה לבין האינפלציה בפועל. מאחר והציפיות הן עתה לאינפלציה נמוכה, אין לדעתו סיבה שהאינפלציה לא תתייצב ברמתה הנוכחית, או אפילו תרד.

מאבק איתנים מתחולל בימים אלה בין הפרופסורים לכלכלה של אוניברסיטאות תל־אביב וירושלים, המאשימים אלה את אלה באי־הבנת התהליכים הבסיסיים שבכלכלה הישראלית □ הפרופסורים הירושלמים, הנותנים גיבוי לתכנית הכלכלית של הממשלה, תומכים בהמשך הפיקוח על המחירים והקפאת שער החליפין □ הפרופסורים התל־אביביים טוענים כי ניתן לפתור את הבעיות הכלכליות של ישראל רק על ידי קיצוץ משמעותי בהוצאות הממשלה, וכי הגישה של הירושלמים נותנת ביסוס מדעי לרעיונות של יורם ארידור ויקיר פלסנר שהרסו את המשק.

ה„חבילה הצליחה"

פרופ' ליויתן היה זה שפתח את ימי העיון. לדבריו, עיסקת החבילה הראשונה מסוף 1984, שכזכור בוטלה אחרי שלושה חודשים, הביאה להישגים משמעותיים מבחינה כלכלית. עיסקת החבילה ההיא הוכיחה כי מצעדים מנהליים אפשר לשבור את מרוץ המחירים ולהוריד בצורה דראסטית את האינפלציה תוך תקופה של חודשים ספורים.

יתרה מזו: פרופ' ליויתן טוען כי גם בתחום מאזן התשלומים היתה התקופה ההיא חיובית ביותר. עודף היבוא, במחירים קבועים, ירד בכמחצית, הצריכה הפרטית צומצמה ובוצע פיחות ריאלי. קשה להאמין, גרס ליויתן, כי הממשלה היתה הולכת על תכנית הייצוב אלמלא ההצלחות האלה של עיסקת החבילה הראשונה שבמהלכה, יש לזכור, לא בוצע קיצוץ בגרעון הממשלה.

מי שרצה יכול היה להבין מדברי ליויתן כי קיצוץ תקציבי אינו קריטי להצלחת הורדת קצב האינפלציה, דבר שנשמע ככפירה באוזני הפרופסורים התל אביביים.

תוצאות הרסניות

הכלכלנים התל אביביים גורסים, לעומת זאת, כי לאורך זמן, ניתן להוריד את האינפלציה רק באמצעות קיצוץ משמעותי בהוצאות הממשלה ובאמצעות מדיניות מוניטרית מרסנת. קיצוץ כזה, גורסים באוניברסיטת תל אביב, לא רק שיקטין את הגרעון התקציבי אלא אמור לאפשר להפחית את נטל המיסים. הפחתת המיסים היא תנאי הכרחי לצמיחה כלכלית.

כל דרך אחרת, אומרים בתל אביב, יכולה אולי להביא להורדת האינפלציה בטווח קצר אך המחיר, בטווח ארוך יותר, יכול להיות הרסני. בתל אביב מפנים את תשומת הלב לשלושה אספקטים בתכנית הייצוב כפי שברונו, לדבריהם, רואה אותה. הקפאת שער החליפין ביחס לדולר מביאה, אמנם, לבלימה מסוימת באינפלציה בזמן הקצר. אך היא פוגעת ביצוא ומעודדת את היבוא ולכן היא מביאה, בסופו של ענין, לאבטלה גדולה. הקפאת המחירים לתקופה ארוכה מערערת את המחירים היחסיים בין המוצרים ופוגעת, עד כדי סכנת אבטלה, במפעלים, שמטעמי הטווח הקצר, אין מאפשרים להם התייקרויות.

לדעת הפרופסורים התל אביביים, בהקפאת המחירים ובהקפאת שער החליפין, זרועים הגרעינים לחריגות תקציביות אשר עלולות להיות הרסניות בטווח הארוך.

הדעה הנוגדת של ברונו וליויתן היא כי אמנם הם מסכימים כי תנאי הכרחי וחיוני לבלימת האינפלציה הוא בקיצוץ התקציב. אולם ללא הקפאת השער ופיקוח על המחירים והריבית אי אפשר היה לבלום את המשק בו הכל צמודים לכל.

בסיס תיאורטי

פרופ' מיכאל ברונו, שדיבר מאוחר יותר, המשיך בקו של פרופ' ליויתן. בהתבסס על שורת מחקרים של טובי הכלכלנים בעולם וכן על מחקרים משותפים שהוא עורך יחד עם פרופ' סטנלי פישר מהמכון הטכנולוגי במסצ'וסטס, יצר ברונו מודל המוכיח כי מדיניות הייצוב לא רק מצליחה באופן מעשי אלא עומדת במבחן התיאוריה הכלכלית.

חשוב להבין במה מדובר. עד עכשיו התומכים בתכנית הייצוב והסתמכו בעיקר על הנסיון ההסטורי במדינות שונות ועל תחושה כי „זה יכול לעבור". אחת הביקורות שהשמיעו התל אביבים כלפי הירושלמים היתה כי אין כל בסיס תיאורטי לתכנית הייצוב, העומדת כבסיס התכנית הכלכלית של הממשלה. בא ברונו ואמר עכשיו כי ביסוס כזה אכן קיים.

לא מוכרחים קיצוץ

ברונו טען כי בגרעון תקציבי נתון, יכול משק להיות באחד משני מצבי שווי משקל. האחד באינפלציה גבוהה והשני באינפלציה נמוכה. „הבחירה" בין שני מצבים אלה, מראה המודל של ברונו, אינה תלויה בגרעון בתקציב הממשלה. לכן, עבור אותו גרעון, יכול משק להחליט בין שתי רמות של אינפלציה. הדרך מאינפלציה גבוהה לנמוכה לא עוברת, על כן, דרך קיצוץ בתקציב.

פרופ' מרטין ביילי, איש משרד החוץ האמריקני, מצא שני ליקויים בתאוה שהציג ברונו. לדבריו המודל של ברונו הוא מודל סטטי וחסרה בו הדינמיקה בעזרתה יורד המשק מהאינפלציה הגבוהה לאינפלציה הנמוכה. עוד טען ביילי כי ברונו לא לקח בחשבון את הצבר החוב הפנימי שיש היום במשק הישראלי. היקפו הגדול של החוב הפנימי, אמר ביילי, והריבית הגבוהה שמשלם המשק על החוב הזה מהווים קושי עצום בפתרון ארוך טווח של האינפלציה.

לפני כמה חודשים אמר ברונו כי לדעתו, ודובר או על ניחוש בלבד, ישנה רמה קריטית של אינפלציה, שממנה אפשר רק לעלות לרמת מחירים גדולה יותר. אולם אם נמצאים מתחת לרמה זו אפשר בהחלט להוריד את האינפלציה לרמות נמוכות. או דיבר ברונו על 4 אחוזים לחודש. תוך שימוש במודל התיאורטי שבנה ובנתוני המשק הישראלי הראה ברונו כי הניחוש של או מבוסס גם מבחינה מדעית. ובתיקון קל: רמת האינפלציה הקריטית היא משהו בין ארבעה לחמישה אחוזים לחודש. מכיוון שהמשק מצוי עכשיו ברמה נמוכה יותר מהרמה הקריטית, אפשר להמשיך להוריד את האינפלציה.

ברונו גם גזר מנתוני המודל שלו את התנאים הדרושים כדי להגיע למצב היפותטי של אינפלציה בשיעור אפס. התוצאה המעניינת היא כי תנאים אלה אינם שונים בהרבה מאלה שהיו במשק מתחילת השנה הנוכחית.

מראה עיניים

מארגן ימי העיון, פרופ' דוד לבהרי, ביקש משני פרופסורים מתל אביב, אסף רזין וליאו לידרמן, להכין נייר עמדה על תכנית הייצוב והתפתחות האינפלציה בשנים האחרונות.

אסף רזין וליאו לידרמן ניסו להתמודד עם מחקרים של ניסן ליויתן וסילביה פיטרמן. אלה כתבו לפני יותר משנה כי הקפיצות הגדולות באינפלציה מזוהות עם תקופות משבר במאזן התשלומים. הם זיהו שלוש קפיצות באינפלציה: ב־1974 אחרי משבר הד־

(המשך בעמוד 8)

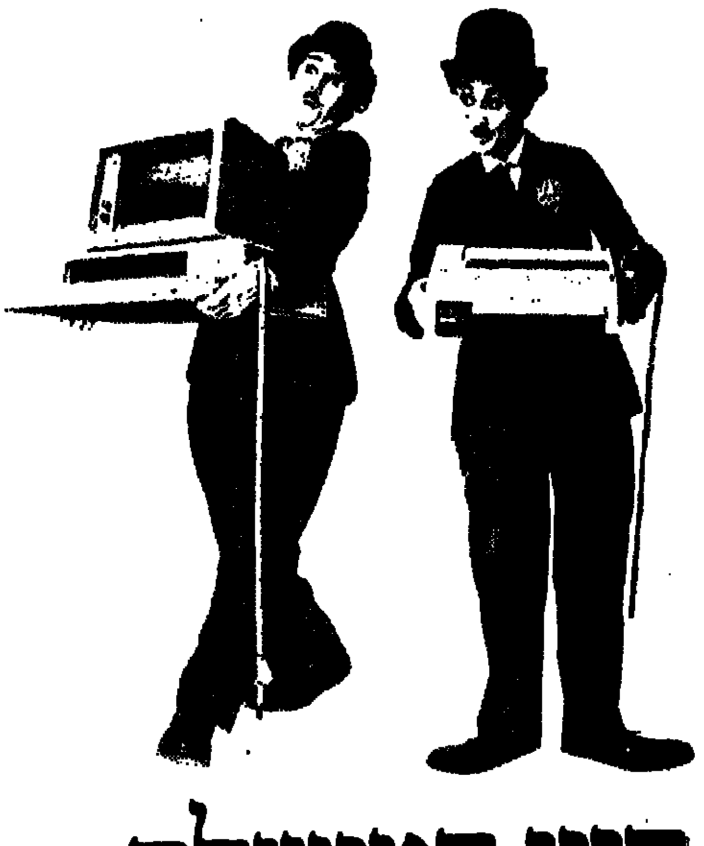

הזוג המושלם
מחשב אישי ומדפסת של יבמ

אם אתה מחפש בת זוג הולמת למחשב האישי שלך, יש לנו מספר מועמדות ממשפחת המדפסות האישיות של יבמ הראויות לתשומת לבך.

למרות ההבדלים ביניהן, כולן תואמות להפליא למחשב האישי של יבמ ומעניקות לך יתרונות רבים.

היתרון הראשון ממש בולט לעין: הגודל. מדפסות יבמ הן קטנות מימדים ובעלות עיצוב קומפקטי כך שתוכלנה להשתלב בקלות בשטח שולחן העבודה. וכאשר מדובר בגודל מן הראוי לזכור יתרון "קטן" נוסף: המחיר. עלות הקניה והתפעול של המדפסות האישיות של יבמ היא נמוכה מאוד. תוכל לרכוש לך מיד מדפסת אישית של יבמ במחיר תחרותי ביותר וכבר ליהנות מביצועיה.

כשתציב אותה על שולחנך תופתע לגלות, שביצועי מדפסת יבמ עומדים ביחס הפוך למימדיה ולמחירה. כל מדפסת אישית של יבמ יכולה להפיק דוחו"ת, מכתבים, תזכירים למנהלים, טבלאות לאנשי מכירות, רשימות לחשב, דפי מחקר למדענים ולמהנדסים ועוד שורה ארוכה של מסמכים הדרושים בעבודה היומיומית.
מדפסות יבמ יבצעו גם שרטוטים, גראפים וציורים בדייקנות מירבית.

קח לדוגמא את המדפסת החדישה, יבמ 4201 המכונה PROPRINTER: למדפסת זו שלוש מהירויות הדפסה (החל מ-40 ועד 200 סימני דפוס בשניה) ומבחר סוגי כתב, הודות להם ניתן להפיק סגנונות שונים ומגוונים באיכות קרובה לסדר דפוס. עם תוכנה מתאימה תוכל אף ליצור סימנים מיוחדים ומערכת סימנים משלך.

דוגמא נוספת: מדפסת יבמ 5201 המכונה QUIETWRITER: מדפסת שקטה ביותר הפועלת בטכנולוגיית הדפסה חדישה, מדפיסה בעזרת גופנים נתיקים הניתנים להחלפה ובכל אחד מהם מערכת אותיות עבריות ולועזיות. במדפסת זו ניתן להדפיס אותיות במספר גדלים ובמרווח יחסי וכן גרפיקה, והתוצאה: מסמך מרשים ביותר.

בכל מדפסות יבמ, המיועדות למחשב האישי של יבמ, ניתן להדפיס על דפים בדידים, ניירות מכתבים ובחלקן אף על מעטפות.

הכנס עוד היום לאחד המשווקים המורשים של יבמ ובקש להכיר אישית את משפחת המדפסות האישיות של יבמ.

- איכות טל' 7511536; 03-7514302-4
- גטר טל' 299705; 03-285282-4
- טריפל די טל' 7510914; 03-7510195
- י.ל.ן/מת"מ טל' 383355; 03-381408
- לרגו מחשבים טל' 285151; 03-285222
- משוב טל' 7512641; 03-7511914-7
- מל"ל טל' 266292-6; 03-252884
- קומפיוטרלנד טל' 202525/6; 03-289520
- רשף טל' 03-733223-5

לחלק מהמשווקים סניפים נוספים ברחבי הארץ.
פרטים בסניף המרכזי.

יבמ IBM

LITTLE TRAMP CHARACTER LICENSED BY BUBBLES INC S.A.
GGK / פרסום

מינויים חדשים בקצרה

מנסים לשקם את „אליאנס"

דוד גלומב, ראש אגף התכנון של „כור", מונה לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של מפעל הצמיגים „אליאנס", במקומו של מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, שהתפטר מתפקידו בגלל עומס העבודה הרב המוטל עליו.

דוד גלומב

גלומב מקבל לידיו את „אליאנס" במצב קשה, עם הפסדים של עשרות מיליוני דולרים ועם תוכנית הבראה המתבצעת בחברה כבר מזה שלוש שנים. מקווים שגלומב יצליח סוף סוף להוציא את החברה מן הבוץ.

[illegible]

שמעון משה (59), המכהן כיועץ לשר העבודה והרווחה ובסמנכ"ל שרות התעסוקה, נבחר לתפקיד יו"ר המועצה הישראלית לצרכנות, במקומו של עו"ד דב גרזילי. גרזילי התפטר מתפקידו במחאה על ששר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, מינה שורה של אנשים בלתי מקצועיים, מתומכיו, כחברים במועצה ואחד מהם אף ניסה להביא להדחתה של מנכ"ל המועצה, עדה לבנון.

שמעון משה

שמעון משה הוא פעיל בליכוד, היה בעבר מ"מ יו"ר המועצה המקומית קרית מלאכי, וכיום לומד מדעי המדינה באוניברסיטת בר־אילן.

המשביר — גם מרכזי וגם לצרכן

שלמה אייזנר, מנכ"ל „המשביר המרכזי", נבחר גם לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של רשת בתי הכל־בו „המשביר לצרכן", לשנתיים הקרובות.

שלמה אייזנר

לפי הנוהל, מתחלפים יושבי הראש של מועצת מנהלי „המשביר לצרכן" אחת לשנתיים. אייזנר מחליף את בני גאון, שייצג את ברית הקואופרציה במשקיף זה בשנתיים האחרונות.

מנהל חדש ל„דור כימיקלים"

ד"ר גיל בן (40), מונה לתפקיד מנהל המפעל „דור כימיקלים" במפרץ חיפה, השייך למשפחת דנקנר.

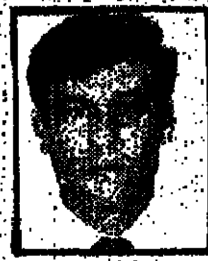
ד"ר גיל בן

ד"ר בן, יליד טבריה, קיבל דוקטוראט בטכניון עבור מחקר מעשי שערך על שריפת פחם אבקתי. עבד ברפא"ל, היה ראש קבוצת התכנון בקונצרן „סטול" בדרום אפריקה, ומשנת 1983 שימש כמנהל הטכני של בתי הזיקוק לנפט במפעל באשדוד.

עשירי העולם יבואו לחגיגות הפתיחה של מוזיאון היהלומים

עשרות מיליונרים, אילי הון ומנהלי חברות כלכליות בינלאומיות, עומדים להגיע בסוף החודש לישראל, כדי להשתתף בטקס חנוכת מוזיאון היהלומים על שם הארי אופנהיימר, ליד בורסת היהלומים ברמת־גן.

בבורסת היהלומים טוענים, כי אוסף כזה גדול של מיליונרים לא הגיע לישראל מעולם, ומכבר עתה הוחל בנקיטת אמצעי בטחון חמורים ביותר בבניין הבורסה ובסביבתו. חלק מהאורחים יגיעו עם אנשי בטחון אישיים צמודים.

הארי אופנהיימר

הארי אופנהיימר, שעל שמו נקרא המוזיאון, הוא בנו של מייסד סנדיקט היהלומים בלונדון, סר ארנסט אופנהיימר, וכיהן במשך 25 שנה כנשיא אימפריית העסקים של משפחת אופנהיימר, הכוללת מיכרות יהלומים, זהב, אורניום, נחושת, פחם ואבץ.

הארי אופנהיימר סירב עד היום בעקשנות להניח את שמו למוסדות או מוזאונים הקשורים בענף היהלומים ורק בלחץ ידידו, נשיא בורסת היהלומים הישראלית, משה שניצר, הסכים שהמוזיאון הישראלי ייקרא על שמו.

משה שניצר

עובדה זו תרמה במידה רבה למספר הגדול של המיליונרים שהודיעו על כוונתם לבוא לטקס חנוכת המוזיאון, שכן, זוהי ההזדמנות הראשונה שלהם להביע את הוקרתם לאיש ששלט במשך שנים כה רבות על ענף היהלומים בעולם כולו.

כולם רוצים להרוויח על חשבון הייצוא

הנשיא החדש של התעשיינים, דב לאוטמן, מסתובב בימים האחרונים מתוסכל, נוכח סירובה של הממשלה לסייע לייצוא.

„למרות כל ההבטחות של ראש הממשלה והשרים לסייע לייצוא, שום דבר לא נעשה, הייצוא הולך ושוקע, ולאיש זה לא מזיז". אמר לי לאוטמן במרירות, לאחר שכינס קבוצה של 15 מגדולי היצואנים של ישראל כדי לדון במצב הקשה.

דב לאוטמן

לאוטמן טוען, כי כל משרד ממשלתי וכל שר רוצים להרוויח על חשבון היצואנים, אבל כאשר צריך לסייע בקידומו של הייצוא, לא עושים דבר. כך למשל, גובה רשות הנמלים מס רציף של 2 אחוזים מכל משלוחי הייבוא המיועדים לשם ייצור מוצרי הייצוא. היצואנים תבעו לבטל מס זה, שאינו משפיע על תקציב המדינה, אך שר התחבורה, חיים קורפו, מתנגד לכך בתוקף.

„כל שר עושה דין לעצמו – אומר לאוטמן – והייצוא ממשיך לשקוע. משרד הפנים מסרב להקטין את נטל המסים העירוניים על מפעלי הייצוא. בנק ישראל מסרב להקטין את הריבית ולהקל בנטל המימון של היצואנים ומשרד האוצר מתנגד לתכנית הסיוע לייצוא שגובשה במשותף עם משרד התעשייה — אז איך רוצים שנגדיל את הייצוא?"

עסקים ואנשים

יו"ר בנק הפועלים הסכים לוותר על חברת הנסיעות...

עמירם סיוון הוא כיום איש עסוק מאוד. מאז מונה לפני כחודש, לתפקיד יו"ר בנק הפועלים, במקומו של גיורא גזית, שנאלץ להתפטר במצוות ועדת בייסקי, הוא מנסה ללמוד את עבודת הבנק ואת רזי הבנקאות שאינם מוכרים לו. אולם למרות שתפקיד יו"ר הנהלת בנק הפועלים דורש ממנו עבודה קשה ורצופה של כמעט 24 שעות ביממה, עמירם סיוון אינו ממהר להיפרד מהתפקידים אותם מילא בעבר.

עמירם סיוון

בימים אלה נמסר כי עמירם סיוון החליט להמשיך ולשמש יו"ר מועצת המנהלים של קונצרן „תיעוש" התעשייתי, המעסיק כ־1,000 עובדים, אלא שבמקום להיות יו"ר פעיל, הוא יהיה יו"ר רגיל, שיתערב פחות בעסקי היומיום של החברה.

רק על תפקיד אחד הסכים סיוון לוותר: יו"ר מועצת המנהלים של חברת הנסיעות „היסתדרות", הנמנית על קונצרן „תיעוש". תפקיד זה הועבר לידי מנכ"ל „תיעוש" [illegible].

100 מיליון דולר לא הולכים ברגל

קונצרן „כור" הודיע בתחילת השנה כי נוכח הצימצומים בתקציבי הפיתוח הממשלתיים, הוא יגייס בארה"ב סכום של 100 מיליון דולר באמצעות הנפקה של אגרות חוב.

מסתבר כי קל יותר לדבר על גיוס של 100 מיליון דולר מאשר לבצע, ולמרות כל המאמצים תהליכי גיוס הכספים מתנהלים בעצלתיים. זאת הן בגלל הקשיים שיש כיום למערכת הבנקאות האמריקנית בגביית חובות ממדינות דרום אמריקה, והן בגלל קשיים אובקטיביים הקשורים בהנפקה של „כור".

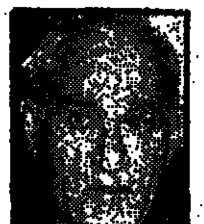
ישעיהו גביש

כדי לנסות ולהזיז את ההנפקה, יצא באחרונה מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, לארה"ב, כדי לטפל אישית בגיוס ההון, תוך ניצול כל הקשרים שיש לו במערכת הבנקאות המקומית.

נכשל המאבק נגד המסים העירוניים

ארגוני המעסיקים ניסו השנה לארגן מאבק משותף נגד העלאות המסים החריגות ברשויות המקומיות, והם קראו ל„מרי מסים", בכל רשות מקומית שהעלתה את המסים שלה בשיעורים הגבוהים משיעורי עליית המדד.

המאבק, שנוהל על ידי אנשי יחסי ציבור שנשכרו במיוחד לצורך זה, זכה לכותרות גדולות בכל אמצעי התקשורת, אולם בשטח לא היו כל תוצאות מעשיות. התעשיינים, הסוחרים והעצמאיים נאלצו לשלם לרשויות המקומיות את המסים הגבוהים שנקבעו להם, ורק מעטים ביטלו את הוראות התשלום שלהם, כפי שנתבקשו לעשות על ידי מטה המאבק של הארגונים הכלכליים.

ארנון טיברג

בימים אלה הסתיים המאבק בקול דממה דקה, כאשר מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון טיברג, הודיע בחוזר פנימי לכל התעשיינים כי הם חייבים לשלם את המסים העירוניים, בגלל תקנות שעת החרום, שאי אפשר לערער עליהן. טיברג מציע לתעשיינים לשלם את המסים העירוניים תוך מחאה, וגם זאת רק לפי דרישה ולא בהסדר של תשלומים מראש, כפי שהיה בעבר.

יוגבר הפיקוח על אירגוני הקניות

אירגוני הקניות החקלאיים עלו בשנה האחרונה לכותרות, אחרי שרבים מהם הסתבכו בחובות של מליוני דולרים, והגיעו עד לסף של פשיטות רגל. זאת בעיקר בגלל ניהול כושל, השקעות ראוותניות ומנגנונים מנופחים שבזבזו את כספי החברים.

שמחה אסף

מזכירי תנועת המושבים, גדליה גל ויוחנן דניאל, טוענים כי התנפחות האירגונים והתפשטותם לתחומים לא להם היו בין הגורמים העיקריים למשבר הפוקד אותם עכשיו.

כדי לנסות ולהגדיר מחדש את פעילותם של אירגוני הקניות, הוקמה ועדה מיוחדת של המרכז החקלאי, בראשותו של שמחה אסף, הבודקת את הנושא, כאשר המגמה היא להגביל את פעילות האירגונים לרכישת תשומות חקלאיות בלבד, ולאסור עליהם לשמש כגופי מימון למושבים, או לנקוט בפעולות עיסקיות אחרות.

מי שיכול לשלם – שישלם

יו"ר ועדת העבודה של התאחדות התעשיינים, אבי פילוסוף, פנה לפני מספר חודשים בחוזר לחברי התעשיינים וביקש מהם שלא לשלם תוספות שכר לעובדיהם, כל עוד לא נחתמו הסכמי השכר הארציים. זאת מאחר ופריצת מסגרות השכר המפעליות תקשה על המו"מ עם ההסתדרות.

אבי פילוסוף

אולם מסתבר כי בקשתו של פילוסוף לא זכתה לאוזן קשבת, ומפעלים רבים שילמו בחודשים האחרונים לעובדיהם תוספות שכר. עובדה זו מקשה עתה על התעשיינים בניהול מו"מ קשיח על הסכמי השכר החדשים.

בהתאחדות התעשיינים טוענים כי המפעלים ששילמו את תוספת השכר הם המפעלים החזקים יחסית, ואילו כל האחרים לא יוכלו לעמוד בתוספות השכר ללא גידול מקביל במחירון.

IBM PC קונים ב־P.C.C. —
מועדון המחשב האישי בע"מ

12 חודשי אחריות חינם 100 דיסקטים

מבצע נקודה.

אנחנו על המפה ונשאר על המפה.
20Mb + IBM PC AT

★ מדפסת רחבה
הנה"ח + מלאי — מסר־רסיטל.

★ מעבד תמלילים — א/ב
לוטוס 1,2,3 או FRAMEWORK כולל עברית
10 דיסקטים עם משחקים

★ עכבר אופטי
במחיר ללא מתחרים.

14,995 ש"ח + מע"מ במזומן.
1,750 ש"ח + מע"מ ב־12 תשלומים $ למחזיק כרטיס אשראי.
375 ש"ח + מע"מ 60 תשלומים שכר מכר.

חינם!
שולחן מחשב
נייר למדפסת
קופסא לדיסקטים
כיסוי מחשב

כל נקודה. לקוח מרוצה.

1000 התקנות עסקיות
2000 לקוחות מרוצים
4,000,000 מחזור מכירות
10 אנשי שרות ואחזקה
1 יחיד ומיוחד אתה הלקוח אשר תזכה ליחס אישי
6 קוי טלפון
204851, 204919, 204761,
204759, 204386,

מ.ב.ע. — פרסום מערכת תדמית

האינפלציה חוגגת!

מאת דב גנחובסקי

לפני שבועיים פרסמנו כאן מודעה של מבוקשים לעבודה בשמירה בחו"ל. „דמי הבי־דיקה" שגבו המועמדים היו לשלוח אז – לפני שבועיים – 22 שקלים חדשים.

לא חלף שבוע וחברה בינלאומית שמרכזה בשווייץ מחפשת חבר'ה לאותה עבודה – אבל דמי הוצאות המיון והטיפול קפצו ל–30 ש"ח.

לא עברו עוד כמה ימים, ולשוק הצטרפה ת"ד ברמת השרון. זו גם כן רוצה דמי טיפול, אבל עכשיו כבר 50 שקלים חדשים.

קפיצת מחירים של יותר מ־100 אחוזים תוך שבועיים – זו לא אינפלציה?!

ציד הקיבוצניקים נמשך

לפני שבוע מישרנו במדור זה כי עונת ציד הקיבוצניקים נפתחה לא מכבר. מסתבר שעונת הציד נמצאת כבר בעיצומה והיא במלוא עוזה.

בני קיבוצים מבוקשים לעבודה עונתית בארכיאולוגיה, למכירות, למשק בית, לטיפול בתינוקות, לעבודות מים – ואפילו, וזה החידוש של העונה הזו, לעבודה בשבדיה. ומי הוא זה בשבדיה הרחוקה המודע ליכולתם של הקיבוצניקים? בן קיבוץ, כמובן.

אין כסף ללביא? יש!

מי אמר שאין כסף כדי לגמור את פרויקט ה„לביא"? אם האמריקנים לא רוצים לתת עוד כסף, לא להתרגש מזה. כל מה שצריך לעשות זה להרים טלפון לענת מימון, 03-450802, ולבקש ממנה את החוסר.

„זול נוח ומיידי", היא מבטיחה. למה דווקא היא? מפני שהיא כותבת במפורש: „מיוחד למערכת הבטחון". אז בהחלט כדאי למערכת הבטחון לבוא ולבדוק, בדיוק כמו שהיא מציעה...

דווקא יודעים גם יודעים

קופת חולים מביאה לידיעת חבריה שהיא שוללת רפואה פרטית, ואסור לשלם עבור שירותים „הניתנים תוך כדי העבודה" בבתי חולים ובמרפאות, ואסור להפנות או להזמין חולים למרפאות פרטיות ואסור לשלם במסגרת פרטית וכו' וכו'. אסור ואסור ואסור.

בסדר. מה שחסר במודעה הזו זה דבר אחד: אם זה אסור, מה אתם עושים כדי לעקור זאת, פרט לפניה לחברים, התקועים באמת בין הפטיש והסדן? למה שלא תפרסמו מודעה בנוסח: „מנהל ביה"ח ע"ש א.ר. גורדון פוטר משום שהפעיל שרות רפואי פרטי בבית חולים של קופ"ח. מנהל מחלקת הטחורים בביה"ח כך – וכך הושעה מפני שהעביר חולים למרפאתו הפרטית", וכו' וכו'? אתם רוצים לעקור? בבקשה, עקרו. נראה אתכם. רק אל תעבירו את העסק לחברים. הם לא המשטרה של הקופה.

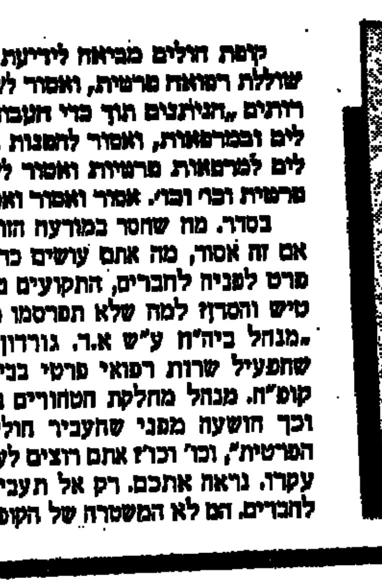

הדולר שוב מגלה סימני התאוששות

מאת משה סלע

התנודות החריפות בשער הדולר נמשכות. לאחר שבועיים של ירידות, שוב נרשמו בשבוע שעבר עליות בשער הדולר בגבולות של 1.8 – 2.3 אחוזים. במהלך חמשת ימי המסחר האחרונים של השבוע שעבר, התחזק שער הדולר ב־2.3 אחוזים ביחס למארק הגרמני ולפרנק הצרפתי, ב־1.9 אחוזים ביחס ללירה הבריטית, וב־1.8 אחוזים ביחס ליאן היפאני.

העליה בשער הדולר, הפתיעה את כל המומחים, שכן כל המדדים הכלכליים שפורסמו בשבוע שעבר הצביעו על האטה בכלכלה האמריקנית.

מה שגרם בכל זאת למיפנה היתה הצהרתו של נגיד הבנק האמריקני, פאול וולקר, שאמר שירידת שער הדולר מזיקה למשק האמריקני. וולקר, הנחשב לאחד מבעלי ההשפעה בכלכלת ארה"ב, טען בעבר כי יש לפעול להורדת שער הדולר כדי להקטין את הגרעון המסחרי הכבד של ארה"ב. הצהרתו הנוכחית משקפת לדעת רבים את אכזבת הממשל מכך שהירידה התלולה בשער הדולר כמעט ולא תרמה דבר לשיפור במאזן המסחרי של ארה"ב.

מהנתונים הכלכליים שפורסמו בשבוע שעבר בארה"ב התברר כי כמות הכסף במחזור גדלה ב־3.7 מיליארד דולר וכי מדד המחירים עלה ב־0.2 אחוזים. מדדים אלה מצביעים על אפשרות של חידוש הלחצים האינפלציוניים ועלייה בשערי הריבית.

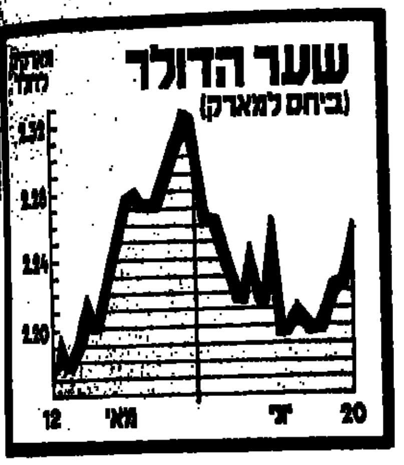

להלן שערי הסגירה של הדולר ביום ששי האחרון בניו־יורק (בסוגריים, שערי הסגירה של הדולר בשבוע הקודם): 2.259 מארקים גרמניים (2.309); 1.855 פרנקים שוויצריים (1.824); 7.214 פרנקים צרפתיים (7.0525); 2.545 גולדנים הולנדיים (2.491); 168.15 יאנים יפאניים (165.2); והלירה הבריטית נסחרה תמורת 1.494 דולר (1.532 בשבוע הקודם).

בבורסות העולם

עליות תלולות בלונדון; תנודות חריפות בניו־יורק

גאות של ממש שוררת בימים האחרונים בבורסת המניות של לונדון, המושכת אליה עתה משקיעים מכל רחבי העולם. זאת עקב הנתונים הכלכליים החיוביים שפורסמו באחרונה בבריטניה והמצביעים כולם על עלייה בהיקף הפעילות התעשייתית (גידול של 1.1 אחוזים בחודש מאי).

מדד המניות הכללי הגיע בסוף השבוע שעבר ל־1637.2 נקודות, ואילו מדד מניות התעשייה הגיע ל־1,353.4 נקודות – עלייה של קרוב ל־5 אחוזים בחודש האחרון.

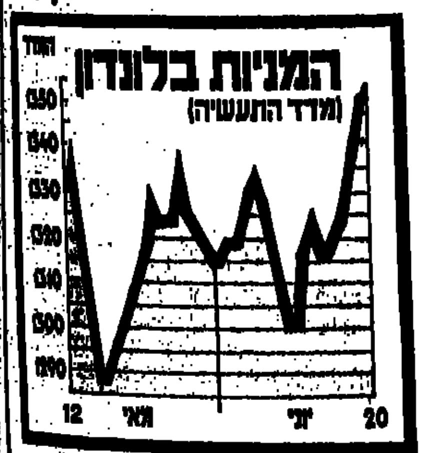

בבורסת ניו־יורק נרשמו בשבוע שעבר תנודות חריפות. במהלך השבוע כולו היו בדרך כלל ירידות שערים, ואילו ביום ששי, יום המסחר האחרון של השבוע, עלו השערים ב־15 הדקות האחרונות של המסחר ביותר מכל מה שהפסידו במשך השבוע. מדד הדאו־ג'ונס עלה ב־34 נקודות ל־1,879.56 נקודות, יותר מאשר בשבוע הקודם 1,874.19 נקודות.

בשוקי הסחורות

ירידות במחירי הסוכר, הזהב, הפלטינה והנפט

ירידות נרשמו בשבוע שעבר במרבית הסחורות המשמשות במסחר הבינלאומי כמו סוכר, נפט, זהב ופלטינה.

הירידה התלולה ביותר היתה במחיר הסוכר, שירד במהלך החודש האחרון ב־29 אחוז מ־210 דולר לטון ל־149 דולר בלבד. הירידה נובעת מהיבולים הגדולים במרבית המדינות מגדלות הסוכר (צד ההיצע), ומהשינוי בהרגלי האכילה (צד הביקוש) והמעבר לדיאטות דלות קלוריות.

מחיר הזהב ירד מ־347.75 דולר לאונקיה ל־341 דולר; מחיר הפלטינה ירד מ־466 דולר לאונקיה ל־418 דולר – ירידה של יותר מ־10 אחוזים; מחיר מתכת הכסף ירד מ־5.259 דולר ל־5.102 דולר לאונקיה.

גם מחירי הנפט המשיכו לרדת נוכח החשש מכשלון ועידת שרי אופ"ק המתכנסת השבוע ביוגוסלביה. חבית נפט מסוג ברנט ירדה ב־4.9 אחוזים ל־11.6 דולר, וחבית נפט מסוג דובאי ירדה ב־4.8 אחוזים ל־10 דולר החבית.

מאת
פרופ' אפרים צדקה
החוג לכלכלה
ומכון פורדר למחקר כלכלי
אוניברסיטת תל אביב

דרושה רפורמה גם במס הערך המוסף

רבים אצלנו לדבר באחרונה על רפורמה במסוי. במיוחד, חוזרת ונשנית הדרישה להוריד את עלות העבודה. ביתר דיוק, הכוונה היא לצמצום הפער בין עלות העבודה למעביד לבין השכר (נטו) שמקבל העובד. הפער הזה בישראל הוא מן הגבוהים בעולם ומהוה תמריץ שלילי להגדלת תפוקת העבודה. הוא נגרם ישירות בשל תשלומי המסים הישירים השונים (כגון, מס ההכנסה, דמי ביטוח לאומי וכו'). משום כך, מתרבים הנסיונות להורדת עלות העבודה בהצעות להוריד את שעורי המסים הישירים, ויש כך אף הפרשת רזרבה של כ־250 מיליוני דולרים בתקציב המדינה.

אולם רק בודדים ערים לעובדה שגם המסים העקיפים השונים גורמים להגדלת הפער שבין עלות העבודה למעביד והתמורה הנקיה לעובד. במיוחד נכונה אמירה זו לגבי מס עקיף בעל תחולה כה רחבה כמו מס הערך המוסף בישראל.

במאמר זה אנסה ראשית להסביר טענה זו, ואחר כך להציע רפורמה במס הערך המוסף, אשר תתרום גם להקטנת עלות העבודה וגם להגדלת הפרוגרסיביות של מס זה, אשר הוא כיום רחוק מאוד מלהיות פרוגרסיבי.

> המסים העקיפים השונים גורמים להגדלת הפער שבין עלות העבודה למעביד והתמורה הנקיה לעובד □ מס ערך מוסף בשעור של 15%, שקול מבחינה זו למס הכנסה יחסי (לא פרוגרסיבי) בשיעור דומה. בעלי השכר הנמוך ובעלי השכר הגבוה משלמים שניהם בדיוק את אותו שיעור המס

מס לא פרוגרסיבי

נבחן תחילה את המשמעות הכלכלית של הטלת מס על הערך־המוסף של הפירמה. ערך־מוסף של פירמה הוא התפוקה הנקיה שלה, כלומר סך התפוקה שהיא מייצרת בניכוי ערך חמרי הגלם שבהם השתמשה ליצור תפוקה זו ואשר יוצרו על־ידי (ונרכשו מ־) פירמות אחרות. התקבולים ממכירת התפוקה הנקיה משמשים לתשלום תמורת לגורמי הייצור השונים: שכר לעבודה, ריבית ודיבידנדות להון. לפיכך, הערך המוסף של הפירמה שוה לסך כמה הנובעת ממנה: שכר עבודה, ריבית ודיבידנדות; והערך המוסף של כל הפירמות במשק שוה להכנסה הלאומית.

לכן, מס המוטל על הערך־המוסף שקול למס המוטל על ההכנסה. מס ערך מוסף בשעור של 15 אחוזים שקול איפוא למס הכנסה יחסי (לא פרוגרסיבי) בשעור דומה.

לכן, רפורמה המיועדת להוריד את עלות העבודה ע"י הקטנת שעורי מס ההכנסה לא תיצלח, אם תפצה את קופת המדינה על הירידה בשעורי מס ההכנסה על־ידי העלאת מס הערך המוסף, כפי שהוצע לא אחת.

ההורדה בשעורי מס ההכנסה צריכה להיות ממומנת ע"י הקטנה מקבילה בהוצאות הממשלה, או ניצול הרזרבה הקיימת היום בתקציב המדינה.

מס על הצריכה

מס הערך המוסף הנוהג בישראל אינו בדיוק מס ערך מוסף. בחישוב הערך־המוסף של הפירמה, מתירים לה לנכות מסך התפוקה שלה לא רק את ערך חומרי הגלם ששימשו אותה ליצור תפוקתה, אלא גם את ערך נכסי ההשקעה שהיא רוכשת. כמו כן, המס אינו מוטל על אותו חלק מתפוקתה של הפירמה המיוצא לארצות אחרות, ואין מתירים לה לנכות מסך התפוקה (או המכירות) שלה את ערך הסחורות שלא יצרה בעצמה אלא יבאה מארצות אחרות.

כלומר, מס הערך המוסף מוטל בישראל על סך ההכנסה (או התפוקה) במשק, בתוספת היבוא ובנכוי היצוא וההשקעות. מכיוון שהסחורות אשר מיוצרות בארץ או מיובאות מחו"ל ואשר אינן מיועדות ליצוא או להשקעה מופנות לצריכה, הרי שמס הערך המוסף בישראל שקול מבחינה כלכלית למס בשעור אחיד על כל הצריכה.

ראינו איפוא שמס ערך מוסף בישראל שקול למס תצרוכת. אולם האחרון שקול בקירוב למס הכנסה המוטל על השכר בלבד. בכדי להוכיח טענה זו נשאל את עצמנו מנין מממן אדם את תצרוכתו מהכנסות משכר ומהכנסות מהון. אך מנין בא לו לאדם הונו? קיימים רק שני מקורות ראשוניים: א. חסכון של חלק מההכנסה שבאה עצמה במקורה משכר. ב. ירושה שקיבל מהוריו ואין הוא טורח לשמר את ערכה בכדי להורישה הוא עצמו לצאצאיו, אלא הוא צורך אותה.

לכן, מלבד במקרה של אדם המקבל ירושה מהוריו ואינו מוריש סכום דומה לצאצאיו, מקור התצרוכת הוא השכר. (כדי תר דיוק: הזרם המהוון של תצרוכת האדם על פני שנות חייו שוה לזרם המהוון של הכנסותיו משכר). יוצא איפוא שמס הערך המוסף הנהוג בישראל שקול בקירוב למס הכנסה החל על השכר בלבד.

מגדילים את הפער

מכאן נובע שמס הערך המוסף דווקא תורם להגדלת עלות העבודה, כלומר הוא מגדיל את הפער בין מה שמשלם המעביד לבין כוח הקניה שנותר בידי העובד. במובן זה אין הבדל מבחינת העובד, המעביד, אוצר המדינה או כל גורם אחר בין שני המקרים הבאים:

א. המעביד משלם לעובד שכר של, נניח, 115 ש"ח, אשר ממנו מנוכה מס הכנסה של 15 ש"ח ואין מוטל מס־ערך־מוסף. העובד נותר במקרה זה עם שכר נטו של 100 ש"ח.

ב. המעביד משלם לעובד שכר של 115 ש"ח. לא קיים מס הכנסה, אך מוטל מס־ערך־מוסף של 15 אחוזים. גם במקרה זה נותר בידי העובד כוח קניה של 100 ש"ח בלבד.

לכן, ניתן בהחלט להקטין את עלות העבודה באופן עקיף על־ידי הורדת שעור מס הערך המוסף.

יתר על כן, מס הערך המוסף מוטל בשיעור אחיד של 15 אחוזים אשר, כפי שראינו, חל למעשה על השכר. זהו מס לא פרוגרסיבי: בעל השכר הנמוך ובעל השכר הגבוה כאחד משלמים שניהם אותו שעור מס של 15 אחוזים.

מס ישיר על השכר

זהו איפוא הרקע וההסבר להצעה הבאה לרפורמה במבנה מס ערך מוסף (שהועלתה לראשונה על־ידי מספר כלכלנים בארצות הברית במסגרת ההצעות השונות לרפורמה במס שם).

> הרפורמה המוצעת: חברות ועסקים ידרשו לנכות מהכנסותיהם לצורך מס ערך מוסף, לא רק את סך הקניות של מוצרים ושרותים מחברות אחרות, אלא גם את תשלומי השכר שלהם □ בדרך זו תשלם החברה למעשה מס ישיר על השכר, בשיעורים מדורגים, שיהפכו אותו ליותר פרוגרסיבי

לפירמה יותר לנכות מסך המכירות שלה לצורך חישוב בסיס מס הערך המוסף לא רק את סך הקניות של מוצרים ושירותים מפירמות אחרות, אלא גם את תשלומי השכר שלה. בצורה כזו יבוטל למעשה אלמנט המס היחסי (פרופורציונלי) על השכר הגלום במתכונתו הנוכחית של מס הערך המוסף.

במקומו תשלם הפירמה מס ישיר על השכר בשעורים עולים: עד לתיקרה מסוימת של שכר ליחיד לא ייגבה כל מס, מתיקרה זאת ועד לתיקרה גבוהה יותר יוטל מס בשעור של אחוזים בודדים. וכן הלאה עד לשעור מס מירבי של 15 אחוזים. שעורים מדורגים אלה, שיחליפו את השעור האחיד של 15 אחוזים יהפכו את מס הערך המוסף החדש למס פרוגרסיבי הרבה יותר מזה הנוהג היום.

בנוסף לכך, מכיון שעל חלק מהשכר לא יוטל כל מס, או שיוטלו שעורי מס הנמוכים מ־15 אחוזים, תתרום הרפורמה המוצעת להקטנת עלות העבודה במובן זה שהיא תקטין את הפער בין עלות השכר למעביד והתשלום הנקי שמקבל העובד. אובדן ההכנסות הצפוי לאוצר־המדינה ימומן מן הרזרבה בתקציב המדינה.

מאת
יונתן קורפל
מנכ"ל חברת „קדם"

הגולם כמעט קם על יוצרו!

הבנק של ניו יורק כמעט והובס על ידי המחשב שלו: תקלה באחת התוכנות של הבנק גרמה לו למשיכת־יתר של 32 מיליארד דולר, ולנזק כספי ישיר של 5 מיליון דולר □ עד היום לא הוברה סיבת התקלה, הנחקרת כעת גם על ידי הקונגרס האמריקני □ מי שמחליט למחשב את מערכותיו, צריך גם לקחת בחשבון את המחיר הגבוה שהוא עלול לשלם במקרה של תקלה בלתי צפויה במערכת

דוגמא מרהיבה לתלות הגדלה והולכת של אירגונים במערכות המחשבים שלהם, והמשמעות המתלוות לכך, התרחשה לאחרונה בארה"ב. במהלך 3 ימים יצא המחשב של „הבנק של ניו־יורק" משליטת מפעיליו וגרם לבנק נזק ישיר בגובה כ־5 מליון דולר!

המדהים הוא כי במשך כל אותם ימים (מיום ד' ועד יום ו') ידעו כולם כי קרתה במחשב „מעידת תוכנה", אך לא הצליחו להתגבר עליה. וכל זאת במדינה שנחשבת לאורים ותומים בעיבוד נתונים.

אנשי המקצוע בארה"ב, מנהלי מרכזי מחשבים, מנהלי חברות, ומומחים לביטוח מערכות ממוחשבות, נרעשים ומודעים למשמעות החמורה של האירוע, אם כי קשה להם בשלב זה להצביע על פתרונות מידיים.

משיכת יתר 32 מיליארד!

„מעידת התוכנה" אירעה בתחום הטיפול של הבנק בניירות ערך ממשלתיים. אל הבנק זרמו באותו יום גודלי הזמנות רבות של קונים, בכמות שהמערכת הממוחשבת היתה אמורה בהחלט לטפל בה בהצלחה. אולם מסיבה שעד היום לא הובהרה, החלה המערכת לזייף, מבלי שמשהו הבחין בכך בתחילה, ו„הבנק של ניו־יורק" לא יכול היה להעביר לבנק הפדרלי המקומי („ניו יורק פדרל רזרבס") לאן לשלוח את ניירות הערך שהגיעו אליו בשם לקוחות הבנק, ולכן לא יכול היה לשלם עבורם. מאידך, הבנק הפדרלי נטל באופן אוטומטי כספי מחשבונו של „הבנק של ניו־יורק", בכדי לשלם למוכרי ניירות הערך. הכסף למוכרים יצא, הכסף מהקונים לא ניכנס.

כאשר התקלה התגלתה, ניסו מאות עובדי הבנק לסייע למערכת על ידי העברת פקודות ידניות, אך הם נכשלו במאמציהם לסכור את השיטפון. מי ישווה לכושר ביצועיו של המחשב? בתוך יום הגיעה משיכת היתר בבנק הפדרלי ל־32 מיליארד דולר!

הקונגרס האמריקני פתח בחקירה

מאמץ עילאי ו„הטלאות" בתוכנה, הצליחו להוריד למחרת את משיכת היתר של הבנק לרמה של 24 מיליארד דולר „בלבד". 700 מיליון דולר לווה הבנק מיתר הבנקים ואת היתרה „כיסה" ע"י הלוואה מהבנק הפדרלי המקומי. כנגד זאת מישכן „הבנק של ניו־יורק" את כל רכושו האקטיבי ובתוכו ניירות ערך של לקוחותיו.

רק ביום השלישי להתרחשות, לאחר גיוס מירבי של כל כח האדם, ולאחר הפסקת כל הפעולות בניירות הערך בבנק (צעד ממנו ניסו להמנע בכל מחיר אך ללא הצלחה), תוקנה התקלה.

המקרה עורר כמובן הדים מרובים, בארה"ב וגם מחוצה לה. הנזק הישיר לבנק היה גדול ונבע מתשלום ריבית מיוחדת. מדובר בערך ב־5 אחוזים מהכנסות הבנק שהוא ה־18 בגודלו בארה"ב. נוקים עקיפים נגרמו בוודאי הן לבנק והן לשוק ניירות הערך הממשלתיים, אך טרם נעשה נסיון לאמדם.

בגלל ההשלכות הכלכליות החמורות על הבנק, נדרשה למקרה גם וועדת מישנה לעניני בנקאות של הקונגרס, בינתיים ללא תוצאות ידועות.

פוטנציאל הרס עצום

המקרה ב„בנק של ניו־יורק" הינו רק חוליה בשרשרת של תקלות שכבר קרו ועוד יקרו בחברות ובעסקים שעברו למחשב. השאלה הינה רק מתי יחזיק תינוק המהלומה הבאה. וזהי ההמחשה של פוטנציאל ההרס העצום הגלום במערכות הממוחשבות, כמו בכל טכנולוגיה מתקדמת.

מצד אחד קשה לתאר את עולמנו הכלכלי ללא מחשבים, אולם מצד שני יש לזכור כי בעצם היכולת האדירה הגלומה במחשבים טמון גם הסיכון. אם במקרה (או במזיד) מופנית כל העוצמה לכיוון שלילי, הרי שהגולם המשוכלל הזה יכול לגרום לנזקים דמיוניים!

המסקנה: מי שמחליט למחשב את מערכותיו, צריך לקחת בחשבון את המחיר הגבוה שהוא עלול לשלם במקרה של תקלה בלתי צפוית. כדי למנוע תקלות והפסדים כבדים, מן הראוי לתכנן מראש את המערכת בכובד ראש, תוך השקעת כל האמצעים הדרושים לגיבוי המערכת ולבטחון הנתונים, שכן המחיר של התקלות „הבלתי צפויות" עלול להיות גבוה פי כמה!

לגמור את החודש

(המשך מעמוד 1)

רום בעתיד לצרות צרורות. גם במצב הכלכלי הנוכחי, יש מפעלים ויש אפילו ענפים ש"הולך להם". הדבר האחרון שמנהליהם ובעליהם של מפעלים אלה רוצים בו הוא אי־שקט תעשייתי. כאשר הולכים על חבל די דק, אין נעצרים באמצע. ממהרים לקצה המבטחים. הפיתוי, במקרים אלה, הוא "לגמור את הדברים בשקט".

איך עושים זאת? מגיעים להסדר מקומי כזה או אחר, עם עובדי המפעל כולו או אפילו לגבי עובדי מחלקה או יחידה שיש בהם עניין מיוחד – ומיטיבים עמם. להטבה עצמה יש צורות רבות ומשונות, וברור כי כל הנוגעים בדבר אינם ששים לדבר על כך, ולא נכנס לפרטים האלה כאן.

לא מכבר אמר נשיא התאחדות האיכרים, אלי איזקסון, כי "שכר נטו גבוה הוא אחד מהגורמים המביאים עובדים לכך שיעבדו קשה יותר". אבל כעת, עדיין, זוהי תופעה די חריגה. "המצב הכלכלי" הוא עדיין טיעון רווח יעיל למדי ברוב המקרים, כדי להוריד מסדר היום תביעות ודרישות. כמותו כאיום בפיטורים, ב"יעול", ושאר שמות נרדפים ל"לא".

אלא שמצב זה עשוי להשתנות דווקא עם תוצאות מו"מ השכר תהינה פחות או יותר תואמות את עמדות הפתיחה של המעסיקים ושל ההסתדרות. המרחק בין השניים אינו גדול מדי הפעם. משום שאם יוחלט בתעשייה על אפס תוספות, למעט שמירה על הקיים, יהיו לא מעט מפעלים שיתנו לעובדיהם תוספות, "מתחת לשולחן" או "מסביב" לו, ובלבד שאלה ימשיכו לקיים שקט תעשייתי והמפעל ש"הולך לו" ימשיך ללכת.

פצצת זמן

כיוון שאין אצלנו סודות, חרף כל המאמצים לשמור עליהם במיוחד בתחום רגיש זה, כאשר הדברים יצאו הפוצה, הם יצרו לחץ ניכר להתאמה, להתיישרות וכל השאר – גם במפעלים שאינם יכולים להרשות לעצמם לתת. המערכת ש"מתחת לשולחן" הינה בעצם אוסף של פצצות זמן המוטמנות מתחת למערכת השכר ואיש אינו יודע לאיזה שעה מכוונים שעוני ההפעלה שלהם.

אין בכך חידוש רב. עברנו תהליכים כאלה לא פעם בעבר, וכל פעם התברר שוב ושוב שמוטב היה מבחינת המשק ומבחינת המפעל הבודד לתת בגלוי ובהסכמי השכר יותר, אך בצורה מבוקרת ומקושרת לנתונים הכלכליים, במקום להיסחף לביצה הטובענית של תשלומים "מתחת לשולחן".

אין המדובר רק במעסיקים. האינטרס של הארגונים המקצועיים אינו שונה בתחום זה. ועד עובדים במפעל המצליח להגיע להסדר עם המעסיק על הטבות אלה ואחרות, מציב אתגר קשה ביותר בפני האיגוד המקצועי שאליו הוא שייך, בכמה רמות. קודם כל ברמת היחסים. אם ועד מפעלי מצליח יותר מאיגוד ארצי – מי צריך את האיגוד הארצי?

אחר כך ברמה שבין מפעלים. אמרנו, אין סודות, או לפחות אין סודות להרבה זמן. גם כאשר וועדים שטוב להם שומרים את החומר בכספות ואינם מניחים אפילו לעובדיהם הם לראות את ההסכמים, בסופם של דברים הכל מתגלה. ואז יוצאת חמת אלה שלא קיבלו, כמובן, על האיגוד המקצועי שלהם, והם ינסו לקבל אף הם מה שניתן בכוחותיהם הם. התוצאה מכך תהיה ברורה.

המסכנים והחלשים

משום מה נראה לכל הצדדים למו"מ השכר הנוכחי, הן המעסיקים והן העובדים, שהעיקר הפעם הוא "לגמור בשקט", לאו דווקא מהר – ואם צריך פה ושם לתת כמה אחוזים עבור זה, מילא, יתנו. הסכנה שבגישה קצרת ראות זו היא של ערעור כל מערכות השכר הקיימות. מה שיושג ויסוכם במו"מ יהפוך לריצפת תביעות, ריצפה שממנה יבטו הכל להתרומם בכל יכולתם. המסכנים והחלשים לא יצליחו בכך. החזקים ואלה שטוב להם ולמעסיקיהם – יצליחו. מה ישאר אחר כך ממערכת השכר – מובן מאליו.

וכאשר לחצים אלה ימצאו פורקן מתחת לשולחן – ימצאו קובעי מדיניות השכר וההכנסות די מהר שדווקא שם, מתחת לשולחן, יהיה לפתע צפוף מאד מאד, וכאשר שוב לא יהיה שם מקום – יהפכו ההסדרים שמשם, "מתחת לשולחן", לנורמה הקובעת.

מלחמת הפרופסורים

(המשך מעמוד 3)

לק הראשון, ב־1979 אחרי משבר הנפט השני וב־1983 אחרי תקופת ארידור שרוקנה את קופת מטבע חוץ של המדינה. בכל אחד מהארועים האלה נאלצה הממשלה לבצע פיחות גדול, להעלות מיסים ולצמצם סובסידיות. כל אלה הביאו לעליה ברמת האינפלציה בשיעור ניכר.

הרעיונות של ליויתן ופיטרמן, אמרו רזין ולידרמן, לא הוצגו במודל תיאורטי והם יותר בבחינת מראה עיניים ולא מחקר מדעי. השניים החליטו לבדוק האם אכן משברים בתחום מאזן התשלומים הם הגורמים לעליה באינפלציה. הבדיקה שלהם נעשתה בעזרת ניתוח סטטיסטי של התפתחויות. הממצאו רק חלק קטן מעליית האינפלציה מוסבר על ידי המשבר במאזן התשלומים.

פרופ' ליויתן לא נשאר חייב. לדבריו, הממצאים של רזין ולידרמן מתבססים על נתונים חודשיים משנת 1980 ואילך. המחקר שלנו, אמר ליויתן, התבסס על שלושה ארועים גדולים שנמשכו על פני כעשר שנים. הבדיקה של התל אביבים ומתייחסת רק למשבר אחד. אנחנו, אמר ליויתן, דיברנו על קפיצות גדולות באינפלציה והתל אביביים בדקו מה קורה מדי חודש. במילים אחרות: הבדיקה של התל אביבים כלל אינה חופפת את המחקר אותו היא באה לתקוף.

פרופ' רזין וד"ר לידרמן לא נשארו חייבים. הם עמדו על דעתם כי הרעיונות של ליויתן וברונו אינם מעוגנים בהשקפה כלכלית מדעית כוללת, ולכן הפתרונות המעשיים שהם מציעים תלושים מהמדע כמי שהוא מובן באוניברסיטת תל אביב.

על הטענה שהתקופה 85־1980 אינה מתאימה לבחון את המודל של ליויתן, הם ענו שדווקא בתקופה זו היו שינויים חריפים בקצב האינפלציה (מ־100%, ל־400%, ואחר כך ל־30%) ובאותו זמן היו גם [illegible] משברים עמוקים במאזן התשלומים. לכן תקופה זו מתאימה במיוחד כדי לבחון את הטענה של ליויתן שיש קשר בין משברים במאזן התשלומים ואינפלציה. הם גם ציינו שליויתן עצמו לא עשה כל בדיקה אמפירית של התאוריה שלו.

ציפיות הציבור

הטענה כי "העסק עובר" קיבלה חיזוק ממחקרו של ד"ר רפי מלניק, ממחלקת המחקר של בנק ישראל. מלניק בנה מודל סטטיסטי לחיזוי האינפלציה על פי הצפיות שיש לציבור לגבי האינפלציה הצפויה. הממצא העיקרי של מלניק הוא כי יש מיתאם גבוה בין צפיות הציבור לאינפלציה לבין האינפלציה בפועל.

ומה שחשוב לא פחות: הצפיות עכשיו הן לאינפלציה נמוכה ולכן אם הממשלה לא תשנה שינויים ריאליים גדולים, למשל תשלם תוספות שכר גדולות, אין כל סיבה שהאינפלציה לא תתייצב או אפילו תרד. מלניק, אגב, לא רווה נחת מרבורי הביקורת הרבים שהוטחו במחקרו.

מדדים כלכליים נבחרים לפני ואחרי תכנית הייצוב הכלכלית

(שיעורי שינוי חודשיים באחוזים)

המדד	ממוצע 1980–4	שנת 1984	ינואר – יולי 1985	ינואר מארס 1986
מדד המחירים	8.7	15.2	14.0	0.8
שער הדולר	8.8	15.5	13.6	0.0
סל המטבעות	7.5	15.3	15.3	1.5
השכר הנומינלי	8.0	16.5	11.0	5.3
האשראי הבנקאי	9.1	16.8	13.9	2.0
שער הריבית	–	16.1	21.0	3.9

המדדים הכלכליים בטבלה, שרוכזו על ידי פרופ' מיכאל ברונו, מצביעים לדעתו על כך, שהצלחת תכנית הייצוב מעוגנת היטב בנתונים. מרבית הגדלים הנומינליים במשק מתנהגים באופן דומה ומצביעים על התייצבות ברמה נמוכה. הנתון שקצת חורג הוא השכר הנומינלי, ומכאן גם דרישתו שלא יינתנו עתה תוספות שכר.

יו"ר "רבלון" שפוטר מתפקידו, מחזיק בשיא עולמי

פיצויי פרישה של 35 מיליון דולר

מאת **דב גנחובסקי**

כאשר רונלד פרלמן השתלט על חברת "רבלון", מצא את עצמו יו"ר מועצת המנהלים של החברה, מישל ברג'ראק, מחוסר עבודה. כמעט וצריך היה לרחם עליו, לפי דבריו, כאשר [illegible] לטוס בטיסות מסחריות במקום במטוס מנהלים פרטי. "גיליתי עולם חדש", הוא אמר. [illegible] טבלים בנמלי תעופה, ובשאתה מסתכל במזוודות. לבולן יש גלגלים, וגיליתי כי איש אינו [illegible] יותר במזוודות מעור".

אבל לפני שתתחילו לבכות על מר גורלו של האיש, כדאי שתזכרו שהוא רשם שיא [illegible] שקיבל בעזיבתו את "רבלון" הוא בסכום הצנוע של 35 מיליון דולר.

איך מגיעים לסכום שכזה? חשבון פשוט: שכר של חמש שנים יחד עם הבונוסים, בערך 7 מיליון דולר. אופציות לרכישת מניות החברה ותשלומים מוצאים עבור מניות מוגבלות – 13 מיליון דולר, ו־15 מיליון דולר במה שקרוי "מצנח הזהב" – המחיר ששולם כדי להיפטר ממנו, מברג'ראק.

שני הפריטים הראשונים היו בחוזה המקורי שלו עם "רבלון" משנת 1974, כאשר מייסד החברה צ'ארלס רבסון שיכנע אותו לעבור אליה מאי.טי.טי. את "מצנח הזהב" הוסיפה לו מועצת המנהלים של "רבלון" ב־1983, יחד עם עוד כמה בכירים שזכו לסכומים קטנים יותר, בנסיון לשכנעם לא לפרוש מהחברה.

ברג'ראק הפך את "רבלון" מחברת תמרוקים עם מכירות שנתיות של 500 מיליון דולר לקונצרן מסועף ל"מוצרי בריאות" עם מחזור שנתי של יותר משני מיליארד דולר. אולם בשנים האחרונות, למרות הגידול במכירות, ירדו הרווחים – תוצאה ישירה מהקטנת חלק התמרוקים בסך המכירות. הרווחים ירדו משיא של 192 מיליון דולר ב־1980 ל־125 מיליון דולר בשנה שעברה.

לא פלא שהסדרי הפרישה של ברג'ראק עוררו גלי מחאות. "איש אינו שווה סכומים שכאלה אלא אם כן הוא יכול להלך על פני המים", אמר בכיר לשעבר ב"רבלון". ברג'ראק עצמו טוען כי בעלי המניות של "רבלון" עוד חייבים לו תודה. כיון שהוא הצליח להעלות את המחיר ש"פאנטרי פרייד" של פרלמן שילמה עבור החברה ב־800 מיליון דולר.

כלכלה עולמית

בכמה באמת ירד הדולר?

בכמה ירד הדולר לעומת מטבעות אחרים בשנה האחרונה? לא בכל כך הרבה כפי שנוטים לחשוב. כך לפחות עולה ממדד לא כל כך ידוע של "מורגן גאראנטי טראסט" בניו יורק, מדד המשוקלל לפי נתוני הסחר של ארה"ב.

מדד זה מודד את ערך הדולר מול חי 43 מטבעות אחרים, לעומת 15 מטבעות בלבד הכלולים במדד הידוע הרבה יותר של אותו בנק עצמו.

המדד הרחב יותר מראה כי הירידה בדולר היתה בסך הכל של 15 אחוזים מאז השיא שלו בתחילת 1985, לעומת הירידה המצוטטת לעתים קרובות והמסתמכת על המדד הצר יותר, של 30 אחוזים.

הפער מוסבר, כמובן, על ידי הכללת מטבעות שנשארו חלשים לעומת הדולר במדד הרחב יותר. הפער אינו סטטיסטי בלבד. במידה ומקבלים את הטענה כי האינפלציה בארה"ב מושפעת על ידי היבוא, הרי שהסיכויים של עליית המחירים תחול האטה, לעומת זאת הירידה בגרעון המסחרי של ארה"ב תהיה אף היא איטית יותר מכפי מצפים.

ה"סיטי" עובר לעידן המחשבים

הסיפור הבא, שכולו מעשה שהיה, עלול לגרום להתקף לב לכל בנקאי. מיד אחרי אישור תוכנה גדולה מאד לדולרים בחדר העיסקות, "מתח" כל מערכת התקשורת בחדר, הטלפונים, גרמו, צגי המסופים התרוקנו. כלום. למזלו של הבנקאי, התברר לו כשהתחדש הזרם כעבור חמש דקות שהדולר עלה באותן דקות, והוא עשה לבנק שלו רווח נאה.

זה קרה בלונדון, ומדגים את התמודדות ה"סיטי" עם גורם חדש: האלקטרוניקה המודרנית וצרותיה. ואם כך הדברים כיום – קל לדמיין מה יקרה ב"סיטי" כאשר ב־27 באוקטובר יבוטל באנגליה הפיקוח על עיסקות מקומיות בניירות ערך. בנקים וברוקרים התלויים עדיין בעפרון ונייר אצים־רצים להכנס לעידן האינפורמציה האלקטרונית לפני אותו תאריך.

הברוקרים בלונדון מוכרים וקונים כיום ניירות ערך במפגשי פנים אל פנים בבורסה. אולם האוטומציה ההדרגתית של הבורסה מחסלת עידן זה. המעבר מרישומי עפרון על גב מעטפת משומשת לסחר אלקטרוני, וניתוחו במחשבים, הינו בגדר זעזוע ללא מעטים. לא רק בנפשית. "ברקליס" משקיע כעת 250,000 דולר בהדרכת 600 עובדים במחשבים.

אפילו מוסדות שכבר מחושבו, מגלים מחדש את בעיותיהם. לא מכבר הסירה ממשלת תאצ'ר את ההגבלות על מיזוגי חברות בסקטור הפיננסי. התברר לבנקים וסוחרי ני"ע שבמקרים לא מעטים הם חשו "להתחתן" כאשר מערכות המחשבים שלהם אינן יכולות לדבר אחת עם השניה. צד אחד צריך לוותר ולחסל מערכת ממוחשבת שעלתה הון תועפות – ולהתחיל ללמוד מערכת אחרת מן ההתחלה.

ההפרדה המסורתית בלונדון בין מכירות ני"ע לבין סחר. אחר בהם הביאה לכך שאין בנמצא תוכנה מתאימה למישהו העושה את שני הדברים יחד.

החגיגה היא של מנהלי מערכות. שכרם [illegible] של אלה באנגליה הוא כ־21,000 דולר לשנה – אולם ב"סיטי" הם מגיעים כעת [illegible] מנהלי עג"א מקבלים כעת עד 100,000 דולר לשנה. אבל העבודה היא קשה ביותר, עם יום עבודה רגיל של 12 שעות, וכלי חופשות [illegible] אוקטובר.

במלחמת הכוכבים עושים "חושבים"

הקמת מעטה מגן של טילים במסגרת מה שקרוי "מלחמת הכוכבים", הינה [illegible] בהוקמו, שוושינגטון נאלצה להקים כעת [illegible] מחשבה חדשים לסייע בכך.

הרעיון הוצע על ידי "כוח משימה" שכלל שני אנשים שמילאו תפקיד מפתח בפיתוח הטילים הבין־יבשתיים הראשונים: גנראל [illegible] האוויר, ברנרד שריבר; וסימון ראמו, מייסד חברת ט.ר.וו. לתוצאה קוראים "המכון לניהול אסטרטגיית הגנה" והוא ישוכן בסביבות וושינגטון. אחד מתפקידיו הראשונים של צוותו יהיה לבקר [illegible] בתערובת ההולמת של כלי נשק אקטיביים ליצור מעטה המגן של טילים שאותו הוזה הנשיא רייגן.

בעבר סברו כי הקבלנים הראשיים של מערכת הביטחון האמריקנית יסייעו בכך, אולם התברר כי עולים כאן על שדה מוקשים של ניגוד אינטרסים. רוב הקבלנים כבר מחוזקים בחוזים למחקר ופיתוח של רבים מכל הנשק האלה, והם ירצו לייצר אותם. אם אכן "מלחמות הכוכבים" יגיעו לכלל תפסה.

המכון החדש מתוקצב במסגרת משרד ההגנה ויפעל בחוזה, כקבלן מחשבות למערכת הבטחון. בהסדר דומה לזה הקיים בתחום אחר, לפיו משרד האנרגיה נושא בהוצאות מעבדות המחקר של לוס אלמוס ולורנס ליוורמור.

חברת "דובק" מפסידה; המניות ממשיכות לעלות...

החברה הפסידה בשנה האחרונה 1.3 מיליון דולר, אולם הדבר לא השפיע על התנהגות המשקיעים בבורסה □ בגלל הפיקוח הממשלתי על מחירי הסיגריות היו בשנים האחרונות תנודות חריפות בריווחי החברה □ הנהלת "דובק" ניסתה בשנים האחרונות את כוחה בהשקעות בענפי המחשבים, המזון והמסחר, אולם כל הנסיונות הסתיימו בכשלון חרוץ

סיפורה של מניה

מאת **אבי לוין***

שנת 1985, שהיתה שנת יובל ה־50 של חברת "דובק", הסתיימה בהפסד מאכזב של 1.3 מיליון דולר. אולם למרות ההפסד הגבוה, שערי המניות של החברה עלו בחודשים האחרונים לשיא חדש, ודומה כי המשקיעים (בעיקר קרנות נאמנות ובנקאיות) מאמינים כי ההפסדים הם זמניים בלבד וכי כבר בקרוב תחזור החברה לריווחיות הרגילה שלה.

ואכן מבט על התוצאות העיסקיות של החברה בין השנים האחרונות (ראה שרטוט למטה), מצביע על תנודות חריפות ברווחיות החברה: רווח של 1.22 מיליון דולר בשנת 1981 ; הפסד של 4.4 מיליון דולר בשנת 1982; רווח של 7.075 מיליון דולר בשנת 1983; רווח של 1.4 מיליון דולר בשנת 1984; וכאמור הפסד של 1.3 מיליון דולר בשנת 1985.

מה גורם לתנודות כה גדולות בריווחי "דובק" משנה לשנה?

חברת "דובק" שיש לה מונופול על שוק הסיגריות בארץ, אינה רשאית להעלות את מחירי הסיגריות שלה על דעת עצמה והיא חייבת לקבל אישור מוקדם לכל העלאת מחירים מוועדה מיוחדת של משרד התעשיה והמסחר. הוועדה בודקת בשבע עיניים כל בקשה של חברת "דובק", כולל בדיקת של ריווחי (או הפסדי) החברה בשנה הקודמת.

כאשר החברה מדווחת על ריווחיות נאה בשנה מסוימת, בשנה שלאחריה עולים מחירי הסיגריות בשיעור נמוך מקצב האינפלציה ולהיפך. כתוצאה מכך אנו רואים כמעט מדי שנתיים מעבר מרווח להפסד או מהפסד לרווח. בשנים בהן הרוויחה החברה רווח גבוה יחסית, "הקפידו" מנהליה להדגיש ולהסביר שהרווח היה מיקרי לחלוטין, או שהוא נבע מפעילות אחרת של החברה, ולא ממכירת סיגריות...

מרוויחים מ...האינפלציה

בשנת 1985 נפגעו ריווחי החברה באופן קשה במיוחד, בעיקר בגלל הקפאת המחירים במשק, שמנעה את עידכון מחירי הסיגריות, שלטענת החברה לא היו מעודכנים עוד מהתקופה שקדמה לעיסקת החבילה של שנת 1984.

סיבה נוספת לירידה בריווחיות החברה, עד כמה שהדבר נשמע מוזר, היא האטה בקצב האינפלציה במשק: החברה גובה מדי שנה סכום עתק של כ־60־70 מיליון דולר מסים (בלו) עבור האוצר. סכומים אלו מוחזקים ע"י החברה לפרק זמן מסויים ולאחר מכן מועברים לאוצר ללא ריבית והצמדה. מכאן נובע שככל ששיעורי האינפלציה במשק גבוהים, מרוויחה מכך החברה יותר ולהיפך.

ואכן בשנת 1985 נפגעה החברה בשעור מסוים (לא גבוה במיוחד) מהאטת קצב האינפלציה, אך בשנת 1986 הפגיעה בריווחיות שתהיה לחברה בסעיף זה תהיה גדולה בהרבה.

כדי להשתחרר במקצת מן הפיקוח ההדוק על מחירי מוצרי החברה, ניסתה החברה את כוחה בהשקעות בענפים כמו מחשבים, מזון ומסחר, אשר בדיעבד נתגלו כהשקעות כושלות:

1) בשנת 1980 רכשה "דובק" 76% מחברת "בר־קט תעשיות מזון", שיצרה בין היתר קמח נטול גלוטן ואבקות מזון שונות. חברה זו הפסיקה את פעילותה בשנה האחרונה ונכנסה לתהליכי פירוק.

2) בשנת 1981 הוקמה חברת "דובק מערכות טכנולוגיות". החברה עסקה בייבוא ובהתקנת מחשבים שלא נקלטו היטב בשוק. בשנת 1984 הופסקה הפעילות של חברה זו והיא נמחקה מספרי החברה.

3) בשנת 1982 נפתח אפיק חדש במסחר, באמצעות חברת שיווק שהוקמה במיוחד לשם כך: "דובק סחר". חברה זו שיווקה מגוון רחב של מוצרי סיגריות, בחלקם מוצרי יבוא, שתמורתם שילמה לספקים במוצרים. "דובק סחר" נקלעה גם היא לקשיים ובשנת 1984 היא הפסיקה את פעילותה.

פיצויים של מיליון דולר

ואכן לאחר "ההצלחות" האחרונות חזרה "דובק" והתרכזה בתחומי עיסוקיה המסורתיים. אחד התחומים בהם מגלה החברה נדיבות הוא לגבי תנאי הפרישה של מנהליה. בדו"חות החברה שהתפרסמו ב־1984 דווח כי אחד ממנהלי החברה (המנכ"ל – זרח גהל) יהיה זכאי לפיצוי בסכום סמלי של כ־1 מיליון דולר במידה ו...עבודתו תופסק או שתחול פגיעה משמעותית בסמכויותיו כמנהל שלא בהסכמתו.

שווי השוק של מניות החברה נע כיום סביב 25 מיליון דולר. אם ניקח את הרווח הממוצע של החברה לאורך 5 השנים האחרונות כמדד לריווחיות ממוצעת – 800 אלף דולר – הרי שהחברה נסחרת היום במכפיל מתואם של 31, מכפיל גבוה לחברה מסוג של "דובק".

ראוי לציין כי בתקופת השפל בבורסה, בשנת 1984, ירד שווי המניות של החברה מתחת ל־10 מיליון דולר. מעניין כי גם ברמה נמוכה זאת לא מצאו בעלי החברה מקום להגדיל את אחזקותיהם.

*הכותב הוא מנכ"ל "יוממון – שירותי מידע כלכליים"

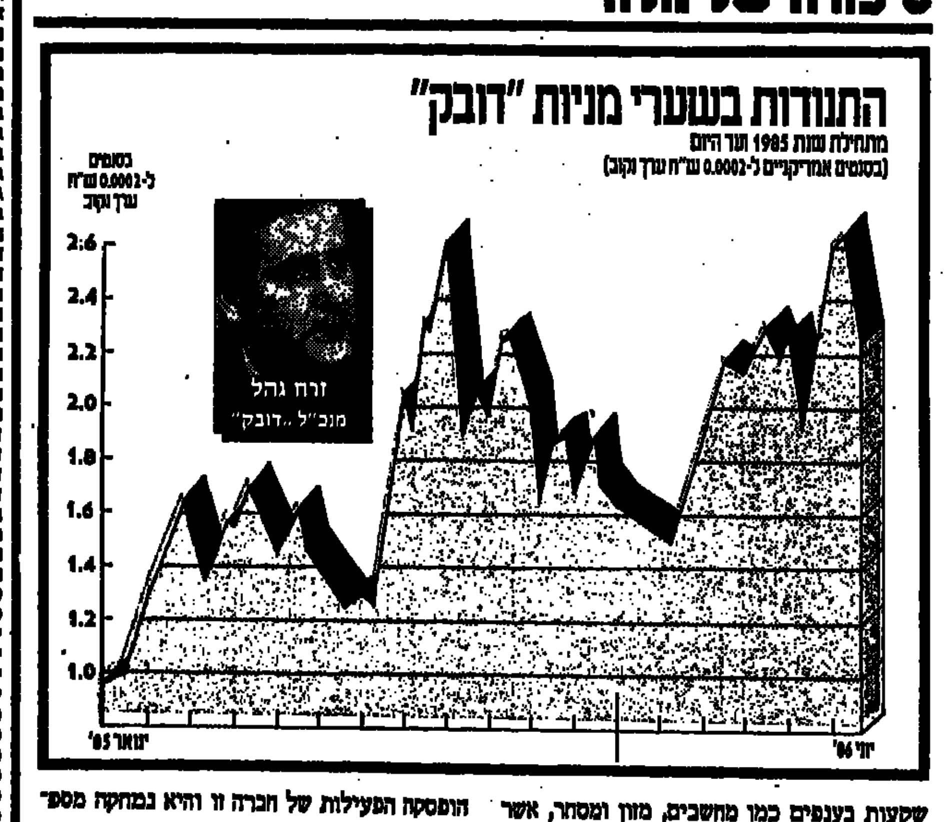

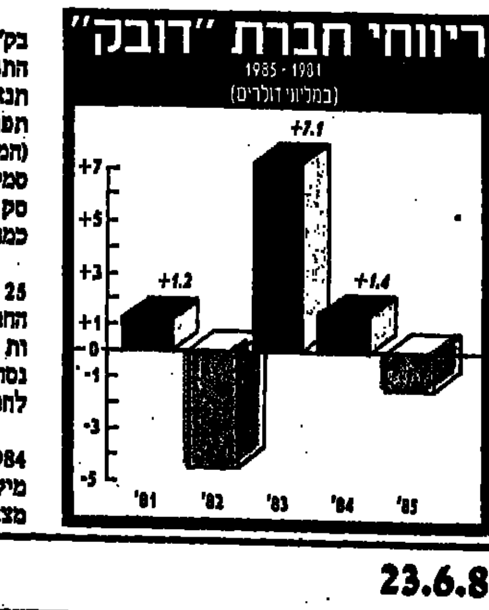

קרנות הנאמנות: מחירים ותשואות ביום – 23.6.86

שם הקרן	מחיר ליחידה	מחיר לפדיון	השינוי בשקלים	התשואה היומית באחוזים
אב	3920.04	3864.16	– 13.84	– 0.36
אבוקה	29939.61	29640.81	– 125.65	– 0.42
אגת	202.07	198.09	+ 0.62	+ 0.31
אדיר	1339.17	1312.41	– 1.27	– 0.10
אורם	1645.68	1613.47	– 8.72	– 0.54
אופיר	1569.37	1538.28	+ 0.02	+ .00
אור	419.04	410.22	– 1.38	– 0.34
אוריון *	158.40	155.19	+ 0.11	+ 0.07
אורלי	208.48	205.91	– 0.44	– 0.21
אורן	608.17	596.24	– 0.46	– 0.08
אייל	3017.70	2958.46	+ 1.10	+ 0.04
איילת	3743.28	3662.95	– 12.95	– 0.35
איריס	4019.52	3932.96	– 3.58	– 0.09
איתן	578.45	570.68	– 1.36	– 0.24
אלון	512.07	501.39	+ 0.81	+ 0.16
אלמוג	589.03	581.77	+ 0.24	+ 0.04
ארז	643.04	635.32	– 5.28	– 0.82
אש	112.68	110.24	– 0.75	– 0.68
אשל	168.70	165.41	+ 0.18	+ 0.11
אתרוג	194.47	192.55	– 0.31	– 0.16
בדולח	1690.93	1658.06	– 6.22	– 0.37
ברוש	372.58	370.88	– 2.17	– 0.58
ברק	385.23	377.60	– 1.87	– 0.49
בריקת	769.54	765.75	– 1.96	– 0.26
גביש	1151.33	1128.87	– 4.07	– 0.36
גבע	860.03	847.24	+ 1.63	+ 0.19
גורן	585.35	578.42	– 1.00	– 0.17
גיא	7807.65	7691.89	+ 6.43	+ 0.08
גיל	2219.18	2176.52	– 18.64	– 0.85
גלית	517.02	512.74	– 1.44	– 0.28
דוברבן	280.21	277.48	– 1.42	– 0.51
דוכיפת	543.08	536.38	– 1.38	– 0.26
דולב	200.46	196.26	+ 0.12	+ 0.06
דורון	1242.61	1218.37	– 1.25	– 0.10
דותן	222.73	218.41	+ 0.01	+ .00
דליה	400.56	394.91	+ 0.71	+ 0.18
דרור	3362.56	3298.30	– 22.12	– 0.67
דקל	268.78	263.51	– 3.12	– 1.17
הדס	288.11	285.61	– 1.70	– 0.59
ורד	406.84	399.48	– 0.64	– 0.16
זהבית	2506.33	2451.91	– 16.87	– 0.68
זוהר	16162.49	15922.93	+ 23.52	+ 0.15
זיו	15354.44	15126.78	+ 11.30	+ 0.07
זמיר	647.57	639.91	– 5.35	– 0.83
חוחית	136.05	134.28	+ 0.14	+ 0.10
חליפין	112.59	112.12	– 0.07	– 0.06
חלמיש	560.41	557.62	– 0.16	– 0.03
חץ	111.10	110.88	– 0.11	– 0.10
טופז	1215.04	1187.16	– 1.40	– 0.12
טל	4097.86	4049.48	+ 1.48	+ 0.04
יבול	650.91	643.12	– 0.49	– 0.08
יהלום	1573.15	1542.75	– 7.64	– 0.49
יסודות	31780.80	31455.64	– 320.36	– 1.01
יקרה	561.50	554.06	+ 0.17	+ 0.03
כוכב	753.27	744.22	– 5.21	– 0.70
כחל	121.30	119.80	– 0.48	– 0.40
כלנית	442.85	435.59	– 0.35	– 0.08
כספית	636.61	633.26	– 2.15	– 0.34
כרמל	119.12	116.70	– 0.18	– 0.15
כתר	915.86	898.01	– 1.19	– 0.13
להט	3441.03	3374.41	– 23.78	– 0.70
למשקיע	97147.89	95379.72	– 283.64	– 0.30
לפיד	10403.45	10206.24	– 57.77	– 0.56
לקט	1495.16	1464.66	– 0.91	– 0.06
לשם	792.21	787.78	+ 0.71	+ 0.09
מבחר	970.26	965.8	– 0.36	– 0.04
מבטח	2808.20	2796.6	+ 0.40	+ 0.01
מגר	202.83	201.85	+ 0.12	+ 0.06
מגוון	2628.10	2617.8	– 5.70	– 0.22
מגל	619.00	611.61	– 1.29	– 0.21
מוד	1151.40	1146.90	– 9.60	– 0.83
מודן	641.20	637.03	– 2.32	– 0.36
מטה	24699.83	24074.67	– 34.62	– 0.14
מימד	745.68	742.23	– 0.60	– 0.08
מעוף	3045.50	3031.80	– 5.90	– 0.19
מעיין	655.88	652.80	– 0.27	– 0.04
מקשת	821.07	817.26	+ 0.99	+ 0.12
מרגלית	992.71	973.51	– 4.21	– 0.43
מרום	951.27	946.69	– 0.36	– 0.04
נוגה	20968.20	20657.20	– 2.84	– 0.01
נטיף	603.45	601.05	– 5.07	– 0.84
נטע	380.31	373.04	– 1.32	– 0.35
נילי	3928.18	3870.04	– 23.94	– 0.61
סביון	438.85	430.77	– 2.56	– 0.59
סגולה	122.55	120.15	– 0.26	– 0.22
סלע	820.21	816.04	– 0.57	– 0.07
סנונית	574.04	567.05	– 0.52	– 0.09
סער	609.39	602.19	– 1.25	– 0.21
ספיר	539.02	536.34	– 1.76	– 0.33
עדי	641.20	631.72	– 2.73	– 0.43
עדית	1623.16	1616.02	– 14.32	– 0.88
עידן	5893.34	5810.96	– 9.39	– 0.16
ענבר	1202.47	1175.59	– 2.72	– 0.23
ענת	2012.35	1992.61	– 8.65	– 0.43
עפרוני	549.92	542.51	– 0.19	– 0.04
ערמון *	147.90	144.99	+ 0.59	+ 0.40
פיא	1233.83	1209.76	– 4.59	– 0.38
צבר	535.07	528.27	– 1.84	– 0.35
צופית	531.37	524.85	– 0.43	– 0.08
צמיד	858.67	840.22	+ 0.07	+ 0.01
צמיחה	6315.53	6226.88	– 13.27	– 0.21
צמרת	1542.21	1512.08	– 4.03	– 0.27
קלע	1709.27	1701.43	– 7.21	– 0.42
רונית	15324.53	15178.36	– 24.02	– 0.16
רקפת	520.61	512.30	– 0.01	– .00
רשף	667.35	657.92	– 1.02	– 0.15
שביט	642.82	634.96	– 0.51	– 0.08
שחם	847.54	839.82	+ 0.40	+ 0.05
שירה	314.38	308.18	– 1.11	– 0.36
שמיר	69803.96	68423.72	– 30.05	– 0.04
שנהב	550.94	545.95	– 2.96	– 0.54
שסק	551.99	539.50	– 3.60	– 0.66
שקד *	164.86	161.57	+ 0.16	+ 0.10
תאנה	174.76	173.04	– 1.02	– 0.59
תבור	766.45	756.01	+ 1.11	+ 0.15
תדהר	361.07	359.27	– 3.35	– 0.92
תהילה	94.74	92.70	– 0.21	– 0.23
תירוש	412.97	409.67	– 1.28	– 0.31
תפוז	185.69	182.05	+ 0.45	+ 0.25
תמה	180.69	179.34	+ 0.48	+ 0.27
תרשיש	1296.46	1270.91	– 0.91	– 0.07
תשרי	385.21	379.71	– 0.73	– 0.19

שיעורי התשואה חושבו על־ידי צוות הנוטמים של **מיטב** – חברה לייעוץ פיננסי ולניהול תיקי השקעות

* מותאם לדיווידנד ו/או הטבה שהחולק

שערי מטבע חוץ ביום 23.6.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.007	1.47	1.54	1.47	1.53	1.46	1.53	1.4907	1.5093	1.4907	1.5093	1.4877	1.5064	1.4993
1 ליש"ט	-0.010	2.18	2.29	2.18	2.28	2.18	2.28	2.2204	2.2481	2.2167	2.2443	2.2167	2.2445	2.2310
1 מארק גרמני	-0.005	0.65	0.68	0.65	0.68	0.64	0.68	0.6577	0.6689	0.6584	0.6666	0.6566	0.6649	0.6610
1 פרנק צרפתי	-0.001	0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.21	0.2062	0.2088	0.2065	0.2090	0.2088	0.2084	0.2073
1 גולדן הולנדי	-0.004	0.58	0.60	0.57	0.60	0.57	0.60	0.5838	0.5911	0.5846	0.5919	0.5829	0.5902	0.5872
1 פרנק שווייצרי	-0.002	0.79	0.83	0.79	0.83	0.78	0.82	0.8015	0.8115	0.8036	0.8136	0.8011	0.8112	0.8063
1 כתר שוודי	——	0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.21 –	0.2048	0.2073	0.2046	0.2071	0.2043	0.2069	0.2058
1 כתר נורבגי	-0.001	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1936	0.1960	0.1936	0.1960	0.1933	0.1957	0.1947
1 כתר דני	-0.001	0.17	0.18	0.17	0.18	0.17	0.18	0.1773	0.1795	0.1771	0.1794	0.1769	0.1791	0.1782
1 מארק פיני	——	0.28	0.29	0.27	0.29	0.27	0.29	0.2842	0.2878	0.2844	0.2879	0.2839	0.2874	0.2860
1 דולר קנדי	+0.007	1.06	1.11	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0752	1.0886	1.0738	1.0872	1.0727	1.0862	1.0809
1 דולר אוסטרלי	-0.010	0.97	1.07	0.98	1.06	0.98	1.06	1.0211	1.0339	1.0179	1.0306	1.0152	1.0279	1.0241
1 ראנד דרא"פ	-0.016	0.45	0.50	0.35	0.59	0.36	0.50	0.5844	0.5916	0.5806	0.5879	0.5814	0.5887	0.5862
10 פרנקים בלגיים	-0.002	0.31	0.33	0.31	0.33	0.31	0.33	0.3189	0.3228	0.3220	0.3260	0.3213	0.3253	0.3235
10 שילינגים אוסטריים	-0.007	0.92	0.96	0.92	0.96	0.91	0.96	0.9340	0.9457	0.9370	0.9486	0.9339	0.9456	0.9408
1000 לירטות איטלקיות	-0.006	0.94	0.99	0.94	1.00	0.93	1.00	0.9580	0.9700	0.9595	0.9715	0.9567	0.9687	0.9633
100 ינים יפאניים	-0.004	0.87	0.91	0.87	0.91	0.87	0.91	0.8851	0.8941	0.8831	0.8941	0.8808	0.8919	0.8877
1 דינר ירדני	-0.004	4.15	4.40	4.02	4.28	4.08	4.29	—	—	—	—	—	—	4.2280
10 לירות לבנוניות	-0.054	—	—	—	—	0.20	0.40	—	—	—	—	—	—	0.3332
1 לירה מצרית	+0.024	0.79	0.84	0.72	0.77	0.78	0.78	—	—	—	—	—	—	0.8261

תרדמת קיץ בשוק המניות

מחזור העיסקות בשוק המניות ירד לשפל של 4.7 מיליון ש"ח, לעומת 8.2 מיליון ש"ח באגרות החוב □ בעקבות פרשת רקנאטי, נמשכים ההצעים במניות המזוהות עם קבוצת דיסקונט □ הדולר השחור ירד ל־1.57 – 1.575 ש"ח

מאת **שמעון יונה**

העליות בשוק המניות המשיכה להצטמצם גם אתמול, ומחזור העיסקות במניות ירד לשפל של 4.74 מיליון ש"ח בלבד, מזה 1.7 מיליון ש"ח במניות הבנקים שבהסדר, ורק כ־3 מיליון ש"ח בכל שאר המניות.

שלוש מניות הקשורות בקבוצת דיסקונט: „דיסקונט השקעות", „אי.די.בי־פיתוח" ו„אלביט", הקשורות בקבוצת דיסקונט, ריכזו היצעים גדולים, כנראה בגלל פרשת סירובו של רפאל רקנאטי להתפטר מהבנק, ומחזור העיסקות בהן היה שווה לכ־10 אחוזים מכל העסקות במניות החופשיות בבורסה.

מניות „אלביט" ירדו ב־2 אחוזים תוך מחזור עסקה של 123 אלף שקלים; „דיסקונט השקעות" ירדו ב־3.3 אחוזים; „נכסים" ב־4.5 אחוזים; ו„אי.די.בי־פיתוח" ב־4 אחוזים.

ביקושים ועליות בצמודים

במניות הבנקים שבהסדר נרשמו עודפי היצע של כ־2 מיליון שקלים ושעריהן ירדו בחצי אחוז.

בשוק אגרות החוב הצמודות הופיעו ביקושים, בעיקר לאגרות הצמודות למדד, ושעריהן עלו עד אחוז אחד. הביקוש לצמודי המדד הסתכם ב־5 מיליון שקלים. לאגרות החוב הצמודות לדולר נרשם ביקוש של מיליון שקלים והן עלו בדרך כלל עד חצי אחוז.

נטיה לירידות במניות

הידיעות על מדד של אפס אחוזים, במחצית הראשונה של חודש יוני, התקבלו בבורסה תוך שביעת רצון, אולם לא הצליחו לעורר את שוק המניות מתרדמתו והמסחר הסתיים זה היום השני ברציפות בשעה מוקדמת מהרגיל.

בקרב סוחרי הבורסה רווחת ההרגשה שתופעת הקיץ הגיעה השנה מוקדם מדי לבורסה, לאחר שהמשקיעים צימצמו את פעילותם בשוק המניות כבר לפני כשבועיים.

בשוק המניות עצמו היתה מגמת שערים מעורבת עם נטיה לירידות קלות בשערים.

התגובה השלילית שהיתה שלשום במניות קבוצת דיסקונט, על רקע פרשת רקנאטי, נמשכה גם אתמול והושפעה בעיקר ממכירות של ספקולנטים ומנהלי תיקים, החוששים מהמשך שחיקה בשעריהן. כאן המקום אולי לציין שבניגוד לדעות המקובלות, רק מקצת מהמניות המזוהות עם בנק דיסקונט אמנם מוחזקות בקרנות הנאמנות של הקבוצה. כך למשל מניות כמו „דיסקונט השקעות" ו„נכסים" מוחזקות בכמות גדולה על ידי קרנות הנאמנות של בנק לאומי.

תנודות שערים חדות היו במניותיהן של החברות הקטנות. כנס ונאות־אביב ירדו ב־10 אחוזים, וזיקה־5 עלתה ב־10 אחוזים. ירידה חדה של 20 אחוזים נרשמה באופציה של דרוקר. חמישה יוד, תגל, ואופים, ירדו בין 8 ל־10 אחוזים.

בשוק קרנות הנאמנות הצביע המאזן הכולל על פדיונות קטנים של כ־1 מיליון ש"ח, בקרנות המתמחות במניות, ועל קיפאון בזירמת כספים חדשים לקרנות של האג"ח ושל מניות הבנקים. יחד עם זאת, קרנות הנאמנות נותנות מנזילות גבוהה ביותר לאחר שהצטברו בהן סכומי כסף גדולים בתקופה האחרונה, והן מנצלות את הירידה ברמת המחירים לרכישת מניות. שני הגופים הבולטים בכך הם קרנות בנק לאומי ובנק הפועלים.

הפסקות מסחר

• אמריקה ישראל: המסחר בניירות הערך של החברה ובאגרות החוב מסדרה 1 שלה הופסק אתמול, עקב פרסום תיקון לתשקיף מה־28.3.86 ובהצעה של הנפקה נוספת של אגרות חוב דולריות ואופציות בארץ. ניירות הערך היו מיועדים להנפקה בדרום אפריקה אולם ההנפקה בדרום אפריקה צומצמה.

• מרכז הקבלנים: החברה הפסידה בשנת 1985, 1.402 מיליון שקלים לאחר התאמה לאינפלציה, בהשוואה להפסד מתואם של 1.448 מיליון שקלים בשנת 1984. המסחר במניות החברה יחודש היום.

הודעות בבורסה

• פוליגון: בנק לאומי חדל להיות בעל עניין בחברה. מכירת ניירות הערך של החברה נעשו במהלך המסחר בבורסה.

הדולר השחור

בעוד שבשערו של הדולר היציג נרשמה בימים האחרונים עליה, נמשכה אתמול הירידה בשערו של הדולר השחור, שנסחר בין 1.57 – 1.575 שקלים.

הקצאה פרטית בחברת „אילון"

חברת המלונות והבנין „אילון", הודיעה אתמול לבורסה כי חתמה על הסכם עם משקיע בשם חברת „ירניד" בע"מ, להנפקה פרטית של מניות „אילון" בשעור 11 אחוזים מההון המונפק והנפרע לאחר ההנפקה.

תמורת המניות תקבל חברת „אילון" סכום של מיליון דולר. הסכם ההנפקה כפוף לאישור הממונה על שוק ההון, ולאישור הבורסה לרישום המניות למסחר בה.

החברה כבר קיבלה בימים האחרונים את אישורו של הממונה על שוק ההון, ובעקבות כך היא תגיש בימים הקרובים לבורסה מיתאר ובו פירוט ההסכם ותנאי ההנפקה.

מה מריץ את כלל־מחשבים?

מניות חברת „כלל מחשבים" עלו בחודשים האחרונים ביותר מ־200 אחוז, מרמה של כ־3,000 נקודות, לרמה תנועה באחרונה בין 8,000 ל־13,000 נקודות, למרות שמצבה הכלכלי של החברה אינו מצדיק כל עלייה בשערי מניותיה.

התעוררות בשערי מניות „כלל מחשבים", דווקא בתקופה בה ענף המחשבים סובל משפל, וכאשר מצבה של החברה אינו מזהיר במיוחד, נובעת ככל הנראה מציפיות של המשקיעים ש„כלל מחשבים" תגייס הון נוסף מהציבור, בהתאם להתחייבות שנתנה בעת שביצעה הנפקה פרטית ל„כלל (ישראל)".

גיוס ההון, יעשה במחירים הגבוהים מהמחירים הנוכחיים של „כלל מחשבים" בבורסה, שכן החברה הודיעה במפרש כי אם מיום ביצוע ההנפקה הפרטית ועד סוף שנת 1987 יגיע שער המניות בבורסה ל־11.8 סנט היא תגייס הון מהציבור, בתנאים זהים לאלו שהוצעו ל„כלל". במקרה כזה יוצעו לציבור 3.47 אלף ע.נ מניות „כלל מחשבים", בשער של 17,700 נקודות, ובדרך זו יותר יחס התחזקות בין הציבור הרחב ובין בעלי עניין למצב שהיה ערב ההנפקה הפרטית ל„כלל".

יש לציין כי הרקע לביצוע ההנפקה הפרטית היה מצבה החמור של החברה, והצורך הדחוף בשיפור מבנה ההון שלה. החברה השקיעה בשנים 1983־1984, במספר פרויקטים שהסבו לה הפסדים כבדים בסך של 2.9 מיליון דולר, והביאו את החברה להון שלילי מתואם של כ־1.9 מיליון שקלים חדשים ליום 30.6.85.

לדעת החברה צימצום הגרעון בהון החברה, בתוצאה מההנפקה הפרטית, בנוסף לפעולות צימצום וייעול שיעשו במהלך שנת 1986, וצפי התחזמנות לשנתיים הבאות יאפשרו לחברה לעלות על דרך המלך.

איגרות חוב

מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
או.תו.ת. ש	17601	2.0			
השפנות 0.1	1065	1009	-35	-4.9	-2060
השפנות א 0.5	757	3570	+2	+.3	+1049
השפנות אופ 2	794	1230	-31	-2.6	-2296
כללי לא בהסדר	26550	62.0			+45.0
בנק צפ' אמריק 1.	*** הפסקת מסחר ***				
בנק צפ' אמריק 5.	*** הפסקת מסחר ***				
בנק צפ' אמ אופ1	*** הפסקת מסחר ***				
הבינלאומי 5.0	3500	422	-35	-1.0	-154
פ.ע.ב.י. 0.5	3735	1587			+849

כלולים בהסדר ההצמדה

	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	82800	445	-380	-.5	-557
אידיבי ב 100.0	82790	9.0	-210	-.3	-14.0
אידיבי בכ א 2.0	515000				
אגוד 1 שה	62100	71.0	-500	-.8	-71.0
דיסקונט ב	106520	2.0	-480	-.5	-13.0
דיסקונט א	106050	112	-279	-.3	-128
דיסקונט שה ב	12575				
המזרחי ש	34190	517	-220	-.6	-569
המזרחי מ	34400				
המזרחי שה 9	15600				
הפועלים מבכ	114000	2.0	-4000	-3.4	-2.0
הפועלים ש	56245	545	-270	-.5	-650
הפועלים מ	56350	82.0	-420	-.7	-84.0
כללי א 1.0	144500	18.0	-780	-.5	-12.0
כללי אופ 9	140600	5.0	-800	-.6	-5.0
כללי שה 5	109880				
כללי שה 7	6967				
כלל 100.0	35680	1952	-170	-.5	-1479
כלל שה 9	*** הפסקת מסחר ***				
כלל שה 11	13550	43.0	-70	-.5	-76.0
מימון וסחר 1.0	48800				
מימון וסחר 5.0	24620	2.0			-2.0

בנקים למשכנתאות

	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	12500	76.0	+400	+3.3	+92.0
לאומי משכנתא ש	4750	15.0	-30	-.6	-41.0
לאומי משכנתא מ	4750	100	+70	+1.5	+100
כרמל ש	4100 תב	50.0	-262	-6.0	-106
כרמל שה 1	3035	50.0			-50.0
בנין כ' 5.0	7100 תב	47.0	-400	-5.3	-42.7
פת משכ ש	1415	430	-15	-1.1	-150
משכן ב ש	2259	418	-11	-.5	-412
עצמאות 0.1	6580	239	+132	+2.1	+278
טפחות מבכ ש	14300	7.0	-100	-.7	-6.0
טפחות רג ש	12909	20.0	-1		-4.0
טפחות שה 1	7590				
טפחות שה 2	5920	42.0			-42.0
יעסור 1.0	1600	575	+50	+3.2	+1453
יעסור 5.0	735 תב	320	-42	-5.4	-745
מירב 1.0	4800	108			-43.0

מוסדות מימון

	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
שלטון א ש	360	1701			+1930
החקלאות מבכ א	*** לא נסחר ***				
החקלאות מבכ ג	*** לא נסחר ***				
לאומי תעשיה א ש	6504	30.0			
פתוח תעשיה מבכ	*** לא נסחר ***				
פת תעש בכ ג	*** לא נסחר ***				
פת תעש בכ גג	*** לא נסחר ***				
פת תעש בכ גג1	*** לא נסחר ***				
פת תעש בכ ד	*** לא נסחר ***				
פת תעש בכ דד	*** לא נסחר ***				
מרכז קבלנים 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
תיירות בכ	*** לא נסחר ***				
כלל ליסינג א0.1	10960	48.0	-150	-1.4	-76.0
כלל ליסינג ב0.5	9150	109	-80	-.9	-109
כלל לסינג אג"ח	11000	4.0			+8.0

ביטוח

	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
ארדס 0.1	899	140	+7	+.8	+44.0
ארדס א 0.5	465	1206	-3	-.6	-556
בטוח משנה 0.1	905	117	-38	-3.5	-117
בטוח משנה 0.5	307	150	+5	+1.7	+180
הדר 1.0	350	1850	+10	+2.9	+1877
הדר 5.0	193.5	2500	+3.6	+1.6	+6548
הסנה ש	485	8476			+973
המניקס 0.1	700	558			+168
המניקס 0.5	383	920	-10	-2.5	-1030
המשמר־הראל 1.0	6800	40.0	-100	-1.5	-70.0
המשמר־הראל 5.0	2750	44.0	-10	-.4	-44.0
מנורה 1.0	7500				+36.0
מנורה 5.0	3100		-51	-1.5	-10.0
סהר ג 1.0	4315	54.0	+205	+5.0	+20.0
סקוריטס 0.1	2550	247	+30	+1.2	+175
צור ש	354 תב	3050	-26	-7.2	-4612
ציון החזקות 1.0	16400	15.0	-100	-.6	-9.0
ציון החזקות 5.0	4320	1.0	-80	-1.8	-25.0

מסחר ושרותים

מסחר

	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
אינטרגאמא 1.0	4200 תב	162	-230	-5.2	-162
אינטרגאמא 5.0	1275	1252			-1651
אינטרגאמא אופ 1	820	1997			+1750
מאיר עזרא 1.0	4850	42.0	-30	-.6	-104
מאיר עזרא אופ 1	4680	29.0			+9.0
כתת 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
כתת 5.0	*** הפסקת מסחר ***				
כלל סחר 1.0	1801	2615	-44	-4.2	-2874
קריסטל 1.0	8850	175	+347	+4.1	+109
רמקו 0.1	33000				-5.4
רמקו 0.5	9600	13.0	-299	-3.0	-58.0
שופרסל א 2.0	4860	682	-35	-.7	-604
שופרסל ב 10.0	3090	398	-30	-1.0	-208

שרותים

	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש
דלק ב ש	2850	1440			-463
במה					
הראל 1.0	*** הפסקת מסחר ***				
הראל 5.0	*** הפסקת מסחר ***				

מקרקעין ופיתוח

חברות להשקעה

תעשייה

דלק ונפט

נסחרות במט"ח